

ELŐTERJESZTÉS

Tótkomlós Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2015. április 21-ei ülésére

Tárgy: Tótkomlós Város Önkormányzat gazdasági programjának megtárgyalása (3. forduló) és elfogadása

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős. A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják. A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el, amennyiben az az előző ciklusidőn nem nyúlik túl.

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 2010. évi önkormányzati választásokat követően a 64/2011. (III. 28.) kt. határozatával fogadta el Tótkomlós Város 2011-2014. közötti időszakra vonatkozó gazdasági programját.

Fentiekre és a Képviselő-testület alakuló ülésének időpontjára (2014. október 22.) figyelemmel, a Képviselő-testületnek legkésőbb 2015. április 22-ig kell elfogadnia új gazdasági programját.

A 2015-2019. közötti időszakot felölelő új gazdasági program tervezetét immár 3. fordulóban tárgyalja a Képviselő-testület. Az előkészítő munka során – a Képviselő-testület által elfogadott szerkezeti felépítés figyelembe vételével – kidolgozásra kerültek az egyes munkarészek, melyek egybeszerkesztésével készült el az előterjesztés részét képező gazdasági program tervezet.

A gazdasági program elfogadásához Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testületének és szerveinek Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 6/2013. (III. 28.) önkormányzati rendelete 26. § (3) bekezdésének 4. pontja alapján minősített többség szükséges.

Kérem, hogy a Képviselő-testület az előterjesztést vitassa meg és hozza meg döntését.

„A” HATÁROZATI JAVASLAT

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-ában foglalt kötelezettségének eleget téve a határozat melléklete szerinti tartalommal fogadja el Tótkomlós Város Önkormányzata 2015-2019. közötti időszakra vonatkozó gazdasági programját.

Felelős: dr. Garay Rita polgármester
Határidő: azonnal

„B/1.” HATÁROZATI JAVASLAT

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete Tótkomlós Város Önkormányzata 2015-2019. közötti időszakra vonatkozóan elkészített gazdasági program tervezetét megtárgyalta és annak az alábbi szempontok szerint történő módosítását, kiegészítését rendeli el:

.....

.....

.....

Felelős: dr. Garay Rita polgármester
Határidő: azonnal

„B/2.” HATÁROZATI JAVASLAT

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-ában foglalt kötelezettségének eleget téve, a ____/2015. (IV. 21.) kt. határozatban meghatározottak szerint átdolgozott tartalommal fogadja el Tótkomlós Város Önkormányzata 2015-2019. közötti időszakra vonatkozó gazdasági programját, mely jelen határozat mellékletét képezi.

Felelős: dr. Garay Rita polgármester
Határidő: azonnal

Tótkomlós, 2015. április 17.

dr. Garay Rita
polgármester

Az előterjesztést készítette: dr. Garay Rita polgármester

/Tervezet/

TÓTKOMLÓS VÁROS

GAZDASÁGI PROGRAMJA

2015-2019.

Tartalomjegyzék (a végleges program kidolgozásakor kerül meghatározásra)

I. Bevezetés	4
---------------------------	----------

I. BEVEZETÉS

I.1. Jogszabályi háttér

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Ötv.) rendelkezik arról, hogy minden településen gazdasági programot kell elfogadnia – esetleg felülvizsgálnia – a képviselő-testületnek a választások után, az alakuló ülést követő hat hónapon belül.

Az Ötv. 116. §-a rendelkezik az önkormányzatok említett kötelezettségéről, az alábbiak szerint:

116. § (1) A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

(2) A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

(3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

(4) A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

(5) A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési

terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

A helyi önkormányzatok gazdasági programjának elkészítésére, annak felépítésére, szerkezetére, belső tartalmi elemeire vonatkozó kötelező jogszabályi előírás nincs, illetve egységes önkormányzati gyakorlat sem alakult ki. A gazdasági programmal az önkormányzatok hosszabb távra szóló tervezési alapidokumentumaként, az ágazati vagy térségi alapon megfogalmazott fejlesztési célok összefoglalásaként határozható meg.

A gazdasági program egy integrált szemléletű, a térség makro- és mikrogazdasági környezetét valamint, a környezet az önkormányzati működésre gyakorolt hatását is figyelembe vevő dokumentum, mely tartalmazza a kötelező és önként vállalt önkormányzati feladatok biztosítására és azok fejlesztésére vonatkozó elképzeléseket. Az önkormányzat biztosítja a programban megjelölt fejlesztési elképzelésekhez tartozó eszközök és források rendelkezésre bocsátását vagy felkutatását, és szükség esetén jogszabályi kereteinek meghatározását.

Az Ötv. előírásai alapján, annak megfelelően készült el Tótkomlós város gazdasági programja a 2015-2019-es évekre, azzal a szándékkal, hogy meghatározza mindazon célokat és feladatokat, amelyek az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

A gazdasági program a fő irányokat, célkitűzéseket, elképzeléseket határozza meg Tótkomlóson.

A Kormány gazdaságpolitikáját és az EU által biztosított forrásokhoz való hozzáférhetőséget is figyelembe véve meghatározza a valóban megvalósítható

konkrét fejlesztéseket, figyelembe véve valamennyi előzetes tervezési anyagot, valamint a már benyújtott pályázatokat.

Jelen gazdasági program tehát egy kiinduló, összegző jellegű megalapozása a 2015-2019. évi fejlesztési stratégiának.

A gazdasági program összpontosít az önkormányzati feladatokra, szervezeti struktúrára és pénzügyi lehetőségekre, meghatározza azokat az irányokat, amelyek mentén a város középtávú fejlődése megvalósulhat.

A gazdasági program alapvető célja egyaránt az, hogy a helyi közösség partnerségén, együttműködésén alapulva olyan lehetőségeket tárjon fel, amelyek megvalósításával Tótkomlós városa élhetőbbé válik, a városok közötti versenyben megállja helyét, vonzóbbá válik mind a befektetők, mind pedig a turisták számára és aktívan hozzájárul a körzetközponti funkciói ellátásához.

Az önkormányzat fejlesztéspolitikai alapelve, hogy a beruházások végrehajtása során mindenképpen elsőbbséget élvez a pályázaton nyert beruházás megvalósítása, valamint a korábbi képviselő-testületi döntések alapján elkezdett beruházások folytatása illetve befejezése.

I. 2. Rövid történeti áttekintés

A mai Tótkomlós területén – a források szerint – már a honfoglalás előtt is volt élet. Az évszázadok során azonban a település a török és a tatár jelenléte idején elpusztult és lakatlan területté vált.

A honfoglalás kori leletek szerint településünk és környéke különböző népek által lakott terület volt, a régészek Árpád-kori falvak nyomaira bukkantak. Ebből a korai időszakból a nagykopáncsi kápolna őrzi a román építészeti stílus emlékét. Később az oklevelek tanúsága szerint a komlói pusztá Hunyadi János birtoka volt. 1484-ben

Mátyás király tulajdona volt, aki Komlóst fiának Corvin Jánosnak adományozta. A terület a török uralom idején többször cserélt gazdát, a szerencsétlen lakosság a hódítók elől elmenekült.

A törökök kiűzése után elnéptelenedett komlói birtok báró Rudnyánszky József tulajdona lett. A báró szentandrási jobbágyaival a telepítésre vonatkozó szerződést írt alá 1746. január 8-án, melynek következtében mintegy 80 szlovák család érkezett a komlói pusztára. Az ideköltözöttek lázas építőmunkába kezdtek, folyamatosan építették lakóházaikat, az istentisztelet megtartására szolgáló imaházat, az iskolát, egy tanítói lakással együtt. Szexty György lelkész vezetésével 1795-ben megépítették – a jelenleg is a város jelképét jelentő - evangélikus templomot.

A kiegyezés után, 1893-ban felépült a községháza, amelyet közös összefogással építettek. Az I. világháborúig újabb létesítmények bizonyították, hogy a lakosság és az előljáróság tudta, a haza hasznos polgárai csak úgy lehetnek, ha a polgárosodás útját követik. Ezt a lázas építő tevékenységüket a komlóiak a II. világháború végéig folytatták.

Hosszú évtizedekre meghatározta a falu sorsát, a település lakosságának szerkezetét az 1946/48-as szlovák-magyar lakosságcsere. A siker, vagyis a minél nagyobb számú áttelepítés érdekében a befogadó ország és a helyi szlovákság szervezetei egyaránt komoly propagandát fejtettek ki. Tótkomlósról 939 család, szám szerint 3254 lakos választotta az új hazát. Ezzel párhuzamosan megkezdődött a magyar anyanyelvűek áttelepítése Tótkomlóra, ám lényegesen kevesebben érkeztek, mint amennyien távoztak, mindössze 400 család, azaz mintegy 1500 betelepülő jött.

A fordulat éve után változás történt a helyi közigazgatási rendszerben is, megszűnt az önálló képviselő-testület.

1989. és 1990. nagy politikai változásokat hozott hazánkban és a szomszédos országokban is. Újjáéledt a többpártrendszer, Magyarország államformája ismét köztársaság lett. Az 1990. tavaszán megtartott országgyűlési, majd a helyhatósági választások után ismét önkormányzati képviselő-testületek irányítják a helyi ügyeket.

A fejlődésnek köszönhető, hogy Göncz Árpád köztársasági elnök Tótkomlós nagyközséget 1993. november 1-jével várossá nyilvánította.

2010. évig Tótkomlóson 14 fős képviselő-testület irányította a város ügyeit, 2010. évtől a képviselő-testület száma 9 főre csökkent.

I. 3. Tótkomlós Magyarországon, megyén belül elfoglalt szerepe

Tótkomlós Békés megyei kisváros. Békés megye az ország délkeleti részén helyezkedik el, a Dél-Alföldi régió része. A megyét északról Jász-Nagykun-Szolnok és Hajdú-Bihar megyék, nyugatról Csongrád megye határolja, keletről pedig a szomszédos Romániával határos. A megyében nyolc kistérség található, ezek a következők: Békéscsabai, Békési, Gyulai, Mezőkovácsházai, Orosházai, Sarkadi, Szarvasi, Szeghalomi kistérségek.

Békés megye területe 5.631 km², amely az ország területének 6,05%-át teszi ki, ez alapján az ország nagyobb kiterjedésű megyéi közé sorolódik. Békés megye lakónépessége 2010. január 1 -én 366.556 fő volt. Ez az ország népességének 3,66%-át, a Dél-Alföldi régió népességének pedig 27,8%-át teszi ki. (A 2011-es évközi adatok szerint 362.000-en élnek a megyében.)

A megyét országos gyorsforgalmi út, autópálya nem érinti.

Tótkomlós Magyarország Dél-alföldi területén, Békés megye délnyugati részén fekszik, az Orosházai Kistérséghez tartozó második legnagyobb város.

Békés megye

Orosházától 18 km-re délre - található, mely földrajzi elhelyezkedésénél fogva azon települések egyike, amelynek vonzáskörzete részben egy másik megyéhez, Csongrádhoz tartozik: Nagyér, Ambrózfalva, Csanádalberi, Pitvaros.

Tótkomlós egyértelműen Orosháza vonzáskörzetébe tartozik, közvetlen közúti és vasúti összeköttetéssel, mely csupán 17-18 km. Makó közvetlenül csak közúton közelíthető meg (30 km) vasúton csak mezőhegyesi átszállással. Békéscsaba csak közúton közelíthető meg közvetlenül (44 km) vasúton csak Orosházi átszállással.

Hódmezővásárhely közvetlenül csak közúton közelíthető meg (35 km), vasúton csak orosházi átszállással.

A környező közel azonos nagyságú kis városok Mezőkovácsháza, Mezőhegyes, Battonya jelenleg semmilyen hatással nincsenek Tótkomlóra.

A közelben fekvő kisebb települések közül Kardoskútra és Kaszaperre Tótkomlósnak nincs vonzó hatása, míg Békéssámsonra, Nagyérre és Ambrózfalvára, valamint Pitvarosra vonzó hatással bír.

Tótkomlós kistérségi szereppel bír a szlovák általános iskolai oktatás területén.

II. HELYZETELEMZÉS

II. 1. Tótkomlós természeti, gazdasági környezetének jellemzői, infrastruktúrája, adópolitikája:

Természeti jellemzők, infrastruktúra:

Tótkomlós a tengerszint felett mintegy 93-99 m között fekszik, a Maros hordalékkúpjához kapcsolódó, Tisza völgy irányában lejtő jellemzően sík területen.

Tótkomlós város közigazgatási területe 12539,7 ha, melyből 460,4 ha belterület, 11941,1 ha külterület és 138,1 ha zártkert.

A település közúton és vasúton egyaránt megközelíthető.

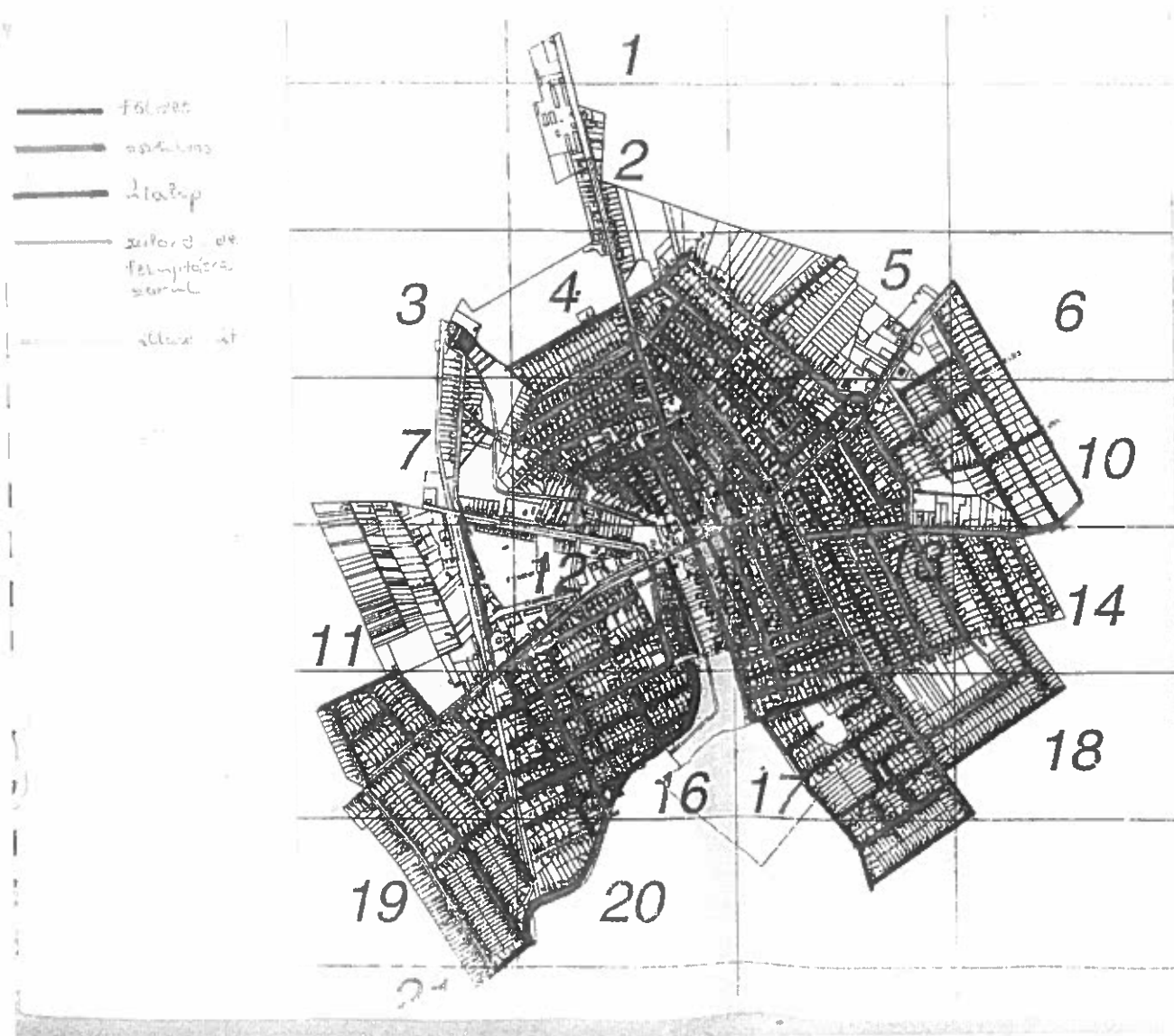
A várost vasúthálózat köti össze Orosházával és Mezőhegyessel, mely kétirányú átmenő forgalmat biztosít a települések között.

A belső úthálózat kiépítettsége még nem teljes körű. A 109 utcából 72 a kiépített pormentes utak száma.

Az elmúlt 7 évben 3770,0 m azaz 3,77 km pormentes út épült.

A jövőben szükséges további utak építése.

A város 2015. évi úthálózata burkolat szerint

A település közigazgatási területén halad át a

- 4432. jelű Békéscsaba – Makó összekötő út, a
- 4427. jelű Orosháza – Mezőhegyes összekötő út, a
- 4426. jelű Tótkomlós – Pitvaros összekötő út, a
- 4421. jelű Tótkomlós – Hódmezővásárhely összekötő út, a
- 44126. jelű Nagykopáncsi bekötő út, és a
- 44328. jelű Állomáshoz vezető út.

Jellemzően az alföldi városokra Tótkomlóson is jelentős a kerékpáros forgalom.

A város területén jelenleg a

- Fő út belterületi határ – Földvári út közötti, valamint
- Kossuth utca Fő út – Zámenhof utca közötti szakaszán van kerékpárút.

A Kossuth utcai kerékpárút a gyalogjárda hiánya miatt nem tudja szerepét betölteni.

Tótkomlóson a több mint 3100 belterületi ingatlanból (mely tartalmazza a panel lakások számát is) a lakott ingatlanok száma 2800 körüli, melyből ivóvízhálózatba bekapcsolt lakások aránya 97 % (2830 lakossági 196 közületi fogyasztó). Az ivóvíz minősége, a magas arzéntartalom miatt jelenleg nem felel meg a jogszabályi előírásoknak, ezért a Belügyminisztérium által biztosított és az ALFÖLDVÍZ ZRT. által üzemeltetett ivóvíztisztító konténer biztosítja az egészséges ivóvizet a lakosság számára.

Tótkomlós is részese a „Békés megyei ivóvízminőség-javító Program” –nak, melynek kivitelezési munkálatai jelenleg is folynak a megye egész területén. A program befejeztével – melynek határideje 2015. december 31. - minden a megye területén található településen felújított ivóvízhálózat biztosítja majd a lakosok részére a megfelelő minőségű tisztított ivóvizet.

A programmal párhuzamosan a szolgáltató ALFÖLDVÍZ ZRT. dolgozik az Aradi vízbázisra épülő a magyar-román államhatárt keresztező vízszállító rendszer kiépítésén. Ez a rendszer természetes ivóvizet biztosítana a megye településeinek.

A szennyvízrendszerre rákötött lakások száma 530 db, mely az összes lakáshoz viszonyítva csupán 18,5 %. Jelenleg folyik a szennyvízcsatorna hálózat kiépítése a településen, mely 2015. évben be fog fejeződni. A beruházás végén további 2291 ingatlan kerül bekötésre a hálózatba, így a kiépítettség több mint 90%-os lesz. A

beruházás keretében sor kerül a szennyvíztisztító telep bővítésére és rekonstrukciójára is.

Tótkomlós belterületén a csapadékvíz elvezetés esővíz-elvezető árokrendszerrel és szikkasztó árkokkal van megoldva. A meglévő csapadékvíz elvezető rendszer a települést kettészelő Száraz-ér csatorna befogadói tulajdonságaihoz kötött. A jelenlegi vízelvezető rendszer kiépítettsége megfelelőnek tekinthető, de folyamatosan gondoskodni kell a karbantartásáról, a feliszapolódott folyási fenékszintek eredeti szintre történő visszaállításáról.

A település közigazgatási területén az Alsó-Tiszavidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság kezelésében van a

- Sámson – Apátfalvi – Szárazér, a
- Királyhegyesi – Szárazér és a
- Tótkomlóséri főcsatorna

Tótkomlós Város közigazgatási területére eső szakasza.

A Dél-Békés megyei Vízgazdálkodási Társulat tulajdonában, ill. üzemeltetésében van külterületi csatornák fent nem említett része.

Gazdasági jellemzők:

Az Orosházi járás településeként Tótkomlós is az ország egyik legfejletlenebb, legelmaradottabb kistérségei közé tartozik. Gazdasági potenciálja az 1980-as évek végétől folyamatosan romlik. Az ipar főként a mezőgazdaságra épül. A rendszerváltást követően sok nagyüzem bezárásra került, ennek következtében a megmaradt üzemek – bár alacsony feldolgozottsági fokot produkálnak – elsődlegesen az állattenyésztésre szakosodott élelmiszeripart látják el.

Tótkomlós város adóbevételeinek alakulása:

Megnevezés	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Kommunális adó	5 954	10 512	13 351	16 336	18 192	18 442	18 298
Iparüzési adó	41 868	78 884	120 289	105 164	138 756	107 449	127 813
Gépjármű adó	5 602	24 213	27 504	35 961	25 364	10 631	11 656
Föld bérbeadásból származó jövedelem adó	6 951	254	39	321	16	101	38
Pótlék, bírság	1 495	1 949	4 513	1 718	1 272	1 799	1 277
Idegenforgalmi adó		37	28	20	24	31	139

A helyi adóknál a kommunális adó jelenleg 8.000.- Ft/év/helyrajzi szám

Egyéb adók:

- Idegenforgalmi adó: 150.- Ft/éj/fő
- Gépjármű adó (átengedett központi, önkormányzatot megillető rész 40 %, mely törvény szerint több tényezőtől függ)
- Talajterhelési díj: 1.800.- Ft/m³/év
- Föld bérbeadásból származó jövedelem adó (átengedett központi adó, önkormányzatot megillető rész 100 %) bérleti díj 20 %-a/év

Működési és felhalmozási kiadás 2005-2015

ezer forintban

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015. terv
Működési célú kiadás	964 351	999 990	997 914	1 101 398	1 200 238	1 121 285	967 371	1 034 095	769 566	863 021	737 860
Felújítás			14 305	21 437	4 774	38 017	92 405	14 434	13 035	20 015	16 287
Beruházás	32 283	247 971	253 678	327 226	217 367	425 269	138 065	214 721	254 392	818 400	3 020 987
Összes kiadás	996 634	1 247 961	1 265 897	1 450 061	1 422 379	1 584 571	1 197 841	1 263 250	1 036 993	1 701 436	3 775 134

Működési és felhalmozási bevétel 2005-2015

ezer forintban

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015. terv
Működési bevétel	984 342	1 009 968	1 099 619	1 213 800	1 287 997	1 088 994	967 696	1 075 782	845 254	764 191	740 644
Felhalmozási bevétel	74 226	267 586	286 190	377 149	315 510	493 963	255 107	214 421	284 906	1 106 775	3 034 490
Összes bevétel	1 058 568	1 277 554	1 385 809	1 590 949	1 603 507	1 582 957	1 222 803	1 290 203	1 130 160	1 870 966	3 775 134

Az elmúlt közel másfél évtized magánszektor gazdálkodási kényszerét jól jelzi, hogy míg 2000-ben 459 regisztrált vállalkozás működött Tótkomlóson, addig 2005-re ez

790-re, majd 2011-re 1302-re nőtt. Ennek közel 60%-a (757 vállalkozás) a mezőgazdasági ágakban tevékenykedik.

A település szolgáltató szférájában tevékenykedő legfontosabb ágazatok a kiskereskedelmi hálózati egységek (80 db), élelmiszer jellegű üzletek és áruházak (13), illetve a ruházati szaküzletek (8 db) és vendéglátóhelyek (34). Mindegyikre igaz, hogy az elmúlt 10 év növekvő tendenciája 2008-2009 fordulóján hirtelen megfordult és e kereskedelmi létesítmények ötödével, harmadával lecsökkentek.

Tótkomlós gazdaságában a mezőgazdaság, élelmiszeripar, a kézműipar, könnyűipar a meghatározó a szolgáltatások mellett. Évszázados hagyománya van az őrlésnek a városban, ma is működő malmunk jelentős mennyiségű gabonát dolgoz fel. A városban több szárító, magtár, takarmánygyártó üzem, ezen kívül állattartó nagyüzemi telep működik.

A lakosság túlnyomó részben ma is mezőgazdasággal foglalkozik (társas vállalkozások, egyéni gazdálkodók), ez a helyiek elsősorú megélhetési forrása. A kapcsolódó vállalkozások (keveréktakarmány gyártás, malomipar, tojástermelés) is jelentős foglalkoztatók. A 90-es években a kis- és középvállalkozások száma emelkedett, s néhány jelentős könnyűipari vállalkozás (zipzárgyár, Rimax stb.) is működik a településen. Ezek a külföldi érdekeltségű helyi vállalkozások jelentős munkalehetőséget biztosítanak a lakosság számára.

A településen elsősorban a szántóföldi növénytermesztés jellemző. Nagy jelentőségű továbbá az állattenyésztés, különösen a baromfitenyésztés (kiemelkedően a liba) és a sertéstartás.

Az összes működő vállalkozások száma a városban meghaladja a 320-at.

Turisztikai nevezetességek:

Bár a település nem tartozik az ország jelentős idegenforgalmi látványosságai közé, ezért idegenforgalmi bevételt elsősorban az átutazó turisták jelentenek számunkra.

A városba érkezőket több nevezetesség is várja. Közülük kiemelkedik az 1795-ben, késő barokk stílusban épült evangélikus templom, a Nagykopáncs határában található román kori imaház, a Szlovák Emlékház, a Szlovák Tájház, a Szlovák Néprajzi Gyűjtemény, a Mesterségek Háza, a tanyavilág emlékét őrző Tanyamúzeum, mely a hagyományos gazdálkodás jellegzetes tárháza, az Erzsébet ligeti milleniumi emlékpark és Mária-emlékhely és a Szent István téren található letelepedési emlékmű.

A város büszkesége és gyakran látogatott idegenforgalmi központja a Rózsa Fürdő, mely 1942. óta áll folyamatosan a környék, valamint a helyi lakosság rendelkezésére. A város szívében található fürdőben a strandfürdőzés mellett kiemelkedő gyógyászati tevékenység is folyik, mely a feltörő 46°C-os, magas kvasav tartalmú természetes alkálihidrogén-karbonátos gyógyvízre épül. A reumatológiai szakrendelés keretében fizioterápiás, valamint a termálvízre épülő balneoterápiás kezelések vehetők igénybe a reumatikus betegségek és a mozgásszervi elváltozások kezelése, gyógyítása céljából. A nemrégiben megújult létesítmény hangulatos, családi környezettel, modern gyógy- és strandszolgáltatásokkal áll a vendégek rendelkezésére.

Az idelátogató turisták elhelyezése a városban működő panzióban, az újonnan épített Ifjúsági Szállóban valamint magánszállásokon megoldott.

II. 2. Demográfiai jellemzők

Tótkomlós város lélekszáma Magyarország legtöbb településéhez hasonlóan folyamatosan csökken.

1945-ben még 10.984 fő lakott a településen, míg napjainkban már csak 6133 fő (2014. január 1-jei adat) a város lakosságának száma.

A legnagyobb lélekszámcsökkenés 1945. és 1946, valamint 1980-1990. évek között következett be.

2000-től valamelyest lelassult, de nem állt meg a népesség fogyása.

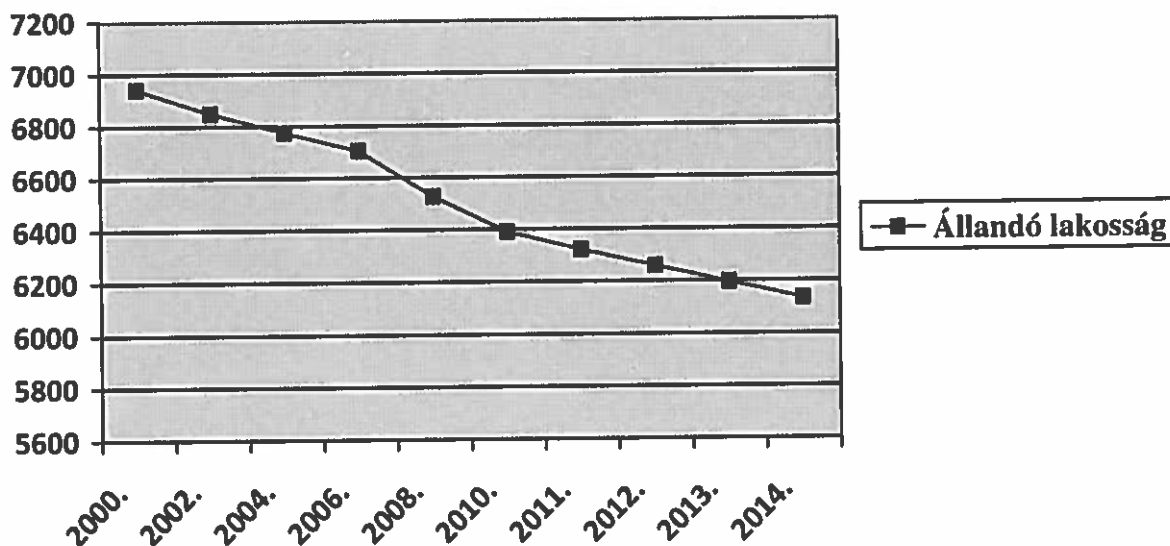
A csökkenés több tényező együttes hatásának eredménye, melyből kiemelkedő fontosságú a munkalehetőségek szűkösége. A fiatalabb korosztály elvándorlása a városból az utóbbi évek jellemző és állandósulni látszó tendenciájává vált.

A város állandó lakossága 2014. január 1-én 6133 fő, lakónépessége 5919 fő volt.

A lakosság számának alakulása 2000 - 2014. között

Év	2000	2002	2004	2006	2008	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
népesség	6941	6848	6774	6703	6527	6390	6321	6257	6195	6133

A lakosság számának alakulása 2000 - 2014. között

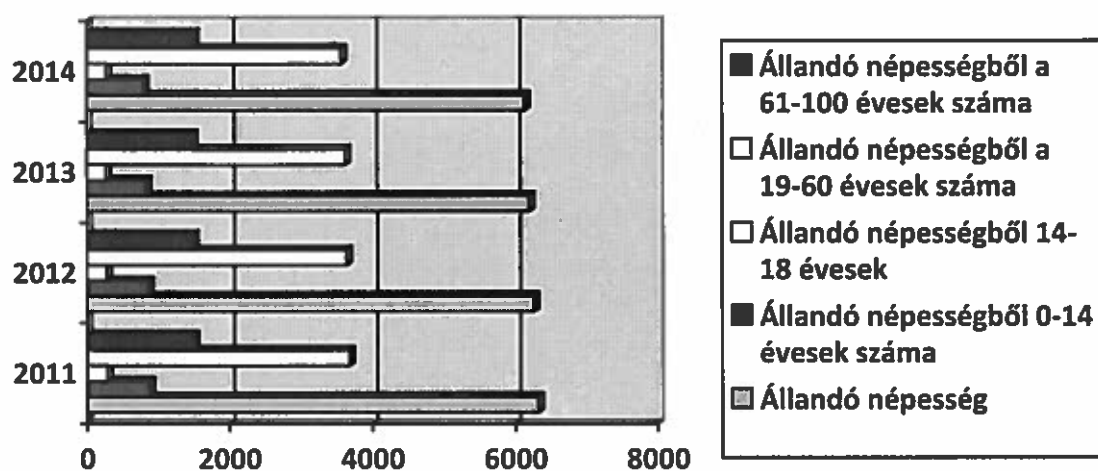

A táblázat adataiból is egyértelműen kitűnik, hogy a népesség száma évről-évre folyamatosan csökken.

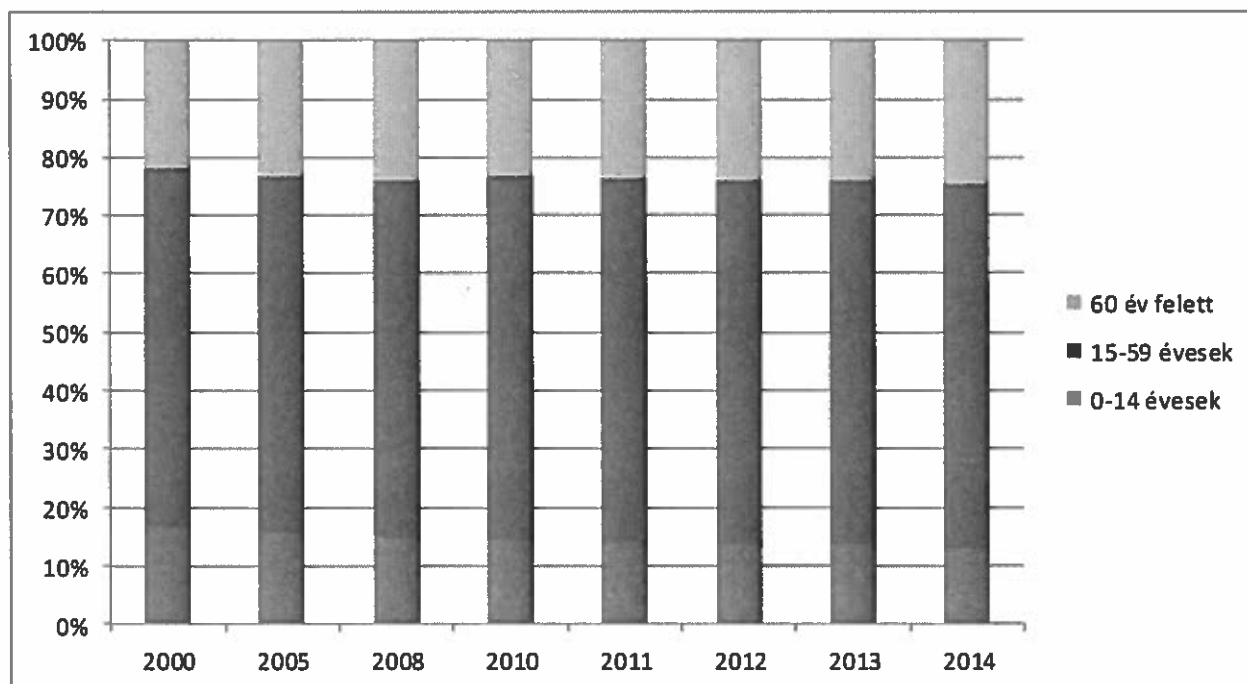
A népesség fontosabb adatai (2008. és 2014.)

Meghatározások	2008.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
állandó népesség száma	6527	6390	6321	6257	6195	6133
lakónépesség száma	6351	6144	6055	5989	5952	5919
hajadon/nőtlen	2657	2657	2678	2695	2710	2702
házas	2545	2361	2283	2210	2141	2085
özvegy	757	748	731	711	701	698
elvált	566	609	600	602	590	592
nem ismert	2	15	29	39	53	56
férfiak aránya	47,8 %	48,01%	48,06%	47,95%	48,05%	48,25%
nők aránya	52,2 %	51,99%	51,94%	52,05%	51,95%	51,75%
gyermekkorúak aránya (0-14 év)	14,5 %	14,1%	13,8%	13,65%	13,41%	12,93%
középkorúak (15-59 év)	61,6 %	62,5%	62,59%	62,51%	62,7%	62,56%
időskorúak (60 év felett)	23,9 %	23,4%	23,62%	23,85%	23,89%	24,51%

Állandó népesség korcsoportok szerinti arányai

Az állandó népesség kor szerinti megoszlása

A fenti diagrammok mutatják, hogy a gyermekek száma a lakosságszámhoz viszonyítva igen kicsi és igen magas az időskorúak száma, mely a lakosság elöregedését jelentheti. A diagrammokból jól kitűnik, hogy amíg a gyermekek aránya csökken a településen, addig az idősek száma folyamatosan növekszik.

A nyilvántartott álláskeresők aránya a gazdaságilag aktív népesség arányában az országban 2014. márciusában 9,8% (2013. március 13,9%), a Dél-Alföldön 10,8% (2013. március 15,0%) és Békés megyében 12,9% (2013. március 17,1%).

Az **orosházi kirendeltségen** az álláskeresők aránya **10,8 %** (2014. március, álláskeresők – becsült – gazdaságilag aktív népességszám figyelembe vételével számított arány).

Tótkomlós foglalkoztatási mutatói kedvezőbb értékeket mutatnak, mint az orosházi kirendeltség átlaga.

Tótkomlóson a kirendeltségi átlagnál nagyobb arányban sújtja a nőket a munkanélküliség. A 2014. márciusi adatok alapján a nyilvántartott álláskeresők 57%-a volt nő és 43%-a férfi.

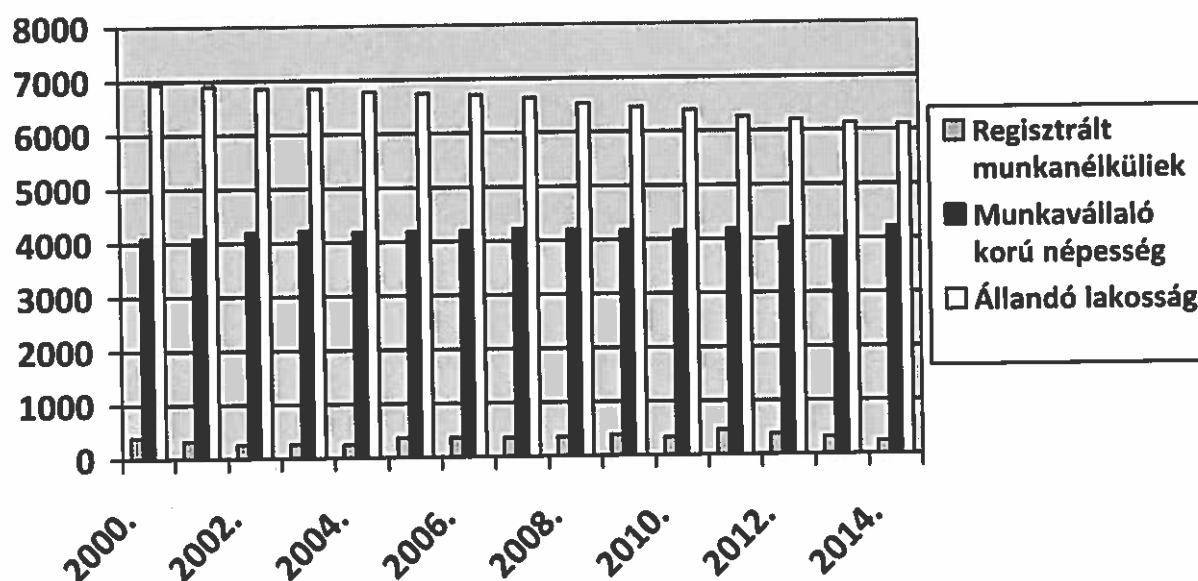
Tótkomlós városban a regisztrált munkanélküliek számának alakulása 2000. és 2014. között

Évek	Regisztrált munkanélküliek	Munkavállaló korú népesség	Relatív mutató*
2000.	395	4082	9,68
2001.	323	4082	7,91
2002.	261	4188	6,23
2003.	258	4216	6,12
2004.	248	4171	5,95
2005.	363	4180	8,68
2006.	359	4186	8,58
2007.	345	4223	8,17
2008.	353	4192	8,42
2009.	386	4171	9,01
2010.	329	4151	8,70

2011.	458	4180	10,96
2012.	378	4192	9,38
2013.	320	3999	8,00
2014. (03.hó)	238	4201	5,67

* Relatív mutató: a nyilvántartott álláskereső a munkavállalási korú népesség %-ában.

Tótkomlós városban a regisztrált munkanélküliek számának alakulása 2000. és 2014. között

A tótkomlói ügyfelek 63%-a 6 hónapnál rövidebb ideig van nyilvántartásban.

A korcsoportok összetételénél a város álláskeresőinek legnagyobb célcsoportját a 45 és 49 év közöttiek alkotják. A legkisebb arányban a 19 év alattiak és a 62 év feletti célcsoportja van jelen az álláskeresők között.

Iskolai végzettség szerint Tótkomlóson a szakképzetlenek alkotják a legnagyobb célcsoportot. A második legnagyobb arányt a szakmunkások képviselik, a legkisebb célcsoportot pedig a diplomások.

Születések, halálozások száma a településen

Év	2002	2004	2006	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Születés	57	60	47	62	53	38	44	50	40	40
Halálozás	105	109	98	126	92	89	117	94	90	78

Sajnos a születési adatok igen kedvezőtlenek, hiszen szinte folyamatos csökkenést mutatnak. A halálozási adatok teljesen változóak, melyekből távolabbi következtetéseket levonni nem lehet. Fenti adatok előrejelzik és meghatározzák az iskolai tanulócsoportok számát is a jövőre vonatkozóan.

Az állandó lakóhely-megszüntetések száma éves lebontásban

Év	2002	2004	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Állandó lakóhely-megszüntetések száma	140	113	209	193	158	129	155	126	150	123	110

A településről történő elvándorlás nagyban hozzájárul a lakosság számának csökkenéséhez. Az utóbbi kettő évben elmondható, hogy az állandó lakóhely-megszüntetések száma valamelyest csökkent.

II. 3. Az önkormányzat által ellátott feladatok és működtetett intézmények, humán erőforrások alakulása

Az Ötv. vonatkozó rendelkezései alapján:

10. § (1) A helyi önkormányzat ellátja a törvényben meghatározott kötelező és az általa önként vállalt feladat- és hatásköröket.

(2) A helyi önkormányzat - a helyi képviselő-testület vagy a helyi népszavazás döntésével - önként vállalhatja minden olyan helyi közügy önálló megoldását, amelyet jogszabály nem utal más szerv

kizárólagos hatáskörébe. Az önként vállalt helyi közügyekben az önkormányzat mindent megtehet, ami jogszabállyal nem ellentétes. Az önként vállalt helyi közügyek megoldása nem veszélyeztetheti a törvény által kötelezően előírt önkormányzati feladat- és hatáskörök ellátását, finanszírozása a saját bevételek, vagy az erre a célra biztosított külön források terhére lehetséges.

(3) A helyi önkormányzat - törvényben meghatározott esetekben - az állammal kötött külön megállapodás alapján elláthat állami feladatokat. A megállapodásban rendelkezni kell a feladatellátás finanszírozásáról.

11. § (1) A községnek, a városnak, a járásszékhely városnak, a megyei jogú városnak, a fővárosnak és kerületeinek, valamint a megyei önkormányzatnak egymástól eltérő feladat- és hatáskörei lehetnek.

(2) Törvény a kötelező feladat- és hatáskör megállapításánál differenciálni köteles, figyelembe véve a feladat- és hatáskör jellegét, a helyi önkormányzatok eltérő adottságait, különösen

a) a gazdasági teljesítőképességet;

b) a lakosság számát;

c) a közigazgatási terület nagyságát.

(3) Jogszabály a hatáskör telepítésével egyidejűleg meghatározza a feladat- és hatáskörellátáshoz szükséges minimális szakmai, személyi, tárgyi és gazdasági feltételeket.

12. § (1) A nagyobb gazdasági teljesítőképességű, lakosság számú települési önkormányzat számára előírt kötelező feladat- és hatáskör ellátását - annak egyetértésével - más települési önkormányzat vagy társulása önként akkor vállalhatja, ha azt

a) a lakossági igények indokolják;

b) gazdaságosabban és legalább változatlan szakmai színvonalon;

c) többlet állami támogatás igénybevétele nélkül

képes ellátni.

(2) A feladat- és hatáskör vállalásáról a települési önkormányzat képviselő-testülete - a feladat- és hatáskör eredeti címzettjének előzetes egyetértése esetén - rendeletben, a társulás határozatban dönt a feladat- és hatáskör vállalás tervezett időpontját megelőzően legalább három hónappal korábban. Az (1) bekezdésben foglalt feltételek meglétét a kormányhivatal - indokolt esetben más állami szervek bevonásával - törvényességi felügyeleti eljárás keretében vizsgálja. Törvény vagy megállapodás eltérő rendelkezésének hiányában az ellátás megkezdésének időpontja a döntést követő év január 1. napja.

(3) A feladat- és hatáskör vállalása esetén a települési önkormányzat a központi költségvetéstől igényelheti a vállalt feladattal arányos fedezet biztosítását.

13. § (1) A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

- 1. településfejlesztés, településrendezés;*
- 2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);*
- 3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;*
- 4. egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások;*
- 5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);*
- 6. óvodai ellátás;*
- 7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;*
- 8. gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;*
- 8a. szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;*
- 9. lakás- és helyiséggazdálkodás;*
- 10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;*
- 11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;*
- 12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;*
- 13. helyi adóval, gazdaság szervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;*
- 14. a kistermelők, őstermelők számára - jogszabályban meghatározott termékeik - értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;*
- 15. sport, ifjúsági ügyek;*
- 16. nemzetiségi ügyek;*
- 17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;*
- 18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;*
- 19. hulladékgazdálkodás;*
- 20. távhőszolgáltatás.*
- 21. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.*

(2) Törvény a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó más helyi önkormányzati feladatot is megállapíthat.

II.3/A. A helyi közügyek és a helyben biztosítandó közfeladatok körében ellátandó feladatok:

A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok közül Tótkomlós Város Önkormányzata az alábbiakat biztosítja:

1. településfejlesztés, településrendezés;
2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása /az egyházak által kötött megállapodás alapján/, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása /a megyeszékhely várossal kötött megállapodás alapján/, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
4. egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások;
5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);
6. óvodai ellátás;
7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; előadóművészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
8. gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások /az Orosházi Kistérség Többcélú Társulása útján/;
- 8a. szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;
9. lakás- és helyiséggazdálkodás;

10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása /Tótkomlóson nincs regisztrált hajléktalan/;
11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
13. helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
14. a kistermelők, őstermelők számára - jogszabályban meghatározott termékeik - értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
15. sport, ifjúsági ügyek;
16. nemzetiségi ügyek;
17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
18. helyi közösségi közlekedés biztosítása
19. hulladékgazdálkodás;
20. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

A kötelezően ellátandó feladatokon felül Tótkomlós Város Önkormányzata önként vállalt feladatokat is ellát.

Önként vállalt feladatok:

- bölcsődei ellátás
- idősök bentlakásos otthonának fenntartása

III.3/B. Humán infrastruktúra:

Polgármesteri Hivatal

Fő út 1. sz.

Központi orvosi rendelő

Fő út 2. sz.

1. háziorvosok (4 körzet)
2. fogászat (2 körzet)
3. gyermekgyógyászat (1 körzet)

4. védőnői szolgálat

Reumatológiai szakrendelő

Gyógyszertár (2 db)

Bölcsőde (40 férőhelyes)

Óvodák (3 db)

1. önkormányzati (75 fh.)

2. evangélikus (75 fh.)

3. országos szlovák önk. (75 fh.)

Szlovák Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola (9 tt)

Jankó János Általános Iskola és Gimnázium (28 tt)

Tótkomlói Általános Művelődési Központ

Természet Háza (Kisbirtokos)

Rendőrség

Tűzoltóság

Mentőállomás (épül)

Evangélikus templom

Evangélikus parókia

Római katolikus templom és plébánia

Református templom

Szlovák Tájház

Szlovák emlékház

Tanya múzeum

Néprajzi gyűjtemény

Kopáncsi kápolna

Idősek napközi otthona

Tótkomlói Szociális Szolgáltató Központ

Evangélikus szeretetotthon

Evangélikus Szeretetszolgálat

Kossuth u. 2. sz.

Fő út 6. sz.

Széchenyi u. 10. sz.

Zámenhoff u. 2/A. sz.

Erzsébet u. 3. sz.

Aradi u. 2. sz.

Diófa u. 10.

Földvári út 1. sz.

Erzsébet u. 2. sz.

Erzsébet u. 2/a.

Bajcsy-Zs. u. 6.

Fő út 5. sz.

Kossuth u. 14.

Békéssámsoni u. 2323/2. hrsz.

Szent István tér

Luther u. 1. sz.

Erzsébet u. 1.

Kossuth u. 2358. hrsz.

Széchenyi u. 11.

Szép u. 5. sz.

külterület

Szent István tér

külterület

Széchenyi u. 18. sz.

Pósa u. 2. sz.

Fő út 43. sz.

Luther u. 1.

Mesterségek Háza

Mezőhegyesi út 11.

Sporttelep

Kossuth u. 24. sz.

Rózsa fürdő és Gyógyászat

Kossuth u. 2. sz.

Ifjúsági szálló

Kossuth u. 24. sz.

a.) Oktatás, nevelés

Tótkomlós városában 3 óvoda, 2 általános iskola és 1 gimnázium működik.

Óvodák:

1. Tótkomlós Város Önkormányzata fenntartásában van a **Tótkomlói Általános Művelődési Központ** keretei között működő 75 férőhelyes **Erzsébet utcai óvoda**
2. Az Országos Szlovák Önkormányzat fenntartásában van a **Szlovák Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda** keretei között működő 75 férőhelyes **Diófa utcai óvoda**
3. A **Tótkomlói Evangélikus Egyházközség** fenntartásában van 75 férőhelyes **Evangélikus óvoda**.

Iskolák:

1. Jankó János Általános Iskola és Gimnázium:

1945 őszén a polgári iskolában általános iskolai oktatás kezdődött, osztályai a következő években fokozatosan felváltották a polgári iskolai osztályokat. 1948-ban az utolsó osztállyal a polgári iskolai oktatás megszűnt.

1972 decemberében a helyi vezetés határozatot hozott egy 6 tantermes iskola építésére. Ünnepélyes átadása 1975. augusztus 20-án volt.

Az iskola fennállásának 50. évfordulójára felvette Tótkomlós szülöttének, Jankó János rajzoló- és festőművésznek a magyar karikatúra megteremtőjének nevét.

A gimnázium létrehozása: 1977 nyarán a IV. osztály kifutásával a középiskola megszűnt, s így a megye közös igazgatású iskolái közül az utolsók között fejezte be a működését.

A középfokú oktatás újraindítása: Az önkormányzat 1992. január 13-án az 1/1992-es számú testületi döntéssel – mondta ki a gimnázium létesítését. Így 15 évnyi szünet után Tótkomlósnak ismét lett középiskolája. A képviselő-testület gondoskodott az iskolaépület bővítéséről is. A középiskolai oktatás 1992 szeptemberében újraindult.

A Kollégium működése jelenleg szünetel.

Az intézmény működési körzete: Tótkomlós város közigazgatási területe és igény szerint a környező települések

Az intézmény fenntartója: Klebelsberg Intézményfenntartó Központ 1055 Budapest, Szalay u. 10-14.

Az intézmény működtetője: Tótkomlós Város Önkormányzata, Tótkomlós, Fő út 1.

Az intézmény típusa: összetett iskola (általános iskola és gimnázium)

Típus szerinti besorolása

A tevékenységek jellege alapján: közszolgáltató

Közszolgáltató szerv fajtája: közintézmény

Jogszabályban meghatározott közfeladata:

- általános iskolai oktatás-nevelés
- középfokú oktatás-nevelés emeltszintű nyelvoktatással (angol, német nyelv)
- általános iskolai napközi otthoni nevelés
- iskolaotthonos oktatási forma 1-3 évfolyamon (a. osztályokban)
- sajátos nevelési igényű tanulókkal való speciális foglalkozás, gyógypedagógiai ellátás, különleges gondozás, melynek keretén belül:
  - gyógypedagógiai ellátás, enyhén értelmi fogyatékos tanulók képzése két összevont tanulócsoportban 1-8 osztályig
  - a többi gyermekkel együtt foglalkoztatható sajátos nevelési igényű és beilleszkedési tanulási nehézséggel küzdő gyermekek nevelés - oktatása
  - kollégiumi ellátás

2. Szlovák Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda:

Az iskola épületében 1909. szeptember 1-jén kezdte meg működését a Magyar Tannyelvű Állami Elemi Népiskola 6 osztállyal és 6 tanerővel. 1932-ben az udvar felől felépült a hetedik tanterem is.

A Vallás- és Közoktatási Minisztérium utasítására a szülők 1946 januárjában döntöttek a szlovák tagozat felállításáról, melyen a magyar nyelv mint tantárgy szerepelt.

Az iskolát 1948 júniusában államosították. Ekkor indult a 8 osztályos Szlovák Tannyelvű Általános Iskola 330 tanulóval.

A jelenlegi épületbe az 1951/52-es tanévben költözött az iskola 240 tanulója. A szülők kívánságára 1959-től bevezették a kétnyelvű oktatást, abból a megfontolásból, hogy a tanulóknak a magyar tannyelvű közép- illetve felsőfokú iskolákban ne legyenek nyelvi nehézségeik. A természettudományos tárgyakat magyarul kezdték el oktatni.

A 70-es években az iskolai anyanyelvi oktatás hatékonyságának érdekében a Szlovák Szövetség iskolai bizottsága azt szorgalmazta, hogy több tantárgyat oktassanak szlovákul.

Az iskola az évtizedek során több átszervezésen esett át. Az iskola mellett 34 éven át működött az orosházi járás iskoláinak központi politechnikai tanműhelye. A műhely 1951-ben létesült Jarotta Emil tanár irányításával. A közigazgatási területi rendezés folytán, a járások megszüntetésével a központi műhely 1985. augusztus 1-jén Orosházára települt.

A 80-as években több éven át az iskolához tartoztak az óvodák, egy ideig a Zeneiskola is.

Az iskola épületének állaga és a megnövekedett gyermeklétszám miatt az épület rekonstrukciójára a fenntartó képviselő-testület pályázatot nyújtott be címzett támogatásra, amelyet 2005-ben sikerült megnyernie. Az ünnepélyes alapkövetételre 2005. augusztus 29-én került sor, amelyen a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter, Kiss Péter és Csáky Pál, a Szlovák Köztársaság kormányának miniszterelnök-helyettese is közreműködött.

A beruházás összköltsége 433. 573. 000 Ft. Az Országgyűlés döntése értelmében 423 millió 318 ezer forint céltámogatást nyert Tótkomlós Város Önkormányzata az ingatlan felújításához.

2013. január 1-től augusztus 31-ig az iskola fenntartója a KLIK volt. Ebben az időszakban óvoda nem tartozott az intézményhez.

2013. szeptember 1-től az intézmény az Országos Szlovák Önkormányzat fenntartásában és működtetésében van, a Diófa utcai óvodát is az intézményhez csatolták.

Az intézmény neve: Szlovák Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda

Az intézmény szlovák neve: Slovenská dvojazyčná základná škola a materská škola

Az intézmény székhelye: 5940 Tótkomlós, Földvári u. 1. sz.

Telephelye: 5940. Tótkomlós, Diófa u. 10. sz.

A fenntartó és irányító szerv neve és címe: Országos Szlovák Önkormányzat

1114. Budapest, Fadrusz u. 11/A.

Az intézmény működési területe: alapfeladat esetében Tótkomlós Város közigazgatási területe és igény szerint a környező települések.

Az intézmény típusa: többcélú köznevelési intézmény, melyben 8 évfolyamos általános iskola és óvoda működik.

Felvehető maximális létszám: óvoda: 75 fő (3 csoport)

iskola: 200 tanuló (8 évfolyam)

Az intézmény alaptevékenysége:

Óvoda: 3 éves kortól a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény, biztosítja a teljes óvodai életet magába foglaló foglalkozásokat, ellátja a magyarországi szlovák nemzetiségi óvodai nevelést.

Iskola: alapfokú nevelés –oktatás, felkészítés a középiskolára, a szakiskolai továbbtanulásra, a magyarországi szlovák nemzetiség alapfokú oktatásával és nevelésével kapcsolatos feladatok ellátása.

Az intézményben a jóváhagyott pedagógiai program alapján a nemzetiségi oktatás két nyelven folyik.

Az intézmény ellátja olyan ép értelmű sajátos nevelési igényű gyermekek integrált oktatását, nevelését, akik a szakértői bizottság véleménye alapján mozgásszervi,

érzékszervi, beszéd fogyatékosok, vagy pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdenek.

Az intézmény- az esélyegyenlőség jegyében- biztosítja a különleges helyzetben lévő gyermekek, tanulók integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítését.

b.) Egészségügy

Tótkomlós városában négy háziiorvosi körzet, kettő fogorvosi körzet és egy gyermekorvosi körzet működik. Az Orvosi rendelő épülete 2013-ban felújításra került, így a betegek ellátása jelenleg a modern kor követelményeinek megfelelő környezetben biztosított.

Az ügyeleti ellátást az Orosházi Többcélú Kistérségi Társulás útján biztosítja az önkormányzat.

Jelenleg épül városunkban a mentőállomás, mely előreláthatólag 2015. őszén kezdi meg működését.

Városunkban gyógyászat is működik a Komlós Településszolgáltatási Kft. keretei között, ahol reumatológiai szakrendelés is biztosított, továbbá itt működik a labor is.

1. Háziiorvosi ellátás

Évek óta a városban 3 háziorvos látja el a lakosokat a meglévő négy körzet ellenére. Az I-es háziiorvosi körzetet jelenleg az Önkormányzat működteti, de betöltetlen körzet, így helyettesítéssel látja el a feladatot a településen dolgozó egyik háziorvos.

A negyedik körzet betöltésére nagyon kicsi az esély, tekintettel arra, hogy a körzet helyzete régóta megoldatlan és a betegkártya száma jelentősen lecsökkent. Egyre kisebb az esély arra, hogy ismét négy háziorvos lássa el a betegeket városunkban.

A település lélekszámának csökkenése miatt nem elvetendő a gondolat, hogy a jövőben elegendő lesz 3 háziiorvosi körzet is a városban.

A négy háziorvos közül sajnos egy sem tótkomlói és egy sem lakik a városban.

2. Gyermekeorvosi ellátás:

A városban egy gyermekorvosi körzet működik, mely körzetet vállalkozó gyermekorvos látott el évtizedeken keresztül. A gyermekorvosi körzetet jelenleg helyettesítéssel látja egy gyermekorvos, mely körzet meghirdetése folyamatban van. A gyermekorvos segíti a védőnők munkáját is. A körzet kártyaszáma 750 körüli.

3. Fogorvosi ellátás:

A lakosságot kettő fogorvos látja el, akik közül egy tótkomlói lakos.

4. Védőnői szolgálat:

A csecsemők ellátását a védőnői szolgálat végzi, amely a Szociális Szolgáltató Központ keretein belül működik.

A fent felsorolt egészségügyi ellátásokat a lakosság egy épületen belül veheti igénybe.

5. Orvosi Ügyelet:

A központi orvosi ügyelet a Rózsa Fürdőhöz tartozó gyógyászat épületében található, mely az Orosházi Többcélú Kistérségi Társulás keretei között működik. Ellátási területe Tótkomlóson kívül kiterjed Békéssámson, Kardoskút és Csanádapáca településekre is.

6. Labor:

A városban heti 3 alkalommal lehetőség van labor szolgáltatás igénybevételére, mely szintén a Rózsa fürdőhöz tartozó gyógyászat épületében található. A labor működtetését az Orosházi Kórházzal kötött megállapodás alapján látja el Tótkomlós Város Önkormányzata.

c.) Szociális ellátás

A szociális alapszolgáltatási feladatok nagy részét az önkormányzati fenntartású Tótkomlói Szociális Szolgáltató Központ látja el a.

A Gyermekjóléti Szolgáltatás 2007. január 01. napjától kikerült a Tótkomlói Szociális Szolgáltató Központ feladatai közül, melyet fenti időponttól kezdődően az Orosházi Kistérség Többcélú Társulása lát el a településen. A Társulás fenntartásában működik továbbá a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás 2007. októbere óta, valamint a családsegítő szolgálat 2011. óta.

A Védőnői Szolgálat (nem szociális szolgáltatás) is a Tótkomlói Szociális Szolgáltató Központ keretein belül működik.

A Tótkomlói Szociális Szolgáltató Központ feladata bővült 2007. január 01. napjával, amikor a Bölcsőde is az intézmény irányítása alá került. A bölcsődei ellátás nem az Sztv. hatálya alá, hanem a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban Gyvt.) hatálya alá tartozó szociális ellátást nyújtó feladat.

A Szociális Szolgáltató Központ folyamatos és állandó kapcsolatot tart fenn az Orosházi Kistérség Többcélú Társulással. A kapcsolattartás társulási üléseken, munkaközösségi tanácskozásokon, szakirányú szakmai értekezleteken, rendszeres személyes találkozásokkal, e-mailon és telefonon történnek.

A városban az önkormányzati szociális ellátás mellett a Tótkomlói Evangélikus Egyházközség keretei között működik szociális ellátórendszer a Tótkomlói Evangélikus Szeretetszolgálat.

c/1.) Tótkomlói Szociális Szolgáltató Központ

A Tótkomlói Szociális Szolgáltató Központ szervezeti egységei, az ellátott feladatok alapján:

- Idősek Klubja	Tótkomlós, Pósa u. 2.
- szociális étkeztetés	
- házi segítségnyújtás	
- nappali ellátás	
 - Idősek Háza	 Tótkomlós, Széchenyi u. 18.
- ápolás, gondozás	
 - Védőnői Szolgálat	 Tótkomlós, Fő út 2.
- körzeti védőnői ellátás	
- iskola-egészségügyi és ifjúság-egészségügyi ellátás	
 - Bölcsőde	 Tótkomlós, Zamenhoff u. 2.
- gyermekek napközbeni ellátása	
 - Tanyagondnoki szolgálat	 Tótkomlós, Pósa u. 2.
- tanyagondnoki szolgáltatás	

c/2.) Orosházi Kistérség Többcélú Társulása

Az Orosházi Kistérség Többcélú Társulása szervezeti egysége Tótkomlóson, az ellátott feladatok alapján:

- Gyermekjóléti Szolgálat	Tótkomlós, Pósa u. 2.
- gyermekjóléti szolgáltatás	

- **Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás** Tótkomlós, Pósa u. 2.
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- **Családsegítő Szolgálat** Tótkomlós, Pósa u. 2.
- családsegítés
- (adósságkezelési szolgáltatás – önkormányzat)
- **Orvosi Ügyelet** (nem szociális ellátás) Tótkomlós, Kossuth u. 2.
- orvosi ügyeleti ellátás

c/3.) Tótkomlói Evangélikus Szeretetszolgálat:

A Tótkomlói Evangélikus Szeretetszolgálat szervezeti egységei, az ellátott feladatok alapján:

- **Szeretetotthon** Tótkomlós, Fő út 43.
- bentlakásos idősellátás
- **Idősek Klubja** Tótkomlós, Luther u. 1.
- szociális étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- nappali ellátás
- szenvedélybetegek nappali ellátása

d.) Kultúra

Szlovák nemzetiségi település lévén városunkban a kultúra mindig is kiemelt szerepet kapott. Számos egyesület, civil szervezet jött létre, melyek egyik fő célja a hagyományok ápolása, a szlovák és magyar kultúra értékeinek megőrzése. Az 1969-ben alakult fúvószenekar és az 50. születésnapját idén ünneplő Alapfokú Művészeti Iskola már több évtizede alakítja Tótkomlós fiataljainak zenei műveltségét folyamatosan emelve nemzeti ünnepeink és városi rendezvényeink színvonalát.

d/1. Kulturális Intézmények

Az 1979-ben épült Művelődési Ház évtizedeken át szolgálta a város kulturális igényeit: koncerteket, színházi előadásokat tartottak ott. Sajnos több éve csak nyáron funkcionál, mivel télen vállalhatatlanok lennének fenntartási költségei. Ezért a közeljövőben legfőbb célunk kell, hogy legyen ennek az épületnek a felújítása, átalakítása a XXI. század igényeihez igazodva.

Az alábbiakban vázoljuk a Művelődési Házzal és egyéb intézményeinkkel kapcsolatos terveinket.

- Tótkomlói Általános Művelődési Központ
  - a) Művelődési Ház: energetikai felújítás, átalakítás;
heti mozi, színházi előadások,
a helyi média számára kialakított helyiségek,
a tótkomlói amatőr művészeti csoportok és a zenekar
számára próbák és fellépések biztosítása
  - b) Természet Háza: kiállítások rendezése, amatőr művészek bemutatkozása
  - c) Könyvtár: visszaköltöztetése. A jelenlegi könyvtár épületében civil szervezetek számára egy közösségi tér kialakítása.
  - d) Múzeumok, gyűjtemények: nyári állandó nyitva tartásának biztosítása
- Mozi: az épület átalakítása ifjúsági házzá
- Komló Szálló: hasznosítása vagy pályázati forrásból felújítása, működtetése
- Iskolák, óvodák, zeneiskola: kulturális rendezvényeik beépítése a város rendezvényeibe

d/2. Kulturális csoportok

Tótkomlós Békéscsaba után második helyen áll a művészeti egyesületek és kulturális csoportok számát illetően. Ezt a dicsérendő tényt a jövőben is segíteni kell és az anyagi lehetőségekhez mérten támogatni javasoljuk a városban működő kulturális csoportokat.

Az alábbiakban vázoljuk a jelenleg városunkban működő kulturális csoportokat.

- Gyermek Fúvószenekar (Tótkomlói Általános Művelődési Központ)
- Ifjúsági Fúvószenekar (Alapítvány)
- Rozmaring Népdalkör (Tótkomlói Általános Művelődési Központ)
- Szlovák Amatőr Színjátszócsoprt (Komlói Szlovákok Szervezete)
- Komlós Néptáncscsoport (Egyesület)
- Tremoló Mandolinzenekar (Komlói Szlovákokért Alapítvány)
- Harmónia Gyermek Művészeti Csoport (Szlovák Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda)
- Gála Kulturális Egyesület (Egyesület)
- Szlovák Nemzetiségi Műveltségért Alapítvány (Alapítvány)

d/3. Városi kulturális rendezvények

Tótkomlóst a múzeumok, gyűjtemények és rendezvények városaként szokták emlegetni az ide látogatók. Erre büszkék lehetünk, hiszen ezek az események nemcsak színesítik a város életét, hanem vonzzák a turistákat is. A jövőben célunk lehet újabb rendezvényekkel vonzóbbá tenni településünket és ezáltal népszerűsíteni Rózsa fürdönket és Tótkomlóst.

Legfontosabb város által megrendezésre kerülő események:

- A magyar kultúra napja
- A város napja
- Pütkösdi, illetve karácsonyi koncertek
- Nyári kulturális esték
- Városi gyermeknap
- Tótkomlói napok rendezvénysorozata
- Karácsonyi ünnepségsorozat
- Nemzetiségek napja

A fentiekén kívül még sok érdekes esemény kerül megrendezésre az iskolák, óvodák, zeneiskola, egyéb intézmények, sőt civil szervezetek, egyesületek, magán személyek szervezésében is. Különösen ki kell emelnünk a Rózsa Fürdőt, mely folyamatos, változatos programokkal igyekszik vonzani a lakosságot és az ide látogatókat.

Javaslataink között szerepel a már említett Művelődési Központ épületének felújítása és téli működtetése, valamint a gyönyörű környezetű Erzsébet liget pályázati úton történő megújítása. Hiszen, amennyiben a szabadtéri színpad és a nézőtér felújításra kerülne újabb rendezvények színterének szolgálhatna (színpadfedés, padok cseréje...).

Javasolt új rendezvények:

- Mindentudás egyeteme
- Tini disco
- Tótkomlós bemutatkozik Budapesten
- Komlói Disznótor
- Komlói Lakodalom (a Tótkomlói napok rendezvénysorozatához kapcsolódóan)

e.) Sport

Tótkomlóson több helyszínen van lehetőség sportolni, a különböző sportágaknak megfelelően. Fedett és szabadtéri sportlétesítmények is találhatóak a városban.

A városban lévő sportlétesítmények legnagyobb része az Önkormányzat tulajdonában van, amelyek tulajdonjogát nem szándékozik átadni a sportszervezeteknek, illetve gazdasági társaságoknak.

Elsősorban a nevelési, oktatási intézmények létesítményellátottsága megoldandó feladat. A Szlovák Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda ellátottsága megfelelő, a felújított iskolában kialakított új tornacsarnoknak, valamint a Diófa utcai óvodában az elmúlt években megvalósult beruházás során létesített új tornaszobának köszönhetően.

Nagyobb a probléma a Jankó János Általános Iskola és Gimnáziumban, ahol a tornaterem mérete, valamint az osztálytermekből kialakított tornaszobák nem felelnek meg a jogszabályi követelményeknek.

Problémát jelent, hogy egyszerre több osztálynak kell testnevelésórát tartani. Előnyt jelent a Rózsa fürdő, mely lehetővé teszi az úszásoktatást az iskolában, ezzel is tehermentesítve a tornatermeket.

Tótkomlóson az iskolák, a fürdő valamint a civil szervezetek által lehet szervezett keretek között sportolni. A sportágak sokszínűségét a városban a civil szervezetek sokszínűsége is mutatja (pl.: labdarúgás, asztalitenisz, lovaglás, úszás, lövészet, autósportok, kerékpár ...).

Sportlétesítmények, sportolásra alkalmas helyiségek:

1. Szlovák Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda sportcsarnoka, betonpályája (Tótkomlós, Földvári u. 1. szám)
2. Jankó János Általános Iskola és Gimnázium tornaterme, betonpályája (Tótkomlós, Erzsébet u. 2. szám)

3. Karasz János Sporttelep (Tótkomlós, Kossuth u. 24. szám)
4. Rózsa fürdő (Tótkomlós, Kossuth u. 2. szám)
5. Konditerem (Mister Big Power –Jim „Erőterem”, Tótkomlós, Luther u. 3.)
6. Lada Cross pálya (Tótkomlós, Kiskomlós)
7. Szánkópálya (Tótkomlós, Bajcsy-Zs. u. és Balogh Á. utca sarka)
8. Makk 7-es Söröző (Tótkomlós, Rákóczi u. 1. szám)
9. Száraz-ér

1.) Szlovák Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda sportcsarnoka és bitumenpályája

Fenntartója az Országos Szlovák Önkormányzat, tulajdonosa Tótkomlós Város Önkormányzata. Az iskola épületében található a 451 m² alapterületű tornaterem, méretei 28 m x 17 m, a város legnagyobb fedett sportlétesítménye. A tornateremhez megfelelő számú öltöző és tusoló biztosított. Felszereltsége megfelelő, az iskolai oktatáshoz szükséges eszközökkel rendelkezik (bordásfal, gyűrű, tornaeszközök, kapu, kosárlabdapalánk ...).

A bitumenpálya felülete egyenetlen, balesetveszélyes.

2.) Jankó János Általános Iskola és Gimnázium tornaterme, tornaszobái és betonpályája

A Jankó János Általános Iskola és Gimnáziumban egy 20x12 m-es tornaterem valamint 2 db 12x6 m-es tornaszoba található. A tornaszobák mérete kicsi, nem alkalmasak tömegsport üzésére. A napi testnevelés órák megtartására lettek kialakítva. A tornaterem mérete elmarad a szükségestől, befogadóképessége kicsi, felszereltsége erősen hiányos, infrastrukturálisan elavult.

A Jankó János Általános Iskola és Gimnázium udvarán található egy aszfaltos 40x20 m-es pálya. Az iskola betonozott pályája szabadtéri kézilabda, kosárlabda és

futballpálya, futásra, görkorcsolyázásra alkalmas terület. Testmozgásra használható még az iskola füves udvara is.

3.) Karasz János Sporttelep

Befogadóképessége: összesen: 2000 fő

                                    állóhely: 1750 fő

                                    ülőhely: 250 fő

A Karasz János Sporttelep Tótkomlós Város Önkormányzatának tulajdonában van, melyet tartós bérleti szerződéssel a Tótkomlói Torna Club Sport Egyesület üzemeltet. A sporttelep kettő helyrajzi számon helyezkedik el, összesen 2 ha 6510m² nagyságú területen.

A telepen 2 füves (120x60 m) és 1 salakos (40x20 m, világítással) labdarúgópálya, 1 tenispálya, 1 lőpálya, 1 futópálya és 1 lovas-pálya található, amelyeket a hét minden napján látogathatnak a sportolni vágyók. A sporttelep része a 2013-ban épült 32 férőhelyes Ifjúsági Szálló épülete. A telepen található egy nyitott lelátó is, valamint – jelenleg a telep gondnoka részére fenntartott – lakóépület és egy közösségi helység.

2014. évben fejeződött be a sporttelep fejlesztése, melynek köszönhetően felújításra került az öltöző épülete, a lőpálya, a közös helység, a tenispálya valamint új lovas-pálya épült.

4. Rózsa fürdő

A Rózsa fürdőt a Tótkomlós Város Önkormányzata 100%-os tulajdonában lévő Komlós Településszolgáltatási Kft. üzemelteti. A város egyik legtöbb sportolási lehetőséget nyújtó intézménye, a több, mint 1,2 hektáros területen elhelyezkedő Rózsa Fürdő és Gyógyászat. A Fürdő különböző hőfokú és vízösszetételű medencéivel kellemes sportolási, és rekreációs lehetőségeket biztosít a

sportkedvelőknek, egyesületeknek, iskoláknak. A fürdőben egy 33,3m-es úszó és egy a 25 m-es úszó-és tanmedence található, melyek sportolásra kitűnően alkalmasak.

A 25 méteres medence az épületen belül található fedett medence, míg a 33,3 m-es medence szabadtéri, melynek téliesítése 2014. ősze óta megoldott.

Az épületben egy fitness-terem is található.

5.) Edzőterem, konditerem

Az edzőterem magántulajdonban van. Jelentős mértékben hozzájárul a lakosok sportigényeinek kielégítéséhez. Díjazás ellenében bárki használhatja. Az épületben 2 terem található, melyek kondigépekkel vannak felszerelve.

6.) Lada Cross pálya

A versenypálya alapterülete: 2,3 ha. A pálya kihasznált nyomvonal hossza: 650m.

A pálya magánszemélyek és az önkormányzat tulajdonában áll. Jelen állapotban a pálya és környezete teljes mértékben megfelel az amatőr autósport versenyeztetés szabályainak. Minden évben itt kerül megrendezésre a Lada Cross bajnokság több (évente 2-3) fordulója. A pálya alkalmas a lovas-sport kedvelői számára megtartott versenyek lebonyolítására is.

7.) Szánkópálya

Tótkomlós Város Önkormányzata 2006. évben a téli sportot kedvelők részére egy világítással ellátott szánkódombot létesített. A szánkódomb a gyermekek részére kitűnő kikapcsolódást nyújt a téli napokban.

8.) Makk 7-es Söröző

A söröző a város központjában található, ahol állandó jelleggel darts táblák vannak kihelyezve, amit bárki használhat a szórakozó-egység nyitva tartása idején díj ellenében. A Tótkomlósi Darts Club Sport Egyesület tagjai ezen a helyszínen edzenek és több alkalommal helyi bajnokságot is tartanak.

9.) Száraz-ér

A Száraz-ér Tótkomlóst átszelő természeti érték, mely alkalmas az evezősport üzésére. Téli időszakban jégkorcsolyázásra van lehetőség a Száraz-éren kialakult jégen.

Sportegyesületek, civil szervezetek Tótkomlóson

1. Alföldi Hegyivadászok Kerékpáros Sportegyesület
2. MTTSZ Lövész Klub
3. Nagykopáncsi Vadásztársaság /Tótkomlós/
4. P.8. Postagalambsport Egyesület
5. Száraz-érmenti Vadásztársaság
6. Tótkomlósi Asztalitenisz Sport Egyesület
7. Tótkomlósi Autósport Egyesület
8. Tótkomlósi Biliárd Klub
9. Tótkomlósi Darts Club Sport Egyesület
10. Tótkomlósi Horgász Egyesület
11. Tótkomlósi Lovas Túra Közhasznú Egyesület
12. Tótkomlósi Önkéntes Tűzoltó Egyesület
13. Tótkomlósi Rozmár Szenior Úszó Klub Egyesület
14. Tótkomlósi Torna Club Sport Egyesület

15. Tótkomlói Úszó Egyesület

A Sport területén együttműködő további egyesületek, nem egyesület formájában együttműködő sportcsoportok:

Tótkomlós Turizmusáért Egyesület

Tótkomlói Hagyományörzők a Száraz-érért Közhasznú Egyesület

TOT-BOYS (futócsapat)

C./ Az önkormányzati intézményrendszer

Tótkomlós Város Önkormányzata az alábbi intézményeket tartja fenn illetve működteti, továbbá 100%-os tulajdonosa a Komlós Településszolgáltatási Kft.-nek.

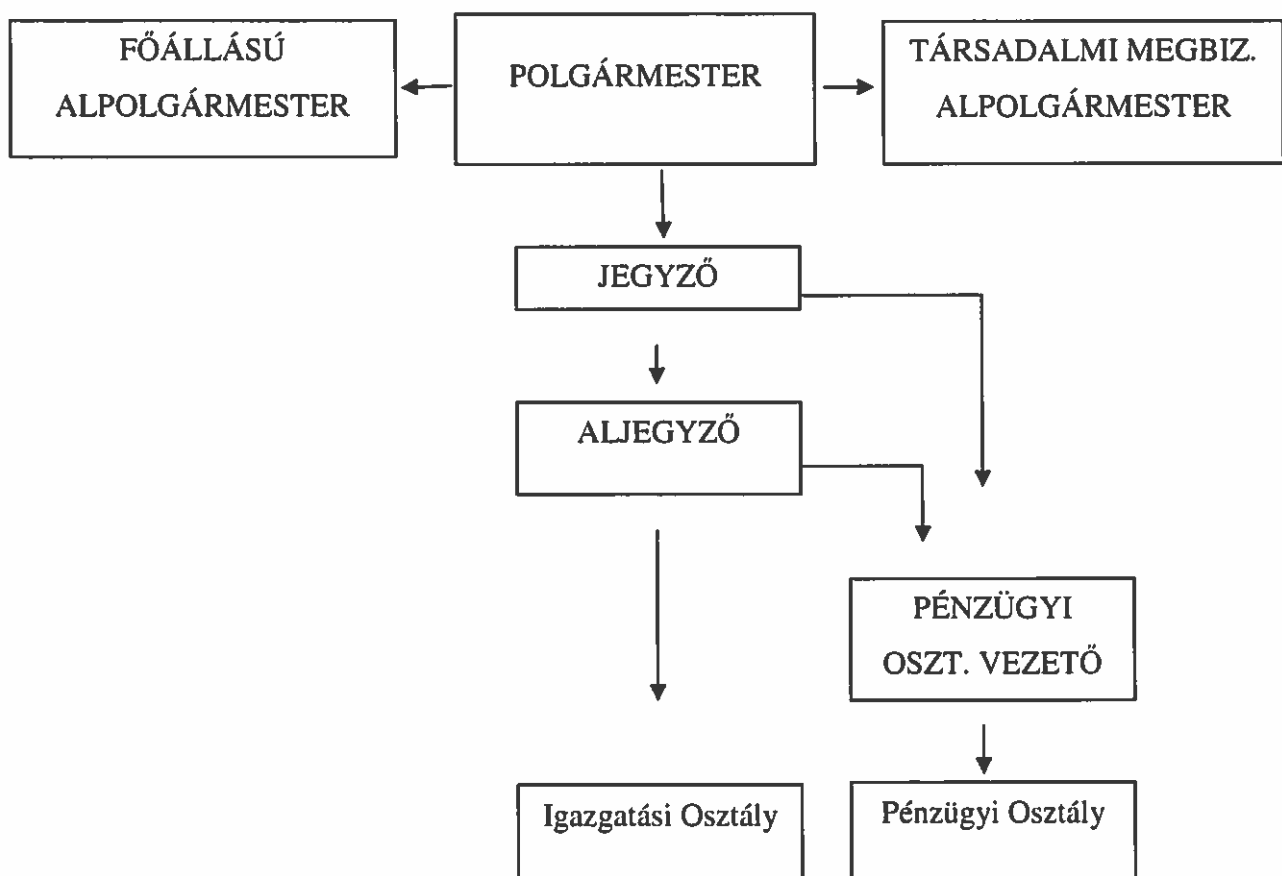
- 1.) Tótkomlói Polgármesteri Hivatal
- 2.) Tótkomlói Szociális Szolgáltató Központ
- 3.) Tótkomlói Általános Művelődési Központ
- 4.) Jankó János Általános Iskola és Gimnázium (csak működtetés)
- 5.) Tótkomlói Alapfokú Művészeti Iskola (csak működtetés)
- 6.) Komlós Településszolgáltatási Kft.
- 7.) Tótkomlói Önkormányzati Tűzoltóság

1.) Tótkomlói Polgármesteri Hivatal

A Hivatal komplex, szerteágazó munkát végez. Önkormányzati és államigazgatási ügyeket készít elő döntésre, közreműködik azok végrehajtásában. Ezen túl a feladatok ellátása érdekében szervező, koordinációs tevékenységet fejt ki városunk nemzetiségi önkormányzatai, az önkormányzati fenntartású/működtetésű intézmények, a civil szervezetek, a helyi vállalkozók és testvértelepüléseink irányába.

A Hivatal működését a központi és helyi jogszabályok, a képviselő-testületi és bizottsági döntések, belső utasítások és szabályzatok befolyásolják.

A Hivatalt a polgármester irányításával a jegyző vezeti. A jegyző helyettesítését és a jegyző által meghatározott feladatokat az aljegyző látja el. A Képviselő-testület a polgármester helyettesítésére, munkájának segítésére két alpolgármestert választott a 2014. október 22-ei alakuló ülésén. A Hivatal szervezetileg 2013. április 1-jétől 2 osztályra tagozódik. A korábbi Műszaki Osztály beolvadt az Igazgatási Osztályba, melynek szervezését és koordinálását az aljegyző kapcsolt munkakörben látja el. A Pénzügyi Osztály munkáját osztályvezető szervezi, irányítja.

Igazgatási Osztály:

Az Osztály által végzett munka rendkívül sokrétű, a legjelentősebb ügycsoportokat említve, itt történik a szociális, az anyakönyvi, a köznevelési, a birtokvédelmi, a kereskedelmi tevékenységgel kapcsolatos, az ipari telepekkel összefüggő ügyintézés. Az osztály műszaki ügyintézői intézik az építésügyi igazgatási, közlekedésigazgatási,

vízügyi igazgatási, környezetvédelmi, mezőgazdasági földterületekkel, közterülethasználattal, vagyongazdálkodással kapcsolatos ügyeket, gondozzák az Önkormányzat projektjeit, beruházásait, valamint ezen osztály közeműködésével valósul meg a kistérségi Start munkaprogram is.

Pénzügyi Osztály:

A Pénzügyi Osztály feladatköre két nagy részre bontható, ennek megfelelően az osztályon belül két csoport működik: a költségvetési, valamint az adócsoporthoz.

A költségvetési csoport látja el az Önkormányzat és a hozzá tartozó kormányzati funkciók, a Polgármesteri Hivatal a Tótkomlói Általános Művelődési Központ, a Szociális Szolgáltató Központ, a Tótkomlói Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat és Tótkomlós Város Cigány Nemzetiségi Önkormányzata pénzgazdálkodásával kapcsolatos teendők.

Az adócsoporthoz a következő adónemek kivetésével és beszedésével foglalkozik: magánszemélyek kommunális adója, iparüzési adó, gépjármű adó, idegenforgalmi adó a vendég éjszakák után, talajterhelési díj, termőföld bérbeadásából származó jövedelem után fizetendő adó.

II.

A közigazgatás átalakításának folyamata 2013. január 1. napjával jelentős állomáshoz érkezett: ekkor jöttek létre az államigazgatás legalsóbb területi szintjét jelentő egységek, a járások, felálltak a kormányhivatalok szervezeti egységeiként működő járási hivatalok. A járási hivatalok székhelyeit és illetékességi területeit kormányrendelet határozza meg. A 75 települést számláló Békés megyében összesen 9 járás kialakítására került sor, békési, békéscsabai, gyomaendrődi, gyulai, mezőkovácsházi, orosházi, sarkadi, szarvasi és szeghalmi székhellyel. Az Orosházi Járási Hivatal illetékességi területéhez 8 település tartozik: Békéssámsón, Csanádapáca, Gádos, Kardoskút, Nagyszénás, Orosháza, Pusztaföldvár és Tótkomlós. A járási rendszer kialakításának lényege az államigazgatási és az

önkormányzati feladat- és hatáskörök szétválasztása volt. Elsősorban okmányirodai feladatokat és gyámügyeket, valamint egyes gyermekvédelmi, szociális ügyek intézését vették át a településektől a járási hivatalok. A gyámhivatali teendőket és egyes, korábban jegyzői hatáskörben ellátott gyámhatósági feladatokat a kormányhivatalok felügyelete alá tartozó járási hivatalok szakigazgatási szerveiként működő járási gyámhivatalok látják el. A hatáskör átadás-átvétellel egyidejűleg Hivatalunktól 5 fő köztisztviselő került át a Békés Megyei Kormányhivatal állományába.

Szintén 2013-tól, az első fokú építésügyi hatósági feladatokat ellátó általános építésügyi hatóságként az építmények, építési tevékenységek tekintetében a járásszékhely települési önkormányzat (Tótkomlós esetén Orosháza) jegyzőjét jelölte ki a Kormány. A vonatkozó kormányrendelet szerint Tótkomlóson Építésügyi Szolgáltatási Pont jött létre az önkormányzat építésügyi szolgáltatási feladatainak ellátására.

2015. március 1. napja jelentős változást hozott a szociális segélyezés rendszerében, melynek eredményeként az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerültek. A korábban jegyzői hatáskörben ellátott aktív korúak ellátásával kapcsolatos ügyek a járási hivatalok hatáskörébe kerültek. 2015. március 1-től kikerültek a törvényből az önkormányzati segéllyel, a lakásfenntartási támogatással, a méltányossági közgyógyellátással és az adósságkezelési szolgáltatással kapcsolatos rendelkezések. A törvényben nem szabályozott támogatás(ok) biztosításáról, jogosultsági feltételeiről, típusairól legkésőbb 2015. február 28-ig kellett a képviselő-testületnek döntést hoznia. Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete ezen kötelezettségének a pénzügyi és természetbeni szociális ellátásokról szóló 5/2015. (II. 26.) önkormányzati rendelete megalkotásával tett eleget.

Az átszervezések aktív szereplőjeként a Hivatal, illetve az Önkormányzat korábban ellátott feladatainak egy része tehát, a járás, illetve a járásszékhely települési önkormányzat jegyzőjének hatáskörébe került. A járási hatáskörbe került ügyek

intézését városunk tekintetében a Békés Megyei Kormányhivatal Orosházi Járási Hivatala Tótkomlói Kirendeltsége és a Békés Megyei Kormányhivatal Orosházi Járási Hivatal Járási Gyámhivatala kormánytisztviselői látják el a Hivatal „A” épületrészében, 3 irodahelyiség és a hozzájuk tartozó kiegészítő helyiségek igénybevételével.

A Közigazgatási és Igazságügyi Hivatal szakmai irányításával 2013-ban indult el a „Kormányablak – Integrált Kormányzati Ügyfélszolgálatok” kialakítása projekt megvalósítása is, melynek keretében folytatott egyeztetések eredményeképpen megszületett és Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete számára is elfogadható elképzelés szerint, a kormányablak a Polgármesteri Hivatal „B” épületszárnyában lévő kistanácskozó terem és a mellette lévő két irodahelyiség átalakításával épülne ki 2015 évben. A tervek szerint így az „A” épületben, jelenleg a járási kirendeltség szervezeti egységeként működő okmányiroda által kizárólagosan használt irodahelyiségek felszabadulnak és azok ismét az Önkormányzat használatába kerülnek.

A Békés Megyei Kormányhivatal a beruházást a TIOP 3.3.1/A-12/2 kódszámú, „A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése: akadálymentesítés” című pályázat keretében valósítja meg, Tótkomlóson. A beruházás tervezett kezdő időpontja 2015 tavasza.

2.) Tótkomlói Szociális Szolgáltató Központ

Az ember élete során bizonyos életszakaszokban és élethelyzetekben mások segítségére szorul. A Szociális Szolgáltató Központ, amely a Tótkomlóson élő gyermekek és idősek számára nyújt támaszt és szükségleteiket igyekszik kielégíteni több szinten és különböző gondozási formában. Az intézmény fenntartója Tótkomlós Város Önkormányzata. Jelenleg 160 ellátottja van az intézménynek. Az ellátást a bölcsőtől a sírig biztosítja az intézmény.

Az idősök részére az alábbi szociális alapszolgáltatásokat biztosítja az intézmény:

I.) Étkeztetés

- Ezen szolgáltatás keretében az igénylők számára a napi egyszeri meleg étkeztetés.

Az igénylők az alábbi lehetőségek közül választhatnak:

- az ebéd Idősök Klubjában történő fogyasztása,
- amennyiben az igénylő egészségi állapota lehetővé teszi, biztosított az étel elvitele a jogosult által,
- kiszállítással az ételt az igénylőknek.

II.) Házi segítségnyújtás

A településen élő idősök számára, akik otthonukban életvitelük fenntartását önállóan nem képesek megoldani gondozási lehetőség biztosítása.

Szolgáltatás:

Fizikai ellátás:

- étkeztetés,
- segítségnyújtás a személyi higiénia megtartásában,
- közreműködés háztartás vezetésében: mosás, bevásárlás, takarítás, meleg étel biztosítása.

Egészségügyi ellátás:

- háziorvossal való kapcsolattartás és az általa előírt alapvető gondozási, ápolási feladatok ellátása,
- gyógyszer felírása és kiváltása.

Mentális ellátás:

- környezettel való kapcsolattartás segítése,
- segítő kapcsolat,

III.) Tanyagondnoki szolgáltatás

A külterületen, egyéb belterületen, valamint a tanyavilágban élők alapvető szükségleteinek kielégítésére, közszolgáltatásokhoz, valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, az életkörülmények javítása a szolgáltatás keretein belül.

Szolgáltatások:

- segítségnyújtás hivatalos ügyek intézésében,
- adományok, gyógyszerek, postai – hivatali űrlapok, folyóiratok eljuttatása az igénylőknek
- Gyermekek szállítása oktatási intézménybe

IV.) Idősek Klubja

Lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatok kialakítására, alapvető higiéniai feltételek kielégítésére.

Szolgáltatások:

Mozgásában korlátozott személyeknek az intézménybe való be illetve hazaszállítása.

Fizikai ellátás:

- higiénés ellátás, tisztálkodási lehetőség,

Egészségügyi ellátás:

- vérnyomás-, testsúly mérés,
- felvilágosító előadás és tanácsadás betegségekkel kapcsolatban,

Mentális ellátás:

- életvitelre vonatkozó tanácsadás, segítségnyújtás,
- családi légkör fenntartása, (névnap, születésnap, anyák-napja, idősek napja, karácsony stb.) megünneplése, családi napok szervezése.

Foglalkoztatás:

- hímzés, szövés, gipszkiöntés, napilapok és folyóiratok olvasása, tv nézés, videózás

Idősek részére szakellátás biztosítása.

V.) Idősek Háza

- Idősek bentlakásos ellátása
- Engedélyezett férőhelyszám 20 fő
- Ápolás, gondozás, 24 órás felügyelet,
- Teljes körű ellátás

Gyermekek napközbeni ellátása:

VI.) Bölcsőde

- 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátása, gondozása – nevelése, harmonikus testi szellemi fejlődésének segítése az életkori, egyéni sajátosságok figyelembe vételével. Jelenlegi férőhely 30 fő.
- Tótkomlós Város Önkormányzata sikeresen nyújtotta be a "A tótkomlói bölcsőde fejlesztése és férőhelybővítése" című DAOP-4.1.3/B-11-2012-0007 jelű pályázatát. Ebben az évben az új bölcsőde megkezdte működését. Befogadóképessége 40 fő.

VII.) Védőnői Szolgálat

- az egészségügyi alapellátás részeként a családok egészségének megőrzése valamint a betegségek kialakulásának megelőzése érdekében végzett egészségnevelés,
- a várandós anyák gondozása,
- a 0-6 éves korú gyermekek gondozása,
- 18 éves korig az iskolás gyermekek gondozása.

3.) Tótkomlói Általános Művelődési Központ

Szervezeti felépítés: Az intézmény Tótkomlós Város Önkormányzata fenntartásában lévő összevont intézmény.

Jelenlegi intézményegységek:

- Művelődési Központ (Erzsébet u. 2/a)
- Városi Könyvtár (Kossuth u. 10.)
- Természet Háza (Bajcsy Zs. E. u. 6.)
- Önkormányzati Óvoda (Erzsébet u. 3.)
- Szlovák Tájház (Széchenyi u. 11)
- Szlovák Néprajzi Gyűjtemény (Szent István tér 2.)
- Szlovák Emlékház (Szép u. 5.)
- Komlós Média (Fő út. 1.)

Személyi ellátottság:

Összesen: 14 fő közalkalmazott

Munkaszerződéssel alkalmazott: 1 fő főszerkesztő (Média)

A Nemzeti Művelődési Intézet által finanszírozott kulturális közfoglalkoztatottak száma 2015. március 16-tól: 5 fő közösségi munkás+1 fő közösségi koordinátor

Megbízási díjasok, külső munkatársak:5 fő

Városi Könyvtár:

1 fő szakalkalmazott (intézményvezető-helyettes, 1 fő kulturális közfoglalkoztatott)

A Könyvtár 2 éve működik a Kossuth u. 10. szám alatti ingatlanban. A tavalyi évben területbővítés történt, így az ifjúsági –és gyerek rész külön terembe került, egy tolóajtóval elválasztva.

Közművelődés:

A közművelődési feladatok ellátásának színterei: Művelődési Központ (Erzsébet u. 2/a) és a Természet Háza (Bajcsy Zs. E. 6.). A Művelődési Központ épülete évek óta csak a fűtési szezonon kívül eső időszakokban használható a fűtésrendszer elavultsága miatt. A Művelődési Központban működő csoportok évek óta a téli szezonban a város különböző más intézményeiben próbálnak, csak a nyári időszakban használhatják az eredeti házat. (Komlós Néptáncscsoport, mazsorett csoport (Gála Kulturális Egyesület), Gyermek Fúvószenekar, Ifjúsági Koncert Fúvószenekar)

Természet Háza:

A Természet Háza a 2010. évi felújítás óta, az év jelentős részében helyettesíti a Művelődési Központ feladatkörét. Helyet biztosít azoknak a rendezvényeknek is, amelyek korábban a főépületben kerültek megrendezésre.

Néprajzi gyűjtemények:

2009 óta intézményünkhöz tartozik 3 néprajzi gyűjtemény, a Szlovák Tájház, a Szlovák Néprajzi Gyűjtemény és a Szlovák Emlékház. A megbízási szerződéssel dolgozó 2 fő szakszerű tárlatvezetést nyújt a gyűjteményekbe látogató csoportoknak, családoknak. 2014 tavaszán a Szlovák Tájház épületének teljes felújítására került sor. A Szép utcai Emlékházban is folyamatosan megtörténtek a kisebb – nagyobb javítások, 2013-ban a nádtető teljes felújítása, 2014-ben pedig az utcafront tapasztása, festése, melyet idén a Tájházzal együtt ismét el kell végezni.

Óvoda:

Az óvoda nevelőtestülete hat óvodapedagógusból áll, ebből egy vezető óvodapedagógus, kettő szlovák nemzetiségi végzettségű. A nevelőmunkát három dajka és egy karbantartó segíti. Az óvoda három heterogén csoportos óvoda.

4.) Jankó János Általános Iskola és Gimnázium

(az iskoláknál kidolgozva)

5.) Tótkomlói Alapfokú Művészeti Iskola

Az intézmény neve: Tótkomlói Alapfokú Művészeti Iskola

Az intézmény címe: 5940 Tótkomlós, Fő út 8.

Az intézmény fenntartója: KLIK Orosházi Tankerülete

Az intézmény működtetője: Tótkomlós Város Önkormányzata

Az intézmény működési területe

Az intézmény térségi feladatokat is ellát, hiszen az iskola beiskolázási körzete a kistérségre is kihat.

Az intézményt igénybevevők köre természetesen elsősorban Tótkomlós közigazgatási területén belül él, de a városunkon kívül Nagyérről, Ambrózfalváról járnak

növendékek, ill. középiskolai tanulók, akik állandó lakhelye Tótkomlós. Békéssámsonon és Kaszaperen telephelyeket működtet.

Telephelyeinken a békéssámsoni és kaszaperi gyerekek zenét /szolfézs, zongora, szintetizátor, furulya, klarinét/ tanulhatnak.

Az iskola története:

Tótkomlóson iskolarendszerű zeneoktatás 1964 óta folyik. Az orosházi Liszt Ferenc Zeneiskola fiók zeneiskolájaként működött 1987-ig. Ebben az időszakban a Jankó János Általános Iskola tantermeiben folyt az oktatás. Az akkori tanulólétszám 70-100 fő között mozgott. Az idők folyamán egyre nagyobb igény támadt a tanulók részéről a zenetanulásra. Ezt a megnövekedett létszámot fiókiskolaként már nem lehetett ellátni, tehát egyre gyakrabban felmerült az önálló iskola alapítás gondolata. Természetesen ez nem volt könnyű feladat, hiszen sem önálló épület, sem önálló hangszerállomány, kotta és lemeztár nem állt rendelkezésre. Az 1987/88-as tanévben mindezek ellenére megkezdte működését a tótkomlósi önálló zeneiskola, mégpedig a Szlovák Tannyelvű Általános Iskolával egy igazgatás alatt. Nem külön épületben, hanem az általános iskola volt gyakorlati műhelyének átalakított termeiben folyt az oktatás.

Az 1992/93-as tanévet többéves nehéz „csata” után végre önálló épületben kezdhették.

A Zeneiskola vonzása kihat a környező településekre is: Ambrózfalva, Békéssámson, Csanádalberti, Karkoskút, Mezőhegyes, Pitvaros településekről is járnak növendékek az iskolába.

Az 1997/98 tanévtől Kardoskúton is beindult a zeneoktatás fafúvó és zongora tanszakokon, ezzel a tanulók létszáma 20-22 fővel növekedett. Sajnos Kardoskúton a 2004/2005-ös tanév végén a tanulólétszám csökkenése miatt meg kellett szüntetni az oktatást, a tanulók a székhelyen folytathatták tanulmányaikat. A 2001/2002 tanévben Békéssámsonon is elkezdődött a fafúvó és zongora hangszerek oktatása. 40 fővel ismét bővült a zeneiskola létszáma. Még ebben a tanévben 3 művészeti terület

tanítását kezdték meg. A rajz - festés - mintázás, néptánc, dráma - színjátszás szakokon. Képzőművészeti ágazatban kerámiát oktattak, a táncművészetnél pedig moderntáncot. A színjátszás tanszak a 2003/2004-es tanév végén, a néptánc tanszak a 2005/2006-os tanév végén a feltételek hiánya miatt megszűnt. 2007-ben a kerámia tanszak is megszűnt.

Az intézményben az alábbi tanszakok működnek:

- Fafúvós tanszak (tantárgyai: furulya, oboa, fuvola, klarinét, szaxofon)
- Rézfúvós tanszak (tantárgyai: trombita, kürt-tenorkürt, harsona, tuba)
- Akkordikus tanszak (tantárgyai: ütő, gitár)
- Billentyűs tanszak (tantárgyai: zongora)
- Vonós tanszak (tantárgyai: hegedű)
- Elektroakusztikus tanszak (tantárgyai: szintetizátor)
- Zeneismeret tanszak (tantárgyai: szolfézs, zeneirodalom)

A művészeti nevelés kiemelkedően fontos az alapkészségek fejlesztésében, a tanulási motiváció felkeltésében, a személyiség formálásában és az esélyegyenlőség megteremtésében.

A kiválóra minősített Alapfokú Művészeti Iskolában a 2014/2015-ös tanévben 226 tanuló zenei tanszakon tanul 10 fő főállású és 5 fő óraadó pedagógus irányításával. A moderntánc tanszak ebben a tanévben szünetel, a 2015/2016-os tanévben újra szeretnék indítani.

Az Alapfokú Művészeti Iskola rendszeresen megtartott rendezvényei:

- zenei világnapi hangverseny
- Magyar Kultúra Napja rendezvény
- Nemzeti ünnepeink megtartása
- karácsonyi és húsvéti zenekari koncertek
- év végi záró előadás a tanított művészeti terület tanszakaival

- minden tanszak évi 1 előadást, hangversenyt tart
- nyílt tanítási napok
- volt zenei növendékek hangversenye, melyen a zenei pályát választó szakközépiskolába, főiskolára, egyetemre járó növendékek szerepelnek

A növendékek - minden tagozaton- rendszeresen részt vesznek megyei, területi, országos versenyeken, ahol gyakran szerepelnek a díjazottak között.

Kiemelkedő eredmények:

- A hangszeres növendékek díjazottak voltak megyei versenyeken /hegedű, zongora, klarinét, oboa, szaxofon, fuvola, furulya, trombita, kürt, tenorkürt, tuba/, ill. a klarinétosok, oboisták, trombitások, kürtösök, mélyrézfúvósok országos döntőbe is bejutottak. Országos döntőben helyezettek voltak trombita, kürt, ill. mélyrézfúvós versenyen az iskola növendékei. A Fúvószenei rendszeres fellépője a város és a környék ünnepi rendezvényeinek, a város felnőtt zenekaraival közösen szerepelnek CD felvételen is. A legutóbbi Országos Zeneiskolai Zenekarok versenyén I. helyezett lett.
- Az iskola – oktatási feladatain túl – közművelődési szerepet is betölt a város életében, rendszeresen szervez hangversenyeket, táncbemutatókat, hangszerbemutatókat.

Eredményeik között büszkék e szép hivatásra elindított egykori növendékekre.

1964-87 között 15 növendéket,

1987 óta 43 növendéket vettek fel magasabb fokú zenei tanintézetbe.

Legtöbbjük zenetanár és többen visszatértek az intézménybe tanítani.

Többen a legmagasabb művészi képesítést megszerezve előadó-, vagy zenekari művészként, operaházi tagként működnek.

A megyei zeneiskolai versenyeken (zongora, gitár, furulya, klarinét, kürt, trombita, tenorkürt, tuba) a növendékek általában az elsők között szerepelnek.

6.) Komlós Településszolgáltatási Korlátolt Felelősségű Társaság

A Komlós Településszolgáltatási Korlátolt Felelősségű Társaság 2008. június 30-án alakult, tényleges működését 2008. szeptember 1-jén kezdte meg.

Adószám	14435450204
Aktuális cégjegyzékszám	04 09 008390
Teljes név	Komlós Településszolgáltatási Korlátolt Felelősségű Társaság
Rövidített név	Komlós Településszolgáltatási Kft.
Jogi forma	korlátolt felelősségű társaság (Kft.)
Település	Tótkomlós
Székhely cím	5940 Tótkomlós, Kossuth u. 2.
Telephely cím	5940 Tótkomlós, Rákóczi u. 28.
Fő tevékenység	8299. M.n.s. egyéb kiegészítő üzleti szolgáltatás
Alapítás dátuma	2008.06.30.
Alapításkori jegyzett tőke	500 000 HUF
Jelenlegi jegyzett tőke	26.800.000 HUF
Jegyzett tőke módosítás dátuma	2014. december
Tulajdonos	Tótkomlós Város Önkormányzat
Ügyvezető	Herczegné Mihály Rita okl. gépészmérnök
Felügyelő Bizottság	Dékány László elnök dr. Pertich Attila tag Lászik Gábor tag
Könyvvizsgáló	KOVERO Kft.
Utolsó éves nettó árbevétel	145.582.000 HUF (2013)
Utolsó létszám adat dátuma	2013.12.31.
Utolsó létszám adat	39 fő

A társaság üzletágai

A Kft. alapfeladata a Rózsa Fürdő és Gyógyászat működtetése, a város által kötelezően elvégezendő közfeladatok ellátása, a városi piacok működtetése, a települési folyékony hulladékszállítás, valamint az egyéb vállalkozási tevékenység minél hatékonyabb kiépítése.

Pénzügyi szempontból a Kft. működésében jelenleg 4 tevékenységi kör különböztethető meg:

1. Rózsa Fürdő (székhely: Kossuth u. 2.)
  - a. Rózsa-kert büfé (május 1.-szeptember 30.)
  - b. Rózsa büfé (szeptember 30.-május 1.)

- c. Rózsa Ajándéksziget
  - d. Rózsa Sátorozó
  - e. Kerékpárkölcsonzés
  - f. Buszmegálló büfé
2. Gyógyászat (székhely: Kossuth u. 2.)
- a. Rózsa Herba Gyógynövény Szaküzlet (2013-tól szüneteltetés alatt)
  - b. Bérleti díjak
    - i. szakorvosi rendelő bérleti díja (üzemorvos, nőgyógyász, neurológus)
    - ii. gyógyászati segédeszköz forgalmazó
    - iii. gyógytorna terem bérlet
3. Városüzemeltetés alapfeladatok (telephely: Rákóczi u. 28.)
- a. Zöldterület gazdálkodás alapfeladat
  - b. Köztisztasági alapfeladat
  - c. Szobrok, emlékművek, emléktáblák kezelése, gondozása alapfeladat
  - d. Polgármesteri Hivatal takarítás alapfeladat
  - e. Rendezvények lebonyolítása alapfeladat
  - f. Piac működtetés alapfeladat
4. Vállalkozási tevékenység (telephely: Rákóczi u. 28.)
- a. Települési folyékony hulladékszállítás
  - b. Önkormányzat megrendelése
  - c. Intézményi, lakossági megrendelések
  - d. Orvosi rendelő épületének takarítása (2014. márciustól)

A társaság jelenlegi négy üzletága egymástól merőben eltérő szakmai tartalmat ölel fel. A működés két telephelyen történik, a városüzemeltetési és vállalkozási feladatokat ellátó üzletág szakmai vezetés alatt áll.

Rózsa Fürdő (Télen-nyáron működő sportuszoda és családi fürdő)

A városközpontban terül el a legfőbb idegenforgalmi vonzerő, a messze híres „Dél-alföld legszebb rózsája”, azaz a tótkomlói Rózsa Fürdő. A gyógyvíz minősítésű fürdőben 42,8°C-os természetes nátrium-magnézium-kalcium-hidrogén-karbonátos gyógyvíz elsősorban mozgásszervi, gyulladásos és reumatikus megbetegedések gyógyítására alkalmas.

A Fürdő szolgáltatásai:

- 92 °C-os finn szauna
- masszázs
- álló szolárium
- alakformáló -és zsírégető aerobik és számos sportlehetőség
- aqua fitness
- gyermek játszósarok
- gyermekhomokozó
- lábtengő -és strandröplabda pálya
- Rózsa-kert büfé
- Rózsa Ajándéksziget-ajándékszaküzlet
- Rózsa Sátorozó-sátorozási lehetőség
- ingyenes ruhatár
- ingyenes parkolási lehetőség
- kerékpárkölcsonzés
- uszodasátor

A nyári élményeket a színes hétfégi programok és az éjszakai fürdözések egészítik ki. A Fürdő egész évben várja vendégeit.

Gyógyászat

A Rózsa Fürdő Gyógyászat tevékenységének legjelentősebb részét továbbra is az egészségügyi ellátórendszeren belül nyújtott szolgáltatások teszik ki.

Szolgáltatásainkat folyamatosan bővítjük, jelenleg igénybe vehető ellátások az alábbiak:

Gyógyászati kezeléseink:

- medencefürdő
- iszappakolás
- súlyfürdő
- szénsavas kádfürdő
- orvosi gyögmasszázs
- víz alatti vízszugármasszázs (tangentor)
- gyógytorna
- víz alatti csoportos gyógytorna
- gyógyúszás
- elektromos-, mágneses-, ultrahang- és kryo fizioterápiás kezelések

Szakszolgáltatásaink:

- Reumatológiai szakorvosi vizsgálat
- Mozgásszervi rehabilitációs szakorvosi vizsgálat

- Ortopéd szakorvosi vizsgálat
- Rózsa Herba Gyógynövény Szaküzlet (2013-tól szüneteltetés alatt)
- Pedikűr és talpmassázs
- Elasztikus tapasz felhelyezés
- Gyógyászati segédeszköz forgalmazás

Egyéb szolgáltatásaink jelenleg az orvosi rendelőben (bérleti szerződések

keretében):

- Neurológiai szakrendelés
- Nőgyógyász szakrendelés
- Éjszakai ügyelet
- Laboratórium-vérvétel
- Üzemorvos

Egyéb szolgáltatásaink jelenleg a gyógytornateremben (bérleti szerződések

keretében):

- callanetics (heti 3x)
- aerobic (heti 2x)
- TUE szárazföldi edzés (heti 1x)
- Zoomba (heti 1x)

Városüzemeltetés alapfeladatok

A Kft. alapfeladat ellátásának körét és volumenét nagyrészt Tótkomlós Város Önkormányzatának a városüzemeltetési alapfeladatok ellátására biztosított költségvetési keretösszege határozza meg.

A Kft. városüzemeltetésének részlegének feladata a városban kötelezően elvégzendő alapfeladatokból áll.

Ezen alapfeladatok a következők:

1. zöldterület alapfeladat, ami a következő területeket öleli fel:
  - a. a település zöld területeinek, parkjainak, játszótereinek gondozása, fenntartása,
  - b. egyéb önkormányzati tulajdonú zöld területek kezelése,
  - c. a talajtakaró felületek felújítása,
  - d. közterületi egyéb fák kertészeti fenntartása,
  - e. facsemeték gondozása.
2. köztisztasági alapfeladat, ami a következő területeket öleli fel:

- a. az Önkormányzat tulajdonában lévő helyi közutak (utak, kerékpárutak, gyalogutak, járdák), azok tartozékai és műtárgyai kezelése,
- b. útburkolat fenntartási munkálatok.
3. szobrok, emlékművek, emléktáblák karbantartása alapfeladat
4. Polgármesteri Hivatal takarítás alapfeladat
5. rendezvények lebonyolítása alapfeladat
6. piacok (heti és napi) üzemeltetésével kapcsolatos alapfeladatok

Zöldterület alapfeladat

A Kft. Városüzemeltetése a zöldterület fenntartási munkálatait a nyugalmi időszakban végzi szükség szerint.

A fák, örökzöldek metszése során a balesetvédelmi előírásokat szigorúan betartjuk. A metszésnél ügyelünk arra, hogy lehetőleg behasadás nélküli metsz felületek alakuljanak ki, 10cm-nél nagyobb sebfelületek lekezelését biztosítjuk.

A levágott anyagot feldarabolva deponáljuk, hogy az a közlekedést ne akadályozza. A vihar által okozott károk elhárítására, fakitermelési teendőkre, valamint a koros fák ifjítására, elhalt részeinek eltávolítására, szakszerű gondozására felkészült cégünk.

A játszóterek karbantartása keretében gondoskodunk a játszóterek burkolatának karbantartásáról, a játszótéri berendezések karbantartásáról, üzemeltetéséről. A játszótéri berendezéseknél elsődlegesen a balesetvédelmi szempontokat vesszük figyelembe.

A burkolatok karbantartása elsősorban a gyommentes- és tisztántartás feladatából áll.

Köztisztasági alapfeladat

A köztisztasági alapfeladat szerint a helyi közutakat, ezen belül az úttest burkolatát, a járdákat, a gyalogutakat, a kerékpárutat, a parkolót, a buszmegállókat valamint az útburkolaton kívüli területeket tisztán tartjuk, kézzel takarítjuk, a felhízott útpadkákat nyessük, szükség esetén tereprendezést végzünk.

A közúti jelzőtáblákat, korlátokat és egyéb úttartozékokat tisztítjuk. Valamennyi helyi közút téli útüzemeltetéséről gondoskodunk. A forgalmi rend változással járó feladatokat végrehajtjuk (megrendelés alapján).

Szobrok, emlékművek, emléktáblák karbantartása alapfeladat

Szobrok, műemlékművek, emléktáblák karbantartásának alapfeladatait végzi cégünk.

Polgármesteri Hivatal takarítás alapfeladat

A Kft. vállalja a tótkomlói Polgármesteri Hivatal, Fő út 1 sz. alatti ingatlan helyiségeinek, belső- és külső (udvar) és homlokzati takarítását.

Napi feladatokban látjuk el az irodák takarítását (porszívózás, seprés, feltörölés), az irodákban lévő poharak tisztán tartását, a kancsók friss vízzel való feltöltését. Feladatunk a vizesblokk takarítása, fertőtlenítése, kéztörlő, WC papír, kézmosó feltöltése, kukák ürítése. Az udvari és épület körüli járdák, lépcsők, udvari kerékpártároló tisztán tartása. A szárazkapu bejáró, az A épület terasz és a B épület oldalfeljárójának takarítása.

Heti feladatok között látjuk el a virágok locsolását, konyharuhák tisztán tartását, havi feladatok közé sorolandók a hűtők tisztán tartása, pókhálózás, udvari virágos felületek szakszerű karbantartása.

Negyedéves feladataink ezen alapfeladaton belül az épületen lévő nyílászárók (ablakok, ajtók) nagytakarítása, üvegfelületek takarítása, függönyök mosása, külső homlokzat portalanítása, szőnyegek takarítógépes tisztítása. Alkalmi feladatként különböző rendezvényeken közreműködünk (terítés, mosogatás, igény szerint vasalás).

Rendezvények lebonyolítása alapfeladat

Rendezvények lebonyolítása alapfeladathoz tartozik nem a rendezvények szakmai és tartalmi elemeinek szervezése, hanem az előkészítő, kiszolgáló és háttértevékenység szervezése. Ide tartoznak olyan szakipari munkák, mint az elektromos áram biztosítása, illetve vízvételi lehetőség biztosítása is.

Piacok (heti és napi) üzemeltetésével kapcsolatos alapfeladat

A heti ruhapiac és a napi zöldségpiac üzemeltetésével kapcsolatos alapfeladatokat végezzük. Ide tartozik a napi piactakarítás, a folyamatos napi piac WC felügyelet, a napi piac ellenőrzés, a napi piac helyjegyszedése. A napi piac területét szerződés alapján béreljük Tótkomlós Város Önkormányzatától, ahol a tárgyi eszközök karbantartása is feladatunk. A heti ruhapiac jelenleg a Bajcsy-Zsilinszky utcán található, ahol többek között fő feladatunk elvégezni a helypénzszedést és a takarítást.

Vállalkozási tevékenység

A Kft. vállalkozási tevékenységéhez a következő területek sorolandók:

- a. Települési folyékony hulladékszállítás
- b. Önkormányzat megrendelése
- c. Intézményi, lakossági megrendelések
- d. Orvosi rendelő épületének takarítása (2014. márciustól)

A 2010. évtől jogerős szakhatósági engedély alapján a Kft. végezte a Települési Folyékony Hulladék szállítását közszolgáltatás keretében. Ezen feladatellátással a Képviselő-testület Tótkomlós Város közigazgatási területére vonatkozóan bízta meg a Kft.-t. A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvízzel kapcsolatos engedélye cégünknek 2014. év végével lejárt, így engedély megújítási kérelem benyújtásra volt szükség. A települési folyékony hulladékgyűjtés alkalmával, a szippantó gépjárművel felvett szennyvizet közvetlenül a Békés Megyei Vízművek Zrt. tótkomlói szennyvíztisztító telepén helyezzük el. A gépjármű maximális szennyvíz befogadási térfogata 5 m³, azaz egy forduló, egy leürítés alkalmával 5 m³ szennyvizet képes elszállítani a szennyvíztisztító telepre. A folyékony hulladék szállításáról szállítólevélen rögzített súlyregisztráció történik a keletkezés helyszínén, amely a mennyiségi nyilvántartás és az adatszolgáltatások alapját képezi.

Tótkomlóson kívül a környező településekről - Csanádalberti, Ambrózfalva, Pitvaros, Békéssámson és Nagyér - szerződés alapján szintén a Kft. végzi ezen közfeladatot. A vállalkozási tevékenység legnagyobb bevételi forrását az Önkormányzat által elnyert pályázatok és nagyobb megbízási szerződésekből származó bevételek adják. Ide tartozik még az intézményektől és a lakossági felkérésekből származó bevételek (pl.: zöldterületi szolgáltatás, szállítás, fuvarozás traktorral vagy rakodóval, a kertészeti és asztalos munkák, a lakatos és segédmunkák valamint az egyéb javítási, szerelési munkálatok).

7.) Tótkomlósi Önkormányzati Tűzoltóság

A tótkomlósi tűzoltóság 1924. évi megalakulása óta nagyon sokat fejlődött. A régiek valószínű soha nem gondolták, hogy a tűzoltóság valaha a tűzoltáson kívül számtalan egyéb más feladatot is el fog látni. Sőt eljön az az idő, amikor a tűzoltás már nem a legfontosabb tevékenység, mert a kárelhárítás, a katasztrófavédelem, a műszaki mentés sokkal több feladatot ad a tűzoltóságnak.

A munka folytonossága nem szakadt meg soha, de voltak olyan időszakok, amelyek nem kedveztek a fejlődésnek, és olyanok is, amely bőséges eredményeket produkáltak.

Az utóbbi 15 év azon időszak része, amely a tűzoltó közösség sikereiben gazdag. A létszám állandónak mondható, az utánpótlás aktív részese a feladatnak. A képzési rendszer fejlesztésével a szakmai tudás is megerősödött.

Az újjászervezett egyesületnek a fejlődési pályára állítása a műszaki technikai eszközök beszerzése után megkövetelte a beavatkozások színvonalbeli emelkedését is. Az új időkben a pályázati rendszer az ilyen irányú fejlesztések alapján előre lépést jelentett.

A technikai eszközök beszerzése után a laktanya korszerűsítése is az elvárható célok között teljesíthető célként, igaz apró lépésekkel, minden évben korszerűsítésre bővítésre került.

2000 - 2005 évig az előbb említett fejlesztések megnyitottak egy új lehetőséget is. A köztestületi formában működő tűzoltó szervezet megalakítását. Nevezhetnék ezt az időszakot a felkészülés időszakának. 2005. december 1. napján megalakult a Tótkomlói Önkéntes Tűzoltóság, és Tótkomlóson kívül további öt település mentő tűzvédelmi feladatát felvállalva segíti a bajba jutott embereket.

2005 - től a laktanya korszerűsítése lendületet kapott amit a pályázati lehetőségek pénzügyi fedezetei biztosítottak, de hogy mindez elkészüljön a tagság a saját munkájával kiegészítve egy új több jármű befogadására alkalmas garázs sort épített.

2009 évben az a laktanyarész fogadta az új Magirus gépjármű fecskendőt. Az érintet települési önkormányzatok nem kevés segítséget is adtak az önrész biztosításához.

2012 évben a még befejezetlen emeleti rész szociális és pihenőtér kialakítása is megvalósult.

Ezek a fejlődési lépések jól mutatják a tagság, az önkormányzat eltökéltségét a tűzvédelem helybeni megoldására, a kialakult káresemények gyors felszámolására.

Mint minden szervezetnek vannak célkitűzései, a mentő tűzvédelem helyi megvalósításán túl, az ifjúság nevelése az utánpótlás nevelése a célok egyik fontos eleme.

A fejlődő világunk megköveteli a technikai eszközök folytonos fejlesztését, ennek okán nem mondhatunk le az ilyen irányú fejlesztésekről sem.

A laktanyánk egy része még felújításra vár, a régi épületrész tetőszerkezete, az alatta levő tér hasznosítása, és az energia felhasználás kiváltása, egy célként is kezelhető.

Ennek érdekében a tetőhéjázat cseréje az első lépése, a beépítés a még hiányzó elhelyezési terület bővülésével kialakítható. Az energia felhasználásban a külső szigetelés és a napkollektoros áram pótlása csak a későbbi ütemekben várható, mert a jelenlegi szerkezet ezt el sem bírja.

A tűzoltó technika, az új gépjármű beszerzése után, a kor követelményeinek még néhány évig eleget tesz. A felszerelések és a védőeszközök folyamatos vizsgálata, javítása és szükség szerinti amortizációs cseréje ad feladatot. Ez az állandó készenlét fenntartásának alapkövetelménye.

Ezen a területen a 45 éves tartalék gépjármű a kivétel, részint a kora miatt, ami a kialakítása okán már nyugodtan nevezhető elavultnak. A cseréjére minden lehetőséget megszeret ki kell használni, legyen az külföldi beszerzés, vagy országon belüli eszköz átadása. A korszerűbb jármű megszüntetné egy jármű üzemben tartását is, azzal hogy a műszaki mentő felszerelést nem tartanák egy másik járművön készenlétben.

Még a lehetséges megoldások között van a csapat szállító, nevezzük több célú jármű rendszerbe állítása, ami sok esetben nagy segítséget tudna nyújtani a tűzoltóság részére. Nem titkoltan egyéb segítséget is jelentene a szervezetnek és a településeinknek is.

Maradnak olyan veszélyes feladatok, amelyek magasban alakulna ki, a tűzoltóságunk ilyen képessége pillanatnyilag erősek korlátozott. Nem rendelkezünk ehhez megfelelő technikával. Emelőkosaras jármű, vagy olcsóbb megoldással vontatható eszköz beszerzése is megoldást jelentetne. Ebben az esetben is a külföldről beszerezett tűzoltó technika rendszeresítése elérhetőbb a szervezet számára.

A megkeresések sokszor olyan irányúak, amelyekre nincs a tűzoltóság felkészülve, de nem is lehet minden eshetőségre, minden eszközzel felszerelve. A Tűzoltóság fő törekvése a lakosság segítése és megfelelő válaszokban a biztonságuk szolgálata

D./ Nemzetiségi önkormányzatok

Tótkomlós városban kettő nemzetiségi önkormányzat működik:

1.) Tótkomlósi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat

Tótkomlós újratelepítésére 1746-ban került sor, amikor Komlós pusztája és a mai Békésszentandrás közös ura, báró Rudnyánszky József nyolcvan felvidéki szlovák, evangélikus családot telepített le földbirtokai megművelésére. A település dinamikusan fejlődött, hosszú évekig megőrizte tiszta szlovák jellegét. Az iskolákban csak az 1840-es években kezdtek tanítani magyarul is. A település lakói mindenkor nagy hangsúlyt helyeztek az oktatásra. Az evangélikus egyházi elemi iskolákban az

oktatás nyelve szlovák volt. A nemzetiségi öntudat ápolásában nagy szerepe volt a Földművelő Egyletnek (Roľnícky spolok) és az ott kibontakozó szlovák műkedvelő színjátszásnak. A szlovák iskola 1946-ban alakult. A szlovák-magyar lakosságcsere létszámailag érzékenyen érintette a szlovák lakosságot, de anyanyelvi kultúráját a megváltozott körülmények között is ápolta, fejlesztette. Az 1980-as népszámláláskor Tótkomlós összes lakóinak száma 8502 fő, ennek 48 %-a szlovák nemzetiségű volt. Az 1990-es népszámláláskor a település lakóinak száma 7591 fő volt, ennek 29 %-a vallotta magát szlovák nemzetiségűnek.

A 2011-es népszámláláskor a település lakóinak száma 6016 fő volt, ennek 21,47 %-a (1292 fő) vallotta magát szlovák nemzetiségűnek.

Tótkomlóson, a törvény által biztosított lehetőséggel élve 1994 óta folyamatosan működik szlovák nemzetiségi önkormányzat.

A 2014-es választásokat megelőzően a regisztrált szlovák nemzetiségű választók száma: 619 fő volt.

A Tótkomlósi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat irodája 2008-ig a városházán volt, azt követően a Tótkomlósi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat tulajdonában lévő, Liszt Ferenc u. 15. szám alatti épületben van a székhelye.

Az önkormányzat jelenleg 4 tagú.

A Tótkomlósi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat éves munkaterv alapján végzi munkáját. Az éves munkaterv elkészítésénél figyelembe veszik a Tótkomlós Város Önkormányzata, a Komlósi Szlovákok Szervezete és a Szlovák Kulturális Regionális Központ munkatervét is.

A Tótkomlósi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat évente legalább 10 alkalommal ülésezik, ezen kívül szükség esetén rendkívüli ülést tart. Évi egy alkalommal (november elején) közmeghallgatást tart. A munkatervben szereplő havi feladatokon kívül állandó feladatokat is ellát a szlovák önkormányzat: 2008-ig 3 szlovák múzeum ill. néprajzi gyűjtemény felügyelete és karbantartása is feladata volt, pályázatok írása, kapcsolattartás szlovák fiatalokkal, szlovák nyelvvizsga támogatása (középiskolás

fiataloknál a sikeres nyelvvizsga esetén a befizetett összeg 50%-a), kapcsolattartás az evangélikus egyházzal, az iskolákkal és óvodákkal és a helyi médiával.

Fontosnak tartja a Tótkomlói Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat Tótkomlós honlapjának megjelenését szlovák nyelven is, a szlovák archivált anyagok felügyeletét, propagálását és gyarapítását. Ezen feladatok végrehajtása folyamatos, ill. folyamatban van.

A legfontosabb feladatai közé tartozott (sok lakos kérése) szlovák Tv adók bekapcsolása a kábel Tv hálózatba. Jelenleg 1 szlovák csatorna fogható, a TA3. Ez nagyban segíti a lakosok körében a szlovák nyelvtudás gyakorlását, használatát és megőrzését.

A munkatervben szereplő saját rendezvényeken túl a szlovák önkormányzat társszervezőként vesz részt a Komlói Szlovákok Szervezetével, a Szlovák Kulturális Regionális Központtal valamint Tótkomlós Város Önkormányzatával különböző rendezvények lebonyolításában és feladatok megvalósításában. Ilyenek pl.: Szlovák bál, a letelepedési emlékmű megvalósulása, a Város Napja rendezvényei, Dél-Alföldi Regionális Kulturális Napok és Szárazkolbász Verseny, Komlói Napok és Gasztronómiai Nap, Szlovák Színházi Találkozó.

A Nemzetiségek Napján, minden év decemberében „ Za komlóšských Slovákov- A komlói szlovákokért” kitüntető díjjal jutalmazza a Tótkomlói Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat a szlovák nemzetiségi területen legaktívabban dolgozó 2 főt, ill. 1 közösséget.

A szlovák önkormányzat 2005. szeptemberében létrehozta alapítványát, a „ Za komlóšských Slovákov - A komlói szlovákokért Alapítványt”. Az alapítvány célja:

- elősegíteni a szlovák nyelv megőrzését, használatát, fejlesztését
- segíteni a város szlovák hagyományainak ápolását, kulturális örökségének, valamint tárgyi és szellemi emlékeinek megőrzését
- erősíteni az alföldi szlovákok kapcsolatait egymással és az anyaországgal. Az alapítvány létrehozásával több pályázati lehetőség nyílt meg mind Magyarországon, mind Szlovákiában egyaránt.

A Komlói Hírmondó havonta megjelenő helyi újságban két oldal terjedelemben szlovák híreket cikkeket jelentethet meg a szlovák önkormányzat. Ezt a lehetőséget Tótkomlós Város Önkormányzata, mint a lap kiadója biztosítja.

A Komlós Tv munkájában is segít a szlovák önkormányzat, amennyiben megkéri rá. Fontosnak tartja a szlovák önkormányzat a kétnyelvű (magyar - szlovák) műsorokat, hiszen ezek nagyban hozzásegítenek a szlovák kultúra a nyelv és az identitástudat megőrzéséhez.

Kapcsolatok

Ahogy a Tótkomlói Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat munkájából és feladataiból is kitűnik kapcsolatai igen sokrétűek, hiszen jó kapcsolatok és segítők nélkül nem lehetne hatékony munkát végezni.

A Tótkomlói Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat feladatainak és terveinek megvalósításának fő segítői a Komlói Szlovákok Szervezetének tagjai, hiszen sok közös rendezvényük van. Ezen kívül jó kapcsolatot alakítottak ki az Országos Szlovák Önkormányzattal (a Tótkomlói Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat képviselő-testületéből 1 fő elnökhelyettese az OSZÖ közgyűlésének), a Szlovák Regionális Központtal, a Városi Önkormányzattal, a Szlovák Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvodával, a Tótkomlói ÁMK-val, az Alapfokú Művészeti Iskolával, az evangélikus egyházközösséggel valamint a szlovák művészeti csoportokkal.

A Tótkomlói Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat külföldi kapcsolatai városunk testvértelepülései közül Jelšavával, Galántával és Nagylakkal a leghatékonyabbak. Jó kapcsolatot alakítottak ki a pozsonyi Külföldön Élő Szlovákok Hivatalával (Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí).

A Tótkomlói Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat tervei a jövőre nézve:

- a múzeumok felügyelete kerüljön vissza a szlovák önkormányzathoz,
- a szlovák Tv csatornák bővítése- lehetőség szerint,

- a Liszt Ferenc utcai szlovák ház bővítése egy nyitott rendezvény színnel, raktárhelyiséggel és szociális helyiségekkel

2.) Tótkomlós Város Cigány Nemzetiségi Önkormányzat

2006-óta működik településünkön cigány nemzetiségi önkormányzat.

A nemzetiségi önkormányzat a Rákóczi u. 28 szám alatt működik.

Tótkomlós Város Cigány Nemzetiségi Önkormányzata Képviselő-testülete három képviselő tagból áll.

Az előző évben 72 felnőtt korú állampolgár vallotta magát romának városunkban. A szavazáson 40 roma választópolgár ment el szavazni.

A nemzetiségi önkormányzat működését a központi és helyi jogszabályok, a képviselő-testületi döntések, belső utasítások és szabályzatok befolyásolják. Ezen túl a feladatok ellátásához, segítséget nyújt számunkra városunk polgármesteri hivatala.

A nemzetiségi önkormányzat kulturális tevékenysége nem csak az évente egyszer megrendezésre kerülő Cigány kulturális találkozóban merül ki, hanem fontosnak tartják hagyományaik ápolását és kultúrájuk megőrzését is. Fontosnak tartják továbbá, hogy gyermekeik is beszéljék a cigány nyelvet, ezért összejöveteleiken, vagy egymás között, csak cigány nyelven beszélnek. Időről időre keresik a nemzetiségi önkormányzatok számára kiírt pályázatokat. Az idén, 2015-ben már két pályázatot be is nyújtottak, melyek elbírálása folyamatban van.

Terveik között szerepel, hogy önkormányzatuk működését egy civil szervezet létrehozásával erősítsék meg, mely nem csak működésükben segítene, de több irányban lenne lehetőségük pályázni a cigány lakosság integrációja érdekében. Folyamatban van a tótkomlósi cigányság bevándorlásának és történetének felkutatása. A kutatomunka eredményeként fényképes és írott dokumentáció összeállítását tervezik, melyet a katolikus egyház és a helyi családok segítségével kívánnak megvalósítani.

II. 4. A település hazai és nemzetközi kapcsolatrendszere

Társulások

Elnevezés	Székhely / gesztor/feladat	Alapítás, ill. csatlakozás éve
Orosházi Kistérség Többcélú Társulása	Orosháza	2003
"Közép-Békési Térség" Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás	Békéscsaba	2013
Vasutas Települések Szövetsége	Budapest (Mezőhegyes)	1994
Marosháti Kistérség Turizmusáért Közhasznú Egyesület	Mezőhegyes (Tourinform)	2001
Körös-Völgyi Oázis Egészségturisztikai Egyesület	Békéscsaba	2011
Dél-Békés Megyei Vízgazdálkodási Társulat	Orosháza	1979
Alföldvíz Zrt.	Békéscsaba	2003
Civilek Együtt a Kistérségért Szövetség	Orosháza	2006
Délkelet-Alföld Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszer Létrehozását Célzó Önkormányzati Társulás	Orosháza	2006

Orosházi Kistérségi Közterületi Egyeztető Fórum	Orosháza	2006
Tótkomlói Önkormányzati Tűzoltóság	Tótkomlós	2005
Tótkomlós és Térsége Állati Hulladék Kezelési Önk. Tulajdonközösség	Tótkomlós	2005
MÖSZ Magyar Önkormányzatok Szövetsége	Gödöllő	2007
Csatornamű Vízgazdálkodási Társulat	Tótkomlós	2011
INNOENERGO-TEC Innováció-Energia-Technológia Klaszter	Kardoskút	2010
Orosháza és Térsége Ivóvízminőség-javító Társulás	Orosháza	2010
Dél-Alföldi Regionális Fejlesztési Zrt.	Szeged	1997
Jövő Építők Turisztikai Desztináció Menedzsment Közhasznú Egyesület	Orosháza	2014

Tótkomlós nemzetközi kapcsolatrendszere

Tótkomlós város testvérvárosi kapcsolatot tart fenn négy Európai ország hét településével.

Testvér települési kapcsolatok:

1. Szlovákia – Zólyom /Zvolen/ (1995. augusztus 20.)
2. Románia, Erdély – Bereck /Brectu/ (1995. október 28.)
3. Románia – Nagylak /Nadlač/ (1997. december 5.)
4. Szlovákia – Galánta (Galanta) (1999. augusztus 12.)
5. Németország – Neunkirchen am Brand (2000. április 16.)
6. Szlovákia – Jelsava (Jelšava) (2004. augusztus 20.)
7. Szerbia – Magyarkanizsa (Kanjiža) (2009. október 20.)

Az együttműködés jelenleg elsősorban önkormányzati, az önkormányzat intézményei, és civil szinten él. E területeken valósulnak meg cserelátogatások, tapasztalatszerző utak, közös megbeszélések.

A testvérvárosi kapcsolatok tartalmának alapját a jövőben a gazdasági tárgyú együttműködés kell, hogy képezze. Különösen fontos, hogy megvalósuljon a gazdasági szereplők közötti kölcsönös előnyöket biztosító összefogás, a szakemberek közötti tapasztalatcsere, a bevált „jó gyakorlatok” adaptálása.

II. 5. Az előző ciklusban megvalósult és az előző cikusból áthúzódó, folyamatban lévő fejlesztések

Megvalósult fejlesztések (2010-2014.)

<u>Fejlesztés megnevezése</u>	<u>Fejlesztési összege (E Ft)</u>
HURO/1001/022/1.2.3 azonosító számú, „Európai szintű kommunikáció és tájékoztatás Nagylak és Tótkomlós határmenti területén” elnevezésű pályázat keretében Nagylak és Tótkomlós közös Web TV-t hozott létre, a szükséges eszközök beszerzésével és nyilvánossági események megszervezésével.	22.245 EUR.
A 137/2008. (X. 18.) FVM rendelet alapján a turisztikai tevékenységek ösztönzéséhez nyújtandó támogatási jogcímen Ifjúsági szálláshely kialakítására.	46.719

<u>Fejlesztés megnevezése</u>	<u>Fejlesztési összege (E Ft)</u>
DAOP-4.1.3/b-11-2012-0007 azonosítószámú, „A tótkomlói bölcsőde fejlesztése és férőhely-bővítése” elnevezésű pályázat	248.060
DAOP-4.1.1/A-09-2010-0021 azonosítószámú, „Az egészségügyi alapellátás fejlesztése Tótkomlóson a központi orvosi rendelő felújításával és akadálymentesítésével” elnevezésű pályázat	59.958
DAOP-4.2.1/2F-2f-2010-0001 „A korszerű és egészséges intézményi feltételek kialakítása a tótkomlói Szlovák Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda Erzsébet utcai tagintézményében” elnevezésű pályázat	66.962
ZK010592/11 Tüzoltó laktanya felújítása	5.600
145/2009. (XI. 6.) FVM rendelet alapján a Nemzeti Diverzifikációs Program keretében a vidéki települések megújítása és fejlesztése jogcímen Piac rekonstrukció	68.947
Tanyafejlesztési Program	689
DAOP-5.1.3-11-2011-0006 „A Karasz János Sporttelep fejlesztése” – Tótkomlói Torna Club	42.779
LEADER - Uszodafejlesztés – a 33,3 m-es medence légtartásos sátorfedése - Tótkomlói Úszó Egyesület	49.100
LEADER – „Energetikai korszerűsítés a Száraz-ér mellett Tótkomlóson” – Tótkomlói Hagyományörzők a Száraz-érért Közhasznú Egyesület	26.864
Tótkomlós-Orosháza útszakasz felújítása	1.662

HURO/1001/022/1.2.3 azonosító számú, „Európai szintű kommunikáció és tájékoztatás Nagylak és Tótkomlós határmenti területén” elnevezésű pályázat

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete 2011. év februárjában döntött arról, hogy a HURO/1001 Magyarország-Románia Határon Átnyúló Együttműködési program 2007-2013. IV. támogatási felhívásának keretében Nagylak testvérvárossal együttműködve pályázatot nyújt be „Európai szintű kommunikáció és tájékoztatás Nagylak és Tótkomlós határmenti területén” címmel.

A támogatási kérelem Nagylak testvértelepülés gesztorálásával 2011. évben került benyújtásra és a korábbi év sikertelen pályázatával ellentétben a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség bár csökkentett költségvetéssel, de támogatásra érdemesnek ítélte. A

közösségi támogatási szerződés 2012. március 9. napján, míg a hazai társfinanszírozási szerződés 2012. június 11. napján került aláírásra.

A projekt végrehajtása 2012. február 1-től elkezdődött. A projekt 2013. 07.31-én lejárt. A projektzáró rendezvénye Nagylakon volt megtartva 2013. július 27-én.

A projekt konkrét célja egy, a két testvértelepülés által közösen létrehozott és üzemeltetett honlap, web tv kialakítása és fenntartása, amely Nagylak és Tótkomlós legfontosabb híreit, eseményeit tartalmazná három nyelven, románul, magyarul és szlovákul. A pályázat keretében lehetőség volt eszközök beszerzésére a honlap, Web tv létrehozásához és üzemeltetéséhez, ennek keretében Nagylak mint Vezető Partner szerver gépet, számítógépet, kamerákat a hozzájuk tartozó állvány rendszerrel, mikrofonokat, lámpákat és egy adathordozó eszközt vásárolhatott.

Tótkomlós Város Önkormányzata, mint projekt partner ugyancsak egy számítógépet, kamerákat és állványokat, mikrofonokat, lámpa szettet, egy laptopot, egy multifunkciós nyomtatót és egy adathordozót vásárolt a pályázat kapcsán megítélt költségvetésből.

A 137/2008. (X. 18.) FVM rendelet alapján a turisztikai tevékenységek ösztönzéséhez nyújtandó támogatási jogcímen Ifjúsági szálláshely kialakítása

Tótkomlós Város Önkormányzata a 137/2008. (X. 18.) FVM rendelet alapján a turisztikai tevékenységek ösztönzéséhez nyújtandó támogatás jogcímre, Ifjúsági szálláshely kialakítására, 2009.január 12-én nyújtotta be pályázatát, amely támogatásban részesült.

A támogató határozat szerint a nettó kiadásra jutó támogatás összege: 46.719.360,-Ft, a támogatás intenzitása a nettó kiadás 100 %-a.

A pályázat szerint a Karasz János Sporttelep Kossuth Lajos utcai oldalán az utcára párhuzamosan épült meg az ifjúsági szálláshely, amelynek hasznos nettó alapterülete 184 m². A szálláshely kivitelezését közbeszerzési eljárás lefolytatását követően a Komlós Településszolgáltatási Kft. nyerte el. A munkaterület átadás 2012.

szeptember 17-én történt meg. 2013. tavaszával elkezdődtek a kinti munkálatok. A szálló 32 férőhelyes, ahol 3 db 8 ágyas, 2 db 4 ágyas szoba lett kialakítva. Nemenkénti vizes blokk épült WC-vel, mosdóval, zuhanyzóval. Az egyik 4 ágyas szobát, és a mellette lévő fürdőt mozgáskorlátozottak számára is használható módon alakították ki. Az épület hátsó részét a pályázattól eltérően az önkormányzat kibővítette, hogy a nyári szezonba a megszállni vágyó vendégek kényelmét szolgálja. A projekt keretében egy 5 férőhelyes parkoló is kiépítésre került. A tetőtér beépítésre alkalmas, de kialakítása jelenleg nem történt meg. A használati melegvizet a kazán és a napkollektor állítja elő, ami által az épület technikailag még színvonalasabb lett. A projekt befejezésének ideje: 2013. május 15.-e volt, amikor sor került a sikeres műszaki-átadás átvételére is.

Az új szálláshely kialakítása remélhetőleg majd több látogatót vonz a városunkba, ami szélesebb körben teszi lehetővé a település értékeinek megismertetését.

DAOP-4.1.3/b-11-2012-0007 azonosítószámú, „A tótkomlói bölcsőde fejlesztése és férőhely-bővítése” elnevezésű pályázat

Tótkomlós Város Önkormányzata az Új Széchenyi Terv Dél-alföldi Operatív Program keretén belül DAOP-4.1.3/b-11-2012-0007 „Bölcsődei ellátást nyújtó intézmények infrastruktúrális fejlesztése és kapacitásának bővítése” tárgyú pályázati felhíváson támogatásba részesült.

A pályázat eredetileg 149 925 724 Ft támogatásban részesült.

További önerő támogatásra adtunk be igényt, melyen 22.489.275.- Ft-ot nyertünk, így a végleges támogatás 172.415.000.- Ft lett. A beruházáshoz 2013. decemberében 29 millió forint fejlesztési hitelt vett fel az Önkormányzat, amit 2014. februárjában konszolidált az Állam. A beruházás összköltsége: 248.060.000.- Ft volt

A pályázat megvalósításához 37.503.000.- Ft fejlesztési hitelt vett fel Önkormányzatunk 2014. évben, továbbá 9.142.000.- Ft önerőt biztosított.

A projekt célja egy 4 csoportszobás, 40 férőhelyes új bölcsőde létesítése saját főzőkonyhával. A projekt közvetlen célcsoportja az intézményben ellátott gyermekek köre, valamint a kistérségben élő kisgyermekes családok. Közvetlen cél továbbá a kapacitásnövelés eredményeként megvalósítandó humánerőforrás-fejlesztés 2 új munkahely megteremtésével. A projekt keretében energiatakarékos berendezésekkel (napkollektorok), 10 férőhelyes bővítéssel, akadálymentesítéssel, új főzőkonyha, diétás konyha, sószoza kialakításával valósult meg. Mindegyik csoportszoba közvetlen teraszkapcsolattal rendelkezik. A teraszok fedettek, védve a jó időben a teraszon lefektetett gyermekeket az időjárás viszontagságaitól. A megfelelő bölcsődei igényeket kielégítendően került sor a főzőkonyha mellett egy tejkonyha és egy az étel érzékeny kisgyermekek részére előállító diétáskonyha is. A konyha feletti részen emelet került kialakításra, ahol megtalálható egy fejlesztőszoba, a dolgozók részére kialakított szociális blokk, valamint elérhető még két tároló, egy gondozónői szoba, pihenő, egy mosókonyha tiszta és szennyes ruha tárolóval, valamint a fűtésnek és gépészetnek helyet adó helyiség. Az új bölcsőde 2015. február 1. napjával kezdte meg működését.

DAOP-4.1.1/A-09-2010-0021 azonosítószámú, „Az egészségügyi alapellátás fejlesztése Tótkomlóson a központi orvosi rendelő felújításával és akadálymentesítésével” elnevezésű pályázat

A DAOP-4.1.1/A-09-2010-0021 azonosító számú „Az egészségügyi alapellátás fejlesztése Tótkomlóson a központi orvosi rendelő felújításával és akadálymentesítésével” elnevezésű pályázat az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósult meg. Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete 2010. január 8. napján nyújtotta be pályázatát az orvosi rendelő felújítására, amely támogatásban részesült, így a támogatási szerződést 2010. júniusában sikerült aláírni. A kivitelezésre közbeszerzési eljárást követően a kecskeméti Generál Centrál Kft-vel kötöttük meg a szerződést

szeptember 16-án. A kivitelezési költség nettó 49.252.577,-Ft azaz bruttó 61.565.721,-Ft volt.

A projekt eredményeként összesen 8 rendelőhelység és 35 egyéb helység felújítása történt meg. A helységek komfortosítását megfelelő eszközök, bútorok beszerzésével biztosítottuk. A felújítással megoldódott a komplex, akadálymentesítés, az épület fűtésének korszerűsítése, napkollektor üzembe helyezése, külső hőszigetelés, nyílászárók cseréje, az épület energia racionalizált, költséghatékony, környezettudatos működése. A projekt célja az orvosi ellátás minőségének javítása, a várók és rendelők komfortosítása, a biztonságos működés alapfeltételeinek megteremtése, az alap-ellátási kötelezettségek mellett költséghatékony és minőségi szolgáltatás nyújtása, a munkafeltételek minőségének javítása, környezetvédelmi és esélyegyenlőségi elvek érvényre juttatása volt. A műszaki átadás – átvétel 2011. december 1-jén történt meg.

DAOP-4.2.1/2F-2f-2010-0001 „A korszerű és egészséges intézményi feltételek kialakítása a tótkomlói Szlovák Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda Erzsébet utcai tagintézményében” elnevezésű pályázat

A Támogató, Dél-Alföldi Operatív Program keretén belül az „Alapfokú nevelési – oktatási intézmények és gimnáziumok infrastruktúrájának fejlesztése” tárgyú felhívásra Tótkomlós Város Önkormányzata regisztrált 2010.07.05-én. A benyújtott pályázat, amely „A korszerű és egészséges intézményi feltételek kialakítása a tótkomlói Szlovák Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda Erzsébet utcai tagintézményében” címmel támogatásban részesült.

A projekt tervezett összköltsége 66.962.478,-Ft, melyből a támogatás összege legfeljebb 60.266.229,-Ft. A projekt intenzitása 89,999998%.

A projekt célja az Erzsébet utcai óvoda felújítása, korszerűsítése és akadálymentesítése, valamint a szükséges eszközök beszerzésével a gyermekek fejlődésének elősegítése és a pedagógusok munkájának megkönnyítése volt.

A projekt során két közbeszerzési eljárást kellett lefolytatni, a kivitelező kiválasztására és az eszközbeszerzésre vonatkozóan. A kivitelező kiválasztására vonatkozó általános, egyszerű, nyílt közbeszerzési eljárást követően Tótkomlós Város Önkormányzata 2011. június 14-én kötött szerződést az összességében legelőnyösebb ajánlatot adó Komlós Településszolgáltatási Kft.-vel. A műszaki átadás – átvétel 2011. október 14-én történt meg. A megújult Erzsébet utcai óvoda projekt záró rendezvénye 2011. november 30-án került megszervezésre.

ZK010592/11 Tűzoltó laktanya felújítása

A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság főigazgatója 2010. március 22-én a tűzoltóságok több évre szóló technikai fejlesztésének biztosítása érdekében a hivatásos önkormányzati és az önkéntes tűzoltóságok műszaki – technikai fejlesztéséről, szakmai programjának kialakításáról szóló 5/2001. (BK2.) BM utasítás 4. pontja, valamint a központi költségvetési előirányzat terhére igényelhető tűzoltósági célú beruházási, fejlesztési támogatás pályázati rendszeréről szóló 21/2009. (VII. 8.) ÖM rendelet alapján, az elhelyezési feltételeket javító beruházásokhoz nyújtandó támogatásra vonatkozó pályázati felhívást tett közzé, mely során Tótkomlós Város Önkormányzata támogatásban részesült a tulajdonát képező Tótkomlós, Kossuth Lajos utca 16. szám (2348/12. hrsz.) alatti Tűzoltólaktanya tetőtér felújítás bővítése céljából.

A Támogatási szerződés 2011. augusztus 9-én került aláírásra, mely szerint felújítás teljes összege 6.599.951,-Ft, ebből a támogatás összege 5.279.961,-Ft. A támogatás intenzitása 80 %.

A projekt célja a tetőtérben 4-6 fő részére pihenőszoba és a hozzá kapcsolódó helyiségek kialakítása volt, mely meg is valósult. Külön létesült egy öltöző, öltözőszekrényekkel, ehhez kapcsolódóan a tusoló és a mosdóhelyiség. További mosdó, wc, és egyéb tároló helyiségek is kialakításra kerültek. A műszaki átadás-átvétel 2011. december 30-án sikeresen lezárult.

145/2009. (XI. 6.) FVM rendelet alapján a Nemzeti Diverzifikációs Program keretében a vidéki települések megújítása és fejlesztése jogcímen Piac rekonstrukció

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 145/2009. (XI. 6.) FVM rendelet alapján a Nemzeti Diverzifikációs Program keretében a vidéki települések megújítása és fejlesztése jogcímen (Piac rekonstrukciója) nyújtott be pályázatot 2062864435 azonosító számon, amely támogatásban részesült. A pályázat intenzitása 85 % volt.

A pályázat alapján a rendelkezésre álló összeg a piac rekonstrukció kivitelezésére nettó 55.157.462,-Ft, azaz bruttó 68.946.828,-Ft volt.

A kivitelezői szerződést 2011. október 11-én írta alá Tótkomlós Város Önkormányzata a közbeszerzési eljárást követően.

A felújítás vonatkozott a térburkolat cseréjére, egy akadálymentesített illemhely létesítésére, 4 db fedett elárusítóhely kialakítására, mely egyenként 6 db elárusító asztalt tartalmaz. A felújítás tartalmazza a részbeni közművesítést, úgymint zárt csapadékvíz elvezető rendszer kiépítése, közvilágítási lámpatestek - kandeláberek elhelyezése. A pályázat keretén belül a Luther és a Gajdács utcákon parkoló csoportok valósultak meg. A műszaki átadás – átvétel 2011. november 30-án megtörtént.

Tanyafejlesztési Program

2013. évben támogatási lehetőség nyílt a tanyai termékek nagyobb arányú piacra jutásának elősegítése, a külterületi föld- és dűlőutak karbantartásának gép-és eszköztámogatása, a villany nélküli tanyák villamosenergia ellátásának javítása, a tanyagondnoki szolgálatok fejlesztése, valamint a megyei tanyafelmérések elvégzésére.

Tótkomlós Város Önkormányzata 2013. 08.06-án 2 célterületre pályázott.

1. Tanyagondnoki szolgálat fejlesztésére: a pályázat keretén belül eszközök kerülnének beszerzésre az alábbiak szerint: motoros kasza, fűnyíró, láncfűrész, nyomtató, laptop

2. A külterületi föld- és dűlőutak karbantartásának gép-és eszköztámogatása célterületre: a pályázat keretén belül vontatott munkagépek beszerzésére kerülne sor az alábbiak szerint: rézsúkasza, hótolólap, pótkocsi.

A 2 célterület közül az 1. célterület támogatásban részesült. A megítélt támogatási összeg 689.627 Ft volt, a támogatás intenzitása 90%. A pályázaton belül beszerzésre került 1 db motoros fűkasza, 1 db fűnyíró, 1 db láncfűrész.

DAOP-5.1.3-11-2011-0006 „A Karasz János Sporttelep fejlesztése” – Tótkomlói Torna Club

Tótkomlós Város Önkormányzata 2011. április 5-én nyújtotta be pályázatát az önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztésekhez kapcsolódó központosított előirányzatokból származó támogatás igénybevételének részletes feltételeiről szóló 7/2011. (III. 9.) BM rendeletben elrendelt „iskolai és utánpótlás sport infrastruktúra-fejlesztés, felújítás” elnevezésű pályázatra. Sajnos a pályázat nem nyert támogatást, azonban a Dél-Alföldi Operatív Program keretében a DAOP-5.1.3-11. kódszámú, „A régió lakosságának egészségtudatos életmódját támogató civil szervezetek infrastrukturális feltételeinek fejlesztése” elnevezésű pályázati felhívás keretében lehetőség nyílt a Karasz János Sporttelep részbeni felújítására, fejlesztésére.

A pályázatra egyesületek, alapítványok nyújthatták be támogatási kérelmüket. A pályázati kiírás specifikus célja a lakosság, elsősorban a gyermekek és a fiatalság, fizikai aktivitásának növelése és szabadidős sporttevékenységének elősegítése a régiós civil és non-profit szervezetek támogatott tevékenységein keresztül.

A fentiek alapján Tótkomlós Város Önkormányzata segítségével a Tótkomlói Torna Club benyújtotta pályázatát 2011.11.30-án. A pályázat az Új Széchenyi Terv Dél-

Alföldi Operatív Program támogatási rendszeréhez benyújtott „A Karasz János Sporttelep fejlesztése” című DAOP-5.1.3-11-2011-0006 jelű pályázat 40.639.746 Ft támogatásban részesült 2012. május 25-én. Támogatás intenzitása: 95%

A pályázat keretén belül kialakításra került egy olyan lovaspálya, amelyen minden lovastevékenység gyakorolható. Felújításra kerül a lőtér helyisége. A már meglévő tenispálya beton alapjára kialakításra került egy gumiburkolatú multifunkcionális pálya, amelyen teniszezni, röplabdázni, futballozni, kosárlabdázni tollaslabdázni lehet. Korszerűsítésre került az öltözőhelyiség, amely eddig csak futballozók számára állt rendelkezésre, a fejlesztést követően női akadálymentes öltöző is rendelkezésre áll. A projekt 2014. májusában fejeződött be.

LEADER - Uszodafejlesztés – a 33,3 m-es medence légtartásos sátorfedése - Tótkomlói Úszó Egyesület

A Tótkomlói Úszó Egyesület 2013. decemberében 49.100.425.- Ft támogatásban részesült a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal pályázatának helyt adó határozata alapján.

A támogatást a 33,3 méteres kültéri medence „télielésítésére”, légtartásos sátor kialakítására nyerte az Egyesület. A pályázat 100%-os támogatási intenzitású volt. Az Egyesület a pályázatot megvalósította és a kültéri medence téli üzemeltetése 2014. októberében elkezdődött.

LEADER – „Energetikai korszerűsítés a Száraz-ér mellett Tótkomlóson” – Tótkomlói Hagyományőrzők a Száraz-érért Közhasznú Egyesület

2013. decemberében a Tótkomlói Hagyományőrzők a Száraz-érért Közhasznú Egyesület az Önkormányzati tulajdonú Békéssámsóni út 4. szám alatti ingatlan korszerűsítésére 26.864.945.- Ft, 100%-os intenzitású támogatásban részesült.

A LEADER program keretében energetikai korszerűsítés valósult meg az ingatlanon, mely beruházás 2014. októberében fejeződött be.

A fejlesztés során minden nyílászáró cseréjére sor került, az ingatlan teljes külső hőszigetelése megvalósult, valamint a fűtési rendszer korszerűsítésre került megújuló energia (napelem, napkollektor) kihasználásával.

Tótkomlós-Orosháza útszakasz felújítása

Az Orosháza-Tótkomlós és az Orosháza-Mezőkovácsháza közötti szakaszok az Új Széchenyi Terv keretéből, összesen 3,8 milliárd forintból újultak meg 2012-2013. években.

Áthúzódó, folyamatban lévő fejlesztések

<u>Fejlesztés megnevezése</u>	<u>Fejlesztés állapota</u>	<u>beruházás költsége (E Ft)</u>	<u>Milyen hatást gyakorol a település ellátottságára?</u>
KEOP-1.2.0/2F/09-2010-0087 azonosító számú, „Tótkomlós csatornázásának és szennyvíztisztításának fejlesztése” elnevezésű pályázat II., megvalósítás szakasza.	A pályázat keretén belül kb. 47 km gravitációs vezeték, 2721 bekötés fog megvalósulni. Jelenleg 24 km gerinc, 1500 db bekötés valósult meg.	2.699.526	Csatornahálózat bővítés. A szennyvízkezelési rendszerrel érintett lakosok számának növekedése.
KEOP-4.10.0/C/12-2013-0139 azonosító számú „Megújuló energia használata Tótkomlóson” című pályázat	A pályázat keretén belül Tótkomlós Város 8 intézményén napelem kerül kiépítésre. Kivitelező kiválasztása közbeszerzés útján megtörtént. Jelenleg a kiviteli terv készítése, ill. az állapotfelmérések zajlanak.	105.739	Az intézmények villamos energia szükségletének 42%- át szolgálja majd a fejlesztés. A villamos energia költségek csökkenését eredményezi.
DAOP-5.2.1/D-2008-0002 „Belvízrendezés az élhetőbb településekért”	A megye jelenleg legkritikusabb helyzetű 16 települése öblözeti fő- és gyűjtő csatornáinak befogadóig történő elvezetését szivattyús beemelését teszi lehetővé.	233.050	Belterületen csökkent a belvízzel elöntött terület nagysága .
Dél-alföldi ivóvízminőség javító program	A munkálatok jó ütemben zajlanak	38.060.344	Település egészséges ivóvízzel való ellátottsága

<u>Fejlesztés megnevezése</u>	<u>Fejlesztés állapota</u>	<u>beruházás költsége (E Ft)</u>	<u>Milyen hatást gyakorol a település ellátottságára?</u>
ÁROP-1.A.5-2013 „Szervezetfejlesztés megvalósítása Tótkomlós Város Önkormányzatánál”	A projekt keretében belül a Rózsa Fürdő működésének felülvizsgálata, valamint a Polgármesteri Hivatal feladatkörének és személyi állományának vizsgálata, a túlterheltség csökkentésének vizsgálata történt meg. Ezen felül 2 pénzügyi szoftver és 8 db Microsoft Office szoftvercsomag került beszerzésre, tanulmányok elkészültek.	21.937	Önkormányzat hatékonyságának növelése, ésszerű és fenntartható szervezett szolgáltatáskínálat kialakítása
Közbiztonság növelését szolgáló önkormányzati fejlesztés	Állapotfelmérés folyik.	5.979	közbiztonság növekedése
KEOP-2009-3.1.2/2F/09-11-2012-0017 Élőhely rekonstrukciós munkálatok a Száraz-ér mentén	Mederkotrás, műtárgyépítés, cölöpözési munkálatok zajlanak	492.515	vízminőség javulása, megfelelő ökoszisztéma kialakulása, védett fajok állományainak fenntartása
SZOC-FP-14 Szociális földprogram megvalósítása Tótkomlóson	indító táp, nevelő táp, csirkék, itató, etető beszerzése folyik	550	Rászorult családok segítése
DAREH- A Délkelet-Alföld Regionális hulladékgazdálkodási Rendszer Létrehozását célzó Önkormányzati Társulás „Települési szilárdhulladék-lerakók rekultivációja a Délkelet-Alföld Regionális hulladékgazdálkodási Rendszer Létrehozását célzó Önkormányzati Társulás területén- 1.ütem és 2. ütem”	A rekultiváció 80%-os készültségi fokon áll, a békéscsabai válogatómű összel üzembe kell helyezni, eszközbeszerzés megvalósult.	15.185.210	Szelektív hulladék gyűjtés tudatos formálása az emberek tudatában

KEOP-1.2.0/2F/09-2010-0087 azonosító számú, „Tótkomlós csatornázásának és szennyvíztisztításának fejlesztése” elnevezésű pályázat II., megvalósítás szakasza.

A KEOP-7.1.2.0-2008-0243 azonosító számú, „Tótkomlós csatornázásának és szennyvíztisztításának fejlesztése” elnevezésű pályázat I. fordulóját, a projektfejlesztési szakaszt sikeresen lezártuk.

A projekt megvalósítási szakaszára, a II. fordulóra vonatkozóan Tótkomlós Város Önkormányzata ugyancsak támogatásban részesült, a KEOP-1.2.0/2F/09-2010-0087 számú Támogatási szerződés 2011. szeptember 30-án aláírásra került.

A megvalósítási munkák nettó összköltsége a támogatási szerződés szerint: 2.652.145.709,-Ft. A támogatás mértéke a megvalósítási munkák elszámolható költségének 85 %-a, de legfeljebb 2.254.323.853,-Ft. 2014.09.25-én támogatási szerződés módosítására került a támogatási ráta intenzitásának növekedése miatt, a támogatási intenzitás így: 94,548676%-ra növekedett.

A projekt átfogó célja, hogy javítsa a fenntartható településfejlődés környezeti feltételeit, továbbá javítsa a települési környezet állapotjellemzőit. A projekt elsődleges célja, hogy Tótkomlóson megfelelő szennyvízelvezetést és -tisztítást biztosítson, összhangban a nemzeti és EU-s jogszabályi kötelezettségekkel.

Az átfogó cél elérésének módja:

- A város csatornahálózatának bővítése, fejlesztése.
- Szennyvíztisztító telep bővítése, a jövőben a szennyvíztisztító telepen keletkező fölösiszap kezelésére korszerű és gazdaságos iszapkezelési eljárás valósuljon meg.
- Hosszútávon fenntartható projekt megvalósulása.

Közvetlen célok:

1. Lakossági, ellátási célok: A szennyvízelvezetési rendszerrel érintett lakosok számának növelése; A szennyvízkezelési rendszerrel érintett lakosok számának növelése; A lakossági panaszok minimalizálása; A lakosság életminőségének javítása; Társadalmi kohézió erősítése; A települési folyékony hulladékok bűzhatás

nélküli, szakszerű fogadása, ártalmatlanítása; A térségben az infrastrukturális beruházással az életszínvonal emelkedésének javítása, az ökológiai és közegészségügyi negatív hatások csökkentésének megvalósítása; A csatornázott területeken a gazdasági fejlődés lehetőségei könnyebben biztosíthatók; Esélyegyenlőséget biztosít a város különböző területein élő polgárok számára.

2. Környezetvédelmi és ökológiai célok: A megjelölt projektcélok a felszíni és felszín alatti vizek hasznosíthatóságának megőrzését, javítását elősegíteni; A befogadó ökológiai védelmében, környezeti állapotában bekövetkező romlás megakadályozása érdekében; A levegőtisztaság védelem érdekében a bűzhatás csökkentése.

A munkaterület átadás-átvételére 2013. december 11-én került sor. Az effektív munka áprilisban kezdődött az időjárás illetve, a kiviteli tervek hiánya miatt. A munkák folyamatosan haladnak, mind a telep, mind a hálózat megépítése vonatkozásában. Jelenlegi készültségi fok kb. 20%-on áll. A pályázat befejezési határideje 2015.06.30-a.

KEOP-4.10.0/C/12-2013-0139 azonosító számú „Megújuló energia használata Tótkomlóson” című pályázat

Tótkomlós Város Önkormányzata 2013. 03.01-én pályázatot nyújtott be a KEOP-4.10.0/C/12-2013-0139 azonosító számú „Megújuló energia használata Tótkomlóson” c. projekt vonatkozásában. A pályázat támogatásban részesült. A beruházás teljes költsége 105.739.095 Ft, melyből támogatás 89.878.231 Ft. A beruházás támogatási intenzitása 85%. A pályázat külöm támogatásban részesült az önerő vonatkozásában, így 100%-os támogatási intenzitással valósítható meg.

A pályázat keretén belül Tótkomlós Város 8 intézményben (Orvosi rendelő, Szlovák Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Diófa úti óvoda, Erzsébet úti óvoda, Tótkomlósi Általános Művelődési Központ, Szociális Szolgáltató Központ Idősek Klubja, Polgármesteri Hivatal, Rózsa Fürdő kíván napelemtet telepíteni a költségei

csökkentése céljából. Az összesen 112,08 kWh teljesítmény az intézmények villamos energia szükségletének 42%-át szolgálná. A kivitelező kiválasztására vonatkozóan a közbeszerzési eljárás folyamatban van. A projekt keretén belül tájékoztatás és nyilvánosság, közbeszerzési eljárás lebonyolítása, projektmenedzsmenti feladatok ellátására vonatkozóan a szerződések megkötésre kerültek.

DAOP-5.2.1/D-2008-0002 „Belvízrendezés az élhetőbb településekért”

Komplex belvízrendezési program megvalósítása a belterületen és a csatlakozó társulati csatornán I. ütem

A projekt keretében igényelt támogatás a megye jelenleg legkritikusabb helyzetű 16 települése öblözeti fő- és gyűjtő csatornáinak befogadóig történő elvezetését, szükség esetén szivattyús beemelését teszi lehetővé. A projekt egyedisége és újszerűsége abban áll, hogy Európai Uniósz szemléletű részvízgyűjtőnyi területek léptékében gondolkodva, összesen mintegy 12 belvízvédelmi öblözetben, egymással befogadói kapcsolatban álló belvízrendszerekben, 16 település jut megfelelő vízrendezési művekhez.

Projektgazda neve: Kondoros Nagyközség Önkormányzata

Projektbefejezés határideje: 2015.09.30.

Főbb műszaki tartalom:

- gravitációs nyílt földmedrű csatorna: 5465 fm
- gravitációs nyílt burkolt csatorna: 3535 fm
- gravitációs zárt csatorna: 4264 fm
- 3 db szivattyúállás a befogadóknál
- 3 db nagy teljesítményű szivattyú beszerzése (eszközbeszerzés)

Sikeres műszaki átadás-átvétel: 2014. december 17.

Kivitelező: Békés Drén Kft. (5630 Békés, Petőfi Sándor u. 20.)

Projekt Tótkomlóásra vetített összköltsége (építés):

- alap beruházás: bruttó 175.804.398,-Ft
- kiegészítő építési beruházás: bruttó 57.245.268,-Ft

Támogatási szerződés: 2009. február 23-án lett aláírva. A támogatás intenzitása: 85%.
a projekt összköltsége: bruttó 2.179.163.755,-Ft.

Az építési munkák az alábbi utcákban valósultak meg: Újtemető sor, Zrínyi u., Bocskai u., Széchenyi u., Széles u., Kisfaludy u., Erkel Ferenc u., Vasvári u., Ótemető sor, Nagyatádi u., Mezőhegyesi út, Csendes u., Csiky Gergely u., Vass Gereben u., Baross u., Zöldmező sor, Aradi út, Kodály Zoltán u.,

Dél-alföldi ivóvízminőség javító program

A projekt megvalósításában négy társulás összesen 66 önkormányzata vesz részt /62 Békés, 3 Csongrád és 1 Hajdú-Bihar megyei önkormányzat/. A társulások Társulási Tanácsi felhatalmazás alapján 2012. május 4.-én konzorciumi megállapodást írtak alá és 2012. május 18.-án benyújtották a KöFI-hez a pályázati dokumentációt. /ez volt az un. „aradi vízátfutató” pályázat/

A Konzorcium neve: Békés Megyei Önkormányzatok Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulásainak Konzorciuma.

1/ „KÖZÉP-BÉKÉSI TÉRSÉG” Ivóvízminőség-javító Önkormányzati társulás

2/ Orosháza és Térsége Ivóvízminőség –javító Önkormányzati Társulás

3/ Dombegyház és Térsége Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás

4/ Magyarbánhegyes- Dombiratos Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás

A konzorcium Együttműködési Megállapodás alapján az Ivóvízminőség-javító Program „lebonyolítója” a „Közép-Békési” Társulás, eljárva a másik három társulás nevében.

A Kormány a projekt megvalósítása (nem került aláírásra a Román Kormánnyal az államközi megállapodás, mely lehetővé tette volna az ivóvízvezeték határon történő átvezetését), és a forrásvesztés elkerülése érdekében a projekt műszaki tartalmának a megváltoztatásáról döntött, a 1244/2013. (IV. 30.) Korm. határozatban a hazai vízbázis felhasználásával történő műszaki megoldást előírva. A 1247/2013. (IV.30.) Korm. határozattal a projekt megvalósítását elvonta a Békés Megyei Társulások Konzorciumától, a lebonyolítással megbízva az Országos Vízügyi Főigazgatóságot.

A kormányhatározatnak megfelelően a Békés Megyei Társulások Konzorciuma (Társulási Tanácsi felhatalmazások alapján) 2013. május 30. aláírta az OVF-el a Konzorciumi Együttműködési Megállapodást. A konzorciumvezető az Országos Vízügyi Főigazgatóság.

2013.-ban sikerült aláírni a kivitelezői vállalkozási szerződéseket (kivitelezés FIDIC „sárga” könyv alapján, 1. rész [„termelőtelepek”/technológia”], 2. rész [„hálózatépítés”]).

Jelenleg az Országos Vízügyi Főigazgatóság által ideiglenesen megbízott Mérnök vezeti a tervezési előkészítési, egyeztetési munkákat (vállalkozók, hatóságok, üzemeltető, kedvezményezett). A PIU, PR és a Mérnök tenderek közbeszerzése még nem történt meg, illetve a lefolytatott eljárásokkal kapcsolatban döntés/szerződéskötés nem történt. A közbeszerzési eljárásokat az OVF bonyolítja le.

Egyeztetések folynak a Közreműködő Szervezet [NFM], az Országos Vízügyi Főigazgatóság és a Társulás között, hogy a munkák meggyorsítása érdekében, hogyan lehetne a Mérnök, illetve a PIU szervezeteket legalább 2014. december 31.-ig „felállítani”.

Kivitelezés/tervezés: A vállalkok mindkét rész vonatkozásában megkötötték a tervezői szerződéseket. 1.rész- ERBO-PLAN Mérnöki Szolgáltató Kft. (Gyula), 2.rész- RODEN Mérnöki Iroda Kft. (Budapest). A Vízügyi Létesítési Engedélyeztetési tervek elkészítése/beadása történik. Az egyeztetések/tervezés az üzemeltető (Alföldvíz Zrt.) és a szakhatóságok bevonásával hónapok óta folynak, az

idő rövidsége miatt az engedélyeztetési/létesítési tervek szakaszolva kerülnek beadásra. A munkálatok/tervezés elhúzódását az okozza/okozta, hogy az engedélyes tervekhez képest a hálózat nyomvonalát részben át kell tervezni, hogy minél kevesebb szorgalmi jogot kelljen bejegyeztetni.

Jelenleg az értékbecslő beszerzéseknek az előkészítése van folyamatban, hogy megtörténhessenek a termelő kutak, és termelő/vízmű telepeknél a területvásárlások, elkezdődhessenek a próbafúrások.

A nem engedélyköteles rekonstrukciós munkák (házi bekötések cseréje) hónapok óta folynak több településen, ~800 db bekötés, ~ 3.000,- fm vezeték és ~ 50db NA 80-as tűzcsap cseréje megtörtént.

Vízjogi Létesítési Engedéllyel, Tervellenőri jóváhagyással és munkakezdési engedéllyel /szeptember 29./ egyelőre két regionális ivóvízellátó vezeték „szakasz” rendelkezik.

I./ Szeghalmi ÁG. [65km] (Szeghalom- Töviskés- Kertészsziget- Bucsa- Ecseghalva)

II./ Nagyszénási ÁG. [35km] (Nagyszénás- kondoros- Hunya- Kardos-Örménykút)

Az október 14.-én megtartott kooperációs egyeztetésen a Vállalkozó tájékoztatást adott, hogy 35.000,- fm vezeték lefektetésre megtörtént. László Zsuzsanna m. b. Mérnök a Bucsai ág és a Kondorosi ág munkálatainak elkezdését két héten belül jelölte meg.

A projektnek az 1746/2013. (X.17.) [Támogatási szerződés 1. sz. módosítása] és az 1937/2013. (XII. 13.) Korm. határozatának [Támogatási szerződés 2. sz. módosítása], továbbá 1186/2014. (III.28.) Korm. határozatnak [Támogatási szerződés 3. sz. módosítása], megfelelően a támogatás szempontjából elszámolható nettó összköltsége a Támogatási szerződés 3. sz. módosításával megegyezően: 38.060.344.909,-Ft. A támogatás mértéke a projekt elszámolható nettó összköltségének a 88,967950%-a, de legfeljebb 33.861.508.628,- Ft.

A projekt teljes költségére vonatkozó önkormányzati önrészek mindösszesen: 4.198.836.281,- Ft a BM EU Önerő Alap Támogatási Szerződés 2014. augusztus 08.-

án aláírásra került, az önerő 100%-ban támogatott. (a 2014. június 24.-én aláírt Támogatási Szerződés 3.sz. módosítása szerint.)

A BÉKÉS MEGYEI IVÓVÍZMINŐSÉG-JAVÍTÓ PROGRAM FEJLESZTÉSÉNEK A PÉNZÜGYI ADATAI:

Az uniós támogatással elismert és elszámolható költségek alapján számított beruházási összköltség (Ft)

Források megnevezése	összesen/forint/
EU Alapokból igényelt forrás összege	28.782.282.344,-
A fejlesztéshez haza társfinanszírozás keretében biztosított összeg	5.079.226.294,-
A Pályázó összes saját forrása (önerő)	4.198.836.281,-
A beruházás összköltsége	38.060.344.909,-

ÁROP-1.A.5-2013 „Szervezetfejlesztés megvalósítása Tótkomlós Város Önkormányzatánál”

Tótkomlós Város Önkormányzata 2013. szeptember 6-án pályázatot nyújtott be az ÁROP-1.A.5-2013 azonosító számú egy fordulós pályázati felhívásra. A pályázat fő célja, hogy Tótkomlós Város Önkormányzata az Mötv. és a Járási tv. következtében megváltozott feladatkörhöz szükséges változásokat megtervezze, megvalósítsa és az eredményeket visszacsatolja, valamint támogassa az Önkormányzat költségcsökkentését és hatékonyság növelését, hogy az Önkormányzat ésszerűen és fenntarthatóan szervezett szolgáltatáskínálattal rendelkezzen. A projekt keretében belül a Rózsa Fürdő működésének felülvizsgálata, valamint a Polgármesteri Hivatal feladatkörének és személyi állományának vizsgálata, a túlterheltség csökkentésének vizsgálata történik meg. Ezen felül 2 pénzügyi szoftver és 8 db Microsoft Office szoftvercsomag került már beszerzésre.

A pályázat támogatásba részesült, a támogatási szerződés aláírására 2013. november 5-én került sor.

Közbiztonság növelését szolgáló fejlesztés

Tótkomlós Város Önkormányzata 2014. április 23-án a Magyar Államkincstárhoz a 28/2014. (IV.1.) BM rendelet alapján a közbiztonság növelését szolgáló önkormányzati fejlesztések keretében megvalósuló térfigyelő kamerarendszer kiépítésére pályázatot nyújtott be. A pályázat keretében történő eszközbeszerzés, Tótkomlós közbiztonságának javítása mellett, a bűncselekmények számának várható csökkenését is eredményezi, illetve jelentős segítséget nyújthat a bűncselekmények elkövetőinek felderítésében, ezért a településen a térfigyelő kamerarendszer kiemelten indokolt. A pályázat keretében 6 db térfigyelő kamerát tartalmazó kamerarendszer kerül kiépítésre. 6 db kamera az alábbi helyszínekre kerül kihelyezésre: Békéscsabai bekötőút, Békéssámsoni bekötő út – Szabadság tér sarok, piac tér, Karasz János Sporttelep, Szent István tér, Erzsébet liget.

A pályázat 5.979.000.- Ft támogatásban részesült. A pályázat befejezési határideje 2015. december 31.

KEOP-2009-3.1.2/2F/09-11-2012-0017 Élőhely rekonstrukciós munkálatok a Száraz-ér mentén

A projektet az ATI-VIZIG és Tótkomlós Város Önkormányzata által alkotott konzorcium valósítja meg. A tervezett élőhely-helyreállítási fejlesztés a vízfolyás Királyhegyesi és Sámson-Apátfalvi Száraz-ér szakaszait célozza.

A projekt költségvetése összesen: 492.514.577 Ft, mely vissza nem térítendő 100%-os támogatás.

A tervezett beruházás Ambrózfalva, Nagyér, Csanádalberti és Tótkomlós települések közigazgatási területeit érinti. A támogatást nyert pályázatban 3 fő megoldandó probléma került azonosításra: a Száraz-ér vízterének ökológiai instabilitása, az időszakosan rossz biológiai vízminőség; a megfelelő vízi ökoszisztémák

kialakulásához nem megoldott a vízviszatartás, valamint a természetes vízi vagy vízhez kötött élőhelyek mennyiségi és minőségi leromlása.

A tervezett élőhely-helyreállítási fejlesztés célja a további kiszáradás megakadályozása vízviszatartás megvalósítása, az ideghonos növények további terjedésének megakadályozása, a már meglévő állomány irtása, ezáltal a természetes őshonos növény- és állatfajok védelme.

Tótkomlós Város Önkormányzata a következő munkák megvalósítását tervezi:

- ökológiai víztározók kialakítása
- ún. tiltó műtárgy beépítése, melyek zárásával 2 méteres vízszint duzzasztható a Királyhegyesi Száraz-ér szakaszon
- 16 km csatornaszakasz medrének rendezése, mely munka során a tájidegen fajok eltávolítása és kedvezőbb mederállapot kialakítása a cél
- őshonos fa- és cserjefajok telepítése (960db)
- ideghonos fás-szárú növényfajok eltávolítása
- 1500 m hosszú tanösvény kialakítása bemutató táblákkal, megfigyelő toronnyal
- monitoring eszközök beszerzése

A projekt kivitelezői munkálatai előreláthatólag a jövő év elején kezdődnek el.

Szociális földprogram

Tótkomlós Város Önkormányzata az Emberi Erőforrások Minisztériumához 2014.05.13-án pályázatot nyújtott be „A szociális földprogramok megvalósításának támogatására” SZOC-FP-14 elnevezésű pályázatra. A pályázat 550.000 Ft támogatásba részesült. A pályázat 10 hátrányos helyzetű, elsősorban roma családok kisállattal történő támogatását szolgálja. A projekt keretében a családok 30 db előnevelt kiscsirkét, indítótápot, nevelő tápot, 1db etetőt, 1db itatót kapnak.

A pályázat befejezési határideje 2015. április 30-a.

Dél-Alföldi Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszer

A KEOP-7.1.1.1. kódszámú „Települési szilárdhulladék-gazdálkodási rendszerek fejlesztése” című konstrukcióra 2010. szeptember 14-én nyújtotta be pályázatát a Társulás. A pályázat pozitív elbírálásban részesült, a Támogatási Szerződés 2011. március 24-én került aláírásra. Az első forduló projektjeire elnyert nettó támogatás 206.056.800,- Ft, a támogatási intenzitás 85%-os. A projekt keretében megtörtént a működtetni kívánt rendszer megtervezése, a megvalósításra vonatkozó teljes körű felkészülés a technológia kiválasztásával, elkészült a Részletes Megvalósíthatósági Tanulmány és Költség-Haszon Elemzés, elkészítésre kerültek a tervdokumentációk, a rendszerben keletkező hulladék hasznosítási lehetőségeinek vizsgálata. A projekthez a 6/2012. (III. 1.) BM rendelet értelmében EU Önerő Alap támogatás igénylésére nyílt lehetőség, mellyel az elszámolható költségek önrészenek maximálisan 42%-át nyerték el a Társulás tagtelepülései. Emellett 2012. év végén NFM önerő támogatás lehívására is lehetőség nyílt, melyre szintén sikerrel pályázott a Társulás.

A hulladékgazdálkodási rendszer fejlesztésére irányuló második forduló pályázat az 2012. őszén benyújtásra került, és pozitív elbírálásban részesült, így a megvalósításra vonatkozó Támogatási Szerződés aláírására 2013. február 11-én került sor. E szerint a második forduló projekt nettó összköltsége 10.940.045.000.-Ft, melynek 95%-a KEOP forrásból finanszírozódik, a fennmaradó 5%-os önerő költségterhét pedig a Magyar Kormány határozata értelmében, az állam költségvetésének terhére átvállalta a tagtelepülésektől. Tekintettel arra, hogy az eredeti második forduló projekt nem tartalmazta a tervezett rendszer teljes eszközigényét, ezért 2013. november 28-án aláírásra került a Támogatási Szerződés 1. számú módosítása, melynek köszönhetően a projekt támogatása 15.185.210.000,-Ft-ra emelkedett.

A hulladékgazdálkodási rendszer fejlesztése során a projekt zárásáig (2015.05.31-ig) a Társulás települései által lefedett területen megvalósul a szelektív hulladékgyűjtés optimalizálása, ill. a kommunális, vegyes gyűjtés optimalizálása (nagykapacitású, korszerű hulladékválogató kialakításával, ”maradék,, hulladékgyűjtő edényzet

bevezetésével a konyhai maradékok, biológiailag lebomló anyagok gyűjtésével, átrakóállomás építésével). A hulladékkezelésen túlmenően a projektben kiemelt jelentőséggel bír a hulladékkeletkezés megelőzése, melyet az alábbi tevékenységek szolgálják:

- lakossági tájékoztatás, tudatformálás,
- házi komposztálóedények biztosítása,
- újrahasználati központok kiépítése;

A fejlesztésnek köszönhetően a projekt zárásakor a térségben keletkező összes hulladék tekintetében az anyagában hasznosítható hulladékok mennyisége közel 300%-al nőni fog, a lerakással ártalmatlanított hulladékok mennyisége pedig 73%-al csökken.

Tótkomlós település vonatkozásában, fejlesztés keretében 2 kukás (egy hulladékgyűjtő edényzet újrahasznosítható szerves hulladékok gyűjtésére /pl.: papír, műanyag, üveg, fém, stb./, egy hulladékgyűjtő edényzet az újrahasznosítható szerves hulladék ún. „maradék” gyűjtésére) rendszer kerül bevezetésre új kukák biztosításával, továbbá a háztartások részére, igény szerint házi komposztáló is biztosításra kerül.

A közelmúltban beadott pályázatok, amelyek elbírálása folyamatban van

Energetikai komplex beruházás:

Tótkomlós Város Önkormányzata 2014. szeptember 18-án pályázatot nyújtott be az Új Széchenyi Terv Környezet és Energia Operatív Program keretén belül megjelenő KEOP-2014-4.10.0/F „Önkormányzatok és intézményeik épületenergetikai fejlesztése megújuló energiaforrás hasznosításával kombinálva a konvergencia régióban” elnevezésű felhívásra. A pályázat keretén belül a Jankó János Általános Iskola és Gimnázium régi épületének komplex energetikai korszerűsítése valósulna meg (külső hőszigetelés, külső nyílászárók cseréje, fűtőkorszerűsítés).

A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium a pályázatot 2014. október 6-án befogadta. A pályázat elbírálása ebben az évben várható. A megpályázott összeg 150.000.000 Ft.

II. 6. A település jelenlegi állapotában meglévő gyenge és erős pontok

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> - fejlett mezőgazdasági termelés, - jó minőségű termőföld, - kedvező földrajzi elhelyezkedés, számos turisztikai vonzerővel rendelkezik a város, - többnemzetiségű település - hatékony együttműködés a regionális szervezetekkel, - sok gasztronómiai, kulturális rendezvény, - a „gyűjtők és gyűjtemények városa”, múzeumok, tájház, gyűjtemények, - kiterjedt nemzetközi, testvérvárosi kapcsolatok, - a sajátos növényvilág, a levegő minősége, - természeti adottságok, - gyalogútúra útvonalhálózat, - műszaki infrastruktúra: ivóvíz, gáz, telefon, kábel, internet-hálózatok, közmű-kapacitások fejlettsége; - erős civil szervezeti bázis - széles körű kapcsolati hálózat - meglévő intézményi hálózat: egészségügyi, oktatási, kulturális, igazgatási, rendészeti, szociális, - hagyománnyal rendelkező termálvizes fürdő (Rózsa-fürdő) - helyi média (TV, rádió, újság), nyilvánosság, információáramlás. - autópálya közelsége - helyi mentőállomás 	<ul style="list-style-type: none"> - természeti vonzerők kiaknázásának hiánya, - fejlesztésre szoruló, oktatási-, egészségügyi intézmény-hálózat, - sportcsarnok hiánya - belvízelvezető hálózat hiányosságai, - betemetett árkok, - ipari nagyvállalatok hiánya, - helyi vállalkozások alacsony nemzetközi orientáltsága, - alacsony munkaerő kínálat, - munkaerő piaci készségek gyengesége (innovációs, kommunikációs készségek, kompetenciák gyengesége), - kedvezőtlen demográfiai folyamatok: elöregedés, fiatal, képzett szakemberek elvándorlása, - kutatási együttműködésekben rejlő lehetőségek kihasználatlansága, - korszerűtlen infrastrukturális adottságok, kedvezőtlen közúti, vasúti megközelíthetőség - alacsony innovációs képesség.
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> - a tudás, az innovációs lehetőségek kihasználása, - uniós forrásokból való részesedés, az elnyert támogatások hatékony felhasználása, - EU integráció elmélyülése, forrásbevonási lehetőségek bővülése, - magas munkaigényű zöldségtermesztéshez jó természeti adottságok, 	<ul style="list-style-type: none"> - gazdasági feltételek nehézsége, negatív gazdasági helyzet, - kevés iparterület - együttműködési készségek gyengülése, - a tartós munkanélküliség és azzal összefüggő szociális nehézségek, - felsőfokú végzettséggel rendelkező, főként pályakezdők elvándorlása,

<ul style="list-style-type: none"> - kedvező nemzetközi gazdasági, politikai környezeti feltételek kihasználása, - nemzetközi együttműködés ösztönzése, - egészségturizmus feltételeinek megteremtése, - bizalmon alapuló kapcsolati hálók erősödése és felértékelődése, - szolgáltató szektor bővítése, - kulturális örökség fenntartása iránti társadalmi igény, - a város elérhetőségének javulása révén (orosházi út) megnövekvő tökevonzó képesség következtében fellendülő gazdaság, - a turizmus társadalmi, gazdasági felértékelődése, multiplikációs hatásainak érvényesülése, - egészség fontosságának felértékelődése, egészségtudatos magatartás elterjedése, - innovációs és vállalkozási készség javulása, - közlekedési infrastruktúrák javítása, - energetikai célú mezőgazdasági termelés, - meglévő szellemi potenciálban rejlő lehetőségek kihasználásával jelentős eredmények a kutatás-fejlesztés és innováció területén, - fokozódik az igény a turisztikai adottságok turisztikai hasznosítására. 	<ul style="list-style-type: none"> - negatív demográfiai tendenciák (előregedés, elvándorlás), - szegénységi kockázatok erősödése, - elmagányosodás, bizalmatlanság fokozódása, - befektetői érdeklődés gyengülése, hiánya, a vállalkozói szféra kooperációs, integrációs elégtelensége, - a megújuló energiaforrásokat létrehozó rendszerek kezdetben jelentős befektetéssel, költséggel járnak - városi turisztikai koordináció hiánya, - a bevételek alacsony szintje, a fejlesztési források lehívásának akadálya megmarad
--	---

III.

FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

1. A koncepciót meghatározó stratégiai tényezők

Az Önkormányzat feladatai ellátásával formálja a városképet, a közszolgáltatások szervezésével és a településüzemeltetési feladatok ellátásával biztosítja a város működőképességét. A helyi gazdasági életben való részvétel mellett a helyi gazdaság fejlesztése a város versenyképességének javítása folyamatos feladata az Önkormányzatnak. Az Önkormányzat azonban felismerte azt, hogy a helyi gazdasági életnek nem csak szereplőjének, hanem szervezőjének és katalizátorának is lennie kell, ezért célul tűzte ki, hogy a város gazdasági erejét növelje és a helyi gazdasági

életet élénkítse, együttműködve és figyelembe véve a helyi gazdasági élet minden szereplőjének igényét.

A város bemutatása és a helyi társadalmi és gazdasági helyzetértékelés alapján a negatív jellemzők ellensúlyozására és helyi értékeinek bevonásával meghatározásra kerülnek az Önkormányzat gazdaságfejlesztési stratégiai céljai, és azok megvalósítását szolgáló tervek és eszközök. A helyi gazdaságfejlesztés célja, hogy a város lakosságának életminősége javuljon, vonzó befektetői környezet mellett új munkahelyek jöjjenek létre, és Tótkomlós városa újra a fejlődés útjára lépjen.

Új gazdasági és közösségi funkciók megjelenésének támogatása és a meglévő funkciók megerősítése. Vonzó városi környezet kialakítása, épített környezet minőségének fejlesztése, amely ösztönzi a további magánberuházásokat. Kistérségi szolgáltató funkciók infrastrukturális hátterének megteremtése, összhangban a kistérségi társulások feladataival.

2. Fejlesztési alapelvek

- A lakosság életkörülményeinek javítása
- Lakossági elégedettség növelése
- Nemzeti fejlesztési célok és prioritások érvényesítése
- Tótkomlós turisztikai vonzerejének növelése
- Pályázati lehetőségek maximális kihasználása
- Tótkomlós kistérségi szerepének erősítése
- Intézményrendszer megtartása, fejlesztése
- Partnerség és közösségi részvétel
- Nemzetiségi önkormányzatok működésének segítése, együttműködés erősítése

- Foglalkoztatáshoz való hozzájárulás (A fejlesztési források felhasználása során elsődleges szempont, hogy a támogatások a foglalkoztatás növelését, de legalább szinten tartását eredményezzék)
- A természeti környezet és természeti erőforrások mennyiségi és minőségi megőrzése, a környezet állapotának és értékeinek megőrzése, javítása
- Erős, és szerteágazó irányítás, amely széles bázison alapul, együttműködő és befogadó
- A település meglévő arculatának megőrzése, továbbfejlesztése
- A természeti adottságokat figyelembe vevő fejlesztések kiemelten történő kezelése.
- Az önkormányzat kötelező feladatellátásához kapcsolódó fejlesztések prioritása

IV.

STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK

1. Fejlesztési célok, elképzelések

1. Jankó János Általános Iskola és Gimnázium felújítása, energetikai korszerűsítése: Az iskola új, illetve régi épületén található belső, külső ablakok, bejárati ajtók cseréje. Célja: a hőtechnikai mutatók gazdaságosabbá tétele, az épület külső-belső esztétikájának és biztonságának javítása, zajszint csökkentése, fényviszonyok javítása. A fűtési rendszer is igen elavult, ezért szükséges annak felújítása. Egy új kazán, illetve radiátorok beszerzése szükséges. Az intézmény a nyílászárók cseréjével, illetve fűtőkorszerűsítéssel 20%-os gázmegtakarítást tervez. Mindkét épületrészen napelem rendszer kiépítését is szeretnénk megvalósítani. Alapvető cél a költségek csökkentése. Az aula alkalmassá tétele mozgáskorlátozottak közlekedésére.

2. ***Belterületi utak, közutak, járdák felújítása:*** Tótkomlós belterületén az Önkormányzat tulajdonában lévő rossz állapotú mellékutak, járdák felújítása valósulna meg a projekt keretében. A felújított utak, járdák a lakók életminőségét javítják, valamint esztétikai értelemben is nívósabb kialakítást jelent.
3. ***Polgármesteri Hivatal épületének felújítása:*** A Tótkomlói Polgármesteri Hivatal épületének a tetőszerkezete nagyon elöregedett, teljes tetőcsere vált szükségessé. A meglévő tetőszerkezet héjazata, valamint a cserépléc cserére indokolt, amely közel 100 éves. A Hivatal B épületének folyosó ablakai szimpla üvegezésűek, mely nem felel meg a mai követelményeknek, egyáltalán nem szigetelnek. Ezen ablakok cseréje is indokolt. A Hivatal külső homlokzata szintén elöregedett, repedezett, fölvizesedett. A teljes épület utólagos vízszigetelése valósulna meg, valamint a teljes homlokzat vakolatjavítása, festése.
4. ***Idősek Háza felújítása:*** Az Idősek Háza épületének tetőszerkezete beázik, rossz állapotban van. A tetőszerkezet héjazatának, cserépléceinek cseréje szükséges. A jelenlegi fűtést nem lehet szabályozni, elavult technológiával működik, ezért szükséges felújítani. Fűtése korszerűsítés, illetve energiahatékonyság céljából, a meglévő nyílászárók cseréje is indokolt. Az épületben a belső falak salétromosak, vizesek. Ennek alászigetelése, újrafestése is szükséges. Az épületben lévő szobák régi, rossz állapotú linóleummal vannak leburkolva. A folyosó, illetve a konyha hideg burkolólappal, a szobák pedig laminált padlóval történő cseréje is elengedhetetlen. Az Idősek otthonának állapota javítása elengedhetetlen, amely vagy az otthon mellett lévő ingatlan megvásárlásával bővíthető, vagy a Táncsics utcai kollégiumban egy új kialakítása is megoldást jelenthet.
5. ***A Komló Szálló épületének felújítása (szállóként vagy nemzetiségi központként):*** A gyógystrandfürdő közelsége, annak várható idegenforgalmi vonzó ereje a városi szálláshelyek gyarapítását teszi szükségessé. A szálló

igen közel van a fürdőhöz, belső udvara szabadtéri rendezvényekre alkalmas, az oldalszárnyak üzleteiben a várost, és a szállót kiszolgáló üzletek és szolgáltatások telepíthetők. A Komló Szálló hasznosítására 2008-ban készült egy tanulmányterv, mely részletesen tartalmazza a Szálló hasznosítását.

6. *Helyi foglalkoztatás elősegítése, oktatási programok szervezése:* Motiválás a képzésen való részvételre, továbbtanulásra, képzések megszervezése. Munkanélküliek munkába állásának elősegítése, az oktatási programok által. Kapcsolatfelvétel a Munkaügyi központtal, vállalkozásokkal, képző szervezetekkel.
7. *Ültetvények telepítése, üvegházak, hűtőház létesítése (kis-középvállalkozók):* A kihasználatlan területeken dió, mogyoró, szilva telepítése (szárítás, feldolgozás). Zöldség termesztés, ezek feldolgozása, szárítása, hűtése a forgalomba helyezésig.
8. *Szelektív hulladékgyűjtő helyek bővítése:* Tótkomlós belterületén eddig elhelyezett szelektív hulladékgyűjtő helyek további bővítése.
9. *Földutak járhatóbbá tétele, fásítás:* Tótkomlós közigazgatási külterületén lévő földutak járhatóbbá tétele. A mezőgazdasági területek könnyebb megközelíthetőségével a mezőgazdasági gépek ezeket az utakat vennék majd igénybe, ezáltal csökken a főutak forgalma, és növekszik a biztonsága. A porszenyezés csökkentésére és a táj régi arculatának visszaállítása érdekében, ezen dülő utak mentén fasorok, illetve védő erdősávok telepítésének folytatása.
10. *Állattartó telepek fejlesztése és rekultivációja (kis- és középvállalkozók, szociális szövetkezet):* A kis és középvállalkozások lehetőségének megteremtése, állattartási kedv növelése. A vágóhíd növelésével a helyben feldolgozás (kolbászkészítés, helyi gasztronómia) megoldottá válna. A meglévő telepeknek szükséges megfelelniük a hatályos jogszabályi előírásoknak, emiatt szükséges a telepek felújítása. Szociális szövetkezet létrehozása a helyi termékek népszerűsítésére, előállítására és értékesítésére.

Állattartó telepek és vágóhíd létesítésével magyar termékek előállítása, piacra jutása is kedvezőbb lenne és elősegítené a meglévő állattartó telepek fejlesztését, az ehhez kapcsolódó állattartó telepek rekultivációját.

- 11.*Biatermékek termesztése, előállítása (kisvállalkozók):* Fiatalok földhöz jutás támogatás nyújtásával biatermékek termesztése, előállítása. Valamint az egészséges életmód ösztönzése. A támogatással a régi termelési hagyományokhoz igazodva, vegyszermentes termékek előállítása (zöldség, gyümölcs, húsfélék, tej-tejtermékek, gyógynövények). Felvásárlás, üzlet kialakítása értékesítésre.
- 12.*Önkormányzati járóbeteg ellátás infrastrukturális fejlesztése:* Orvosi műszerek beszerzése, további helyben történő szakellátás biztosításának lehetősége, valamint szűrések helyben történő végzéséhez gyógyászati eszközök beszerzése.
- 13.*Termálvíz hasznosítás, fűtési rendszerek kiváltása:* Az energiahatékonyság érdekében a meglévő energia (pl.: termálvíz) hasznosítása, a szén-dioxid kibocsátású fűtési rendszerek kiváltása.
- 14.*Művelődési Központ energetikai korszerűsítése:* Művelődési Központ komplex energetikai korszerűsítése a modern kornak és előírásoknak megfelelő berendezések által az intézmény energia felhasználásának csökkentése a cél. Komplex felújításba tartozik a külső nyílászárók cseréje, napkollektor felszerelése, tető és homlokzat hőszigetelése, fűtés (kazánok és fűtőtestek cseréje).
- 15.*Rózsa Fürdő fejlesztése (gyermekmedence létesítése), állagának megóvása és javítása (külső homlokzat rendbetétele), szálláshellyel bővítése:* A Rózsa fürdő hatékonyabb kihasználtsága érdekében egy új gyermekmedence létesítése a meglévő termálvíz igénybevételével. Az „uszoda jelleg” mellett a fürdő élmény és wellness részlegének fejlesztése (só-kabin beindítása). A szomszédos ingatlan szálláshellyé kialakítása. A Rózsa fürdő és a

Gyógyászat homlokzatának rendbetétele. Kempingezési lehetőség kialakítása.

16. *Sportcsarnok építése*: Egészséges életmódra történő nevelés, sportolási kedv növelése, szabványméretű pálya kialakítása, ezáltal versenyek tartására nyílik lehetőség. Teremhasználat kiadásából plusz bevételi lehetőség, valamint civil szervezetek programjainak és iskolai testnevelésórák, szakkörök helyszínének biztosítása.
17. *Ipari Park, inkubátorház létesítése*: Tótkomlós Város Önkormányzata a munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése érdekében segíti a helyi gazdaság megerősödését, a helyi ipart, a helyi vállalkozásokat, ehhez igyekszik kedvező feltételeket teremteni. Gazdaságfejlesztési tervei végrehajtásában az önkormányzat aktív szerepet szán inkubátorháznak, ipari parkok kialakításának lehetőségének megteremtésére. Ipari park létesítésével lehetőség nyílna a helyi és vidéki, külföldi befektetőknek munkahelyteremtés céljából üzemeket működtetni, a kisiparosok részére megélhetést biztosítani.
18. *Új, erős, jól képzett szakmunkások mesterré válásának önálló vállalkozásának segítése*: A szakmunkások egy magasabb szintű szakmai elismertséget jelölő Mester minősítésének támogatása, mely lehetőséget teremt számukra, hogy a szakmát tanuló fiatalok magasabb szakmai színvonalon tudjanak dolgozni.
19. *A települési közművek folyamatos szinten tartásának és fejlesztésének biztosítása*: Közműszolgáltatókkal történő folyamatos kapcsolattartás. Esetlegesen fellépő hibák, károkozások azonnali elhárítása. Pályázati lehetőségek figyelése a közművek további fejlesztésére (közvilágítás korszerűsítése, ivóvíz hálózat rekonstrukciója).
20. *A vasút megmaradásának biztosítása*: Tótkomlós Város Önkormányzata támogatja a -akötött pályás közlekedést. Támogatja a vasútvonalak fejlesztését, a reménybeli áruszállítások és a közút tehermentesítése miatt.

21. *A termálvíz gyógy- és energia tartalmának további hasznosítása, üvegházak létesítésével és egyéb hasznosítás útján:* Kommunális hasznosítás (fűtés, használati melegvízellátás, ivóvíz ellátás, hűtés), Balneológiai hasznosítás, Mezőgazdasági hasznosítás, (fűtés, melegvízellátás, szárítás, hűtőházak, intenzív haltenyésztés, stb.). Egyéb hasznosítás: ipari hasznosítás (konzervipar, kenderfeldolgozás), kereskedelmi felhasználás (hűtőlánc kialakítása), "gyógyászati termékek" (a gyógyvíz bepárlásával), ásványi anyagok kitermelése, villamosenergia termelése (alacsony és magas hőmérsékletű vizekre kidolgozott technológiák révén), hőszivattyúk alkalmazásával.
22. *A szlovák nemzetiség anyaországi kulturális kapcsolatain túlmenően gazdasági együttműködések elősegítése:* A szlovákiai testvérvárosok vonatkozásában olyan Tótkomlói termékek felkutatása, amelyek a szlovákiai piacon vevőkörre találhatnak.
23. *A Száraz-ér partjának és környezete jelentőségének megfelelő kialakítása, a vízbázis biztosítása Romániából (a termőföldek öntözéséhez):* Tótkomlóst érintő Száraz-ér folyamatos vízbázisának biztosítása Romániából, akár a termőföldek öntözéséhez, akár vízi létesítmények (csónakázótó, víztározó, halastó) kialakításához.
24. „Az élőhely rekonstrukciós munkálatok a Száraz-ér mentén” megnevezésű pályázat keretében megvalósulásra kerül a part és környezete jelentőségének megfelelő kialakítása.
25. *A Száraz-ér vízi létesítményeinek felújításával és folyamatos karbantartásával, esetlegesen „víztározó”- k kiépítésével:* A víztározó kialakításával biztosítani tudnánk a termőföldek öntözését, mellyel gazdaságosabb termelést érhetünk el. A halastóval pedig egy hiányt pótolnánk. A táji természeti értékek, illetve a védett területek védelme.
26. *Az épített örökségeink (Kopáncsi kápolna, Tájház, Emlékház...) megvédése és turisztikai célú fejlesztése:* Kopáncsi kápolnához vezető út kiépítése

turisztikai attrakció gyanánt. Cél a városi épített és kulturális örökség, valamint a kapcsolódó táji örökség megőrzése és bemutathatóvá tétele, valamint a kulturális örökséghez való hozzáférés javítása. Fontos szempont a közösségek szemléletformálása, az örökség, mint lehetőség integrálása a köztudatba. Az önkormányzat honlapján szerepeltetni kell a turisztikai lehetőségeket, megjelenési lehetőséget kell biztosítani az idegenforgalommal foglalkozó vállalkozók számára is.

27.A környéken egyedülálló értéket képező, a belvárosban kialakult telekrendszer és beépítés megtartása, illetve a kor igényeinek megfelelően annak továbbfejlesztése struktúrájának megtartásával: Békés Megyében szinte egyedülálló 10x10 öles belterületi telekméret megtartása. A meglévő struktúrának rendezési tervben történő védelme.

28.Belterületen szilárd burkolatú utak arányának minimálisan 95%-ra növelése: Pályázati lehetőségek kihasználása, annak érdekében, hogy a jelenleg rossz műszaki állapotban lévő utak minimálisra csökkenjenek.

29.Külterületi utak fejlesztése /Makó, Hódmezővásárhely és Békéscsaba irányában/: Állami forrás, EU forrás támogatás bevonásával szükséges a 4432 (Makó-Békéscsaba), 4421 (Hódmezővásárhely) főutak burkolat minőségének javítása, annak érdekében, hogy Tótkomlós város gazdasága fellendüljön.

30.Munkahelyek létesítésének támogatása (üvegház paradicsom), a fiatalok visszacsábítása a településre: Tótkomlós közigazgatási külterületen lévő Tótkomlói Technológiai Központ létesítmények létrehozása (üvegház, dolgozók szociális helyisége és iroda, paradicsom feldolgozó üzem, vízkezelő helyiség és raktár, medence, 2100 m² paprika feldolgozó üzem, parkolók építése). Helyi termálvíz gazdasági hasznosítása.

31.Az állattartó telepek és vágóhíd létesítésének támogatása: Állattartó telepek és vágóhíd létesítésének megvalósítására pályázati lehetőségek felkutatása (Isd. 10. pont)

32.Üresen álló önkormányzati ingatlanok hasznosítása: Az üres ingatlanok nyilvántartási rendszerének kidolgozása és a statisztikai adatok nyilvánossá tétele. A nyilvántartás célja, hogy a hosszú ideig (akár évekig) teljesen magukra hagyott épületek és lakások láthatóak legyenek az önkormányzat és a civil kezdeményezések számára, és bevonhatóak legyenek az üres lakások hasznosítását célzó programokba. Felmérés készítése arról, hogy a jelenleg nem lakás célú ingatlanokat milyen feltételekkel lehetne lakássá alakítani. Az önkormányzat felmérést készíthetne az üresen álló önkormányzati, nem lakás célú helyiségek közül mennyit és milyen feltételekkel lehetne lakássá alakítani. Civil kezdeményezések bevonása a lakások, épületek felújításába. Az üresen álló, rosszabb állapotú helyiségek, épületek átmeneti hasznosítása. Jogi lehetőséget kell teremteni arra, hogy a tulajdonos átmeneti használati szerződést kössön egy személlyel, csoporttal vagy szervezettel, ami lehetővé teszi az épület legális, de átmeneti jellegű használatba vételét addig, ameddig eldől az ingatlanok sorsa.

33.Szociális szövetkezet létrehozása és a helyi termékek népszerűsítése, előállításának és értékesítésének segítése: Gépbeszerzés, öntözőrendszerek kiépítése, egyéb haszongépjárművek, talajművelő, feldolgozó eszközök beszerzése, minőségi termék-előállítás javításához szükséges eszközök beszerzése, melyekkel javítani tudjuk a piacra jutást, illetve egyes termékeknél a helyi feldolgozást elő tudjuk segíteni.

34.Civil szervezetek munkájának szervezett segítése: Az elmúlt években, évtizedekben egyre nagyobb szerephez jutott a gazdaságban a civil szféra, mert bár az egyes szervezetek tevékenységeikkel általában egy adott csoport hétköznapi igényeit szolgálják ki, összességükben mégis jelentős társadalmi-gazdasági funkciót töltenek be. Ezt igazolják a civil szervezetek főbb szerepei is, vagyis a közsféra és a magánsféra közötti közvetítés, társadalmi kontroll biztosítása, érdekképviselés, és a közjó szolgálata. Ezek mellett fontos megemlíteni a jövedelem-újraelosztásban betöltött szerepüket

is, mert a civil szervezetek támogatók és támogatottak is egyben. Az állami, uniós és magántámogatások kedvezményezettjei, és a rászoruló magánszemélyek, esetleg intézmények támogatói. Nélkülük fontos társadalmi funkciók maradnának betöltetlenül, amelyek pedig a társadalom demokratikus működését, valamint a lakosság önszerveződési igényeinek kielégítését biztosítják. Emellett a szektor munkahelyteremtő szerepe, illetve egyre növekvő gazdasági súlya sem elhanyagolható. Tótkomlós Város Önkormányzata kiemelt figyelmet fordít a civil szervezetekkel való jó kapcsolattartásra, azok anyagi támogatására, vagy egyéb más módon való segítésére. Nyomon követi a civil szervezeteknek szóló új pályázati kiírásokat, arról tájékoztatja a civil szervezeteket, ha az önkormányzatnak van szabad kapacitása, segít a pályázatok megírásában.

- 35.*A gyógyászat területi ellátásának bővítése: Cél: a Rózsa Fürdő gyógyászati részlegének további bővítése, valamint a várakozási idő csökkentése.*
- 36.*Vállalkozások letelepedésének támogatása: Vállalkozói aktivitás ösztönzése, az új vállalkozások létrejöttének támogatása.*
- 37.*Sportlehetőségek bővítése (műfüves pálya kialakítása, lovaspálya fejlesztése, görkorcsolya, kerékpárpálya létesítése:)* Egészséges életmódra történő nevelés, sportolási kedv növelése, szabványméretű pályák kialakítása, ezáltal versenyek tartására nyílik lehetőség.
- 38.*A telekértékesítés drasztikus visszaesése miatt értékesítetlen lakótelkek egy részéből a kis lakótelkeken lakók kézműves, kisipari vállalkozási szándékához terület biztosítása (lakóterületi zaj- és bűzhatás elkerülésére):* A Vasvári utca végén lévő önkormányzati belterületi építési telkekre történő kisipari vállalkozások telepítése.
- 39.*A porszenyezés csökkentésére és a táj régi arculatának visszaállítása érdekében dűlőutak mentén fasorok, illetve védőerdősávok telepítésének folytatása:* Tótkomlós Város külterületének északnyugati részén a

porszennyeződés megakadályozása érdekében a dűlőutak mentén fasorok további telepítése (lsd. 9. pont).

40. Padok elhelyezése a parkokban, a város utcáin - akár felajánlások útján is:

A gazdasági fórumon lakossági igényként felmerült, hogy a fürdő és a vasútállomás közötti területen nincsenek elhelyezve padok. Ennek az igénynek a kielégítése.

41. Képzések szervezése a munkaerőpiac hiányosságainak megfelelően: OKJ-s

képzések településünkre szervezése, amely csökkentené a hiányszakmák által keletkezett űrt.

42. Munkahely teremtés elősegítése: A Regionális munkaügyi központtal és

annak kirendeltségével történő folyamatos együttműködés. Az álláskereső lakosok továbbképzési lehetőségeinek a segítése és összehangolása. A település és annak környéke munkaerő-piaci és munkahely kínálati helyzetének a felmérése, annak kívánalmaihoz történő illeszkedés elősegítése. A kistérség gazdasági szerkezetének, annak átalakulásának a felmérése. A képzésben résztvevő intézményekkel történő kapcsolat kialakítás és kapcsolattartás rendszerének a biztosítása. A településen működő vállalkozások önkormányzattal történő együttműködési lehetőségének a megteremtése. Jól szervezett közmunkaprogram, illetve az erre épülő start programok folytatása, fejlesztése.

43. Szakképzett munkaerőhiány orvoslása: Az érettségi megszerzése után olyan szakmák tanítása, amely a településen hiány.

44. Mezőgazdasági utak karbantartása lehetőségeinek kidolgozása (pl.: több

település ilyen irányú feladatellátásához gléder beszerzése, akár helyi vállalkozó általi feladatellátása): Az utak melletti árkok karbantartására, ezen belül ároktisztításra, bozótvágasra, a cserjével benőtt árkoknál cserjeirtásra, az árkok gyommentesítésére, parlagfű irtási feladatok elvégzésére alkalmas eszköz beszerzésére vonatkozó pályázati lehetőség

figyelése, annak kihasználása. Esetlegesen ennek a biztosítására vállalkozói felajánlás elfogadása.

45. *Helyi piac helyének rendezése- esetlegesen a napi piac mögötti ingatlan megvásárlása és oda kötöttség, vagy a buszdepo környékére:* Pályázati lehetőség kihasználásával a zöldségpiac mögötti ingatlan megvásárlásával kialakítani annak a lehetőségét, hogy a Bajcsy- Zsilinszky utcai Heti ruhapiac átköltözzön a napi zöldségpiac mögé. Illetve pályázati lehetőség hiányában esetleg annak a lehetőségnek a megteremtése, hogy a heti ruhapiac a buszdepo környékén lenne megtartva.
46. *Élő halas üzlet működtetése:* Gazdasági program lakossági fórumán felvetődött lakossági igény élő halas üzlet megnyitása.
47. *Evangélikus templom felújítása:* Pályázati forrás felkutatásával a templom külső homlokzatának felújítása az Evangélikus egyházközség által Önkormányzati segítséggel.
48. *Luther szobor állítása:* A reformáció 500 éves évfordulójára 2017-ben Luther szobor felállítása Tótkomlós Város belterületén az Evangélikus Egyházzal közösen.

2. A megvalósítás mechanizmusa

- a) A gazdasági program végrehajtását az éves költségvetési koncepciók és az önkormányzat éves költségvetéseinek összeállítása során a polgármester koordinálja. A feladat végrehajtásában rész vesznek a képviselő-testület bizottságai, a Polgármesteri Hivatal, az önkormányzat intézményei és gazdasági társaságai. A program megvalósítása érdekében szükséges az együttműködés a lakossággal és az érintett szervezetekkel, társaságokkal.

- b) Meg kell valósítani a település fejlesztésének összehangolását a megyei és térségi fejlesztési elképzelésekkel, melyhez szükséges a városi tervek, tanulmányok folyamatos aktualizálása.
- c) Elengedhetetlen a gazdasági program promóciója, megismertetése a lakossággal és az érintettekkel. A tervezett fejlesztéseket a térség lehetséges új kapcsolatait, partnereit felé is lehet közvetíteni, egybekötve azt a terület bemutatásával, ajánlásával. A térségen kívülre irányuló tevékenység befektetés-ösztönzési célokat is szolgálhat. Indokolt tehát, hogy a város honlapjára felkerüljön továbbá, hogy minden nyilvános fórumon (televízió, újság...) a lakosság tájékoztatva legyen a program végrehajtásáról, az egyes fejlesztési projektek alakulásáról. Törekedni kell arra, hogy az interneten, a www.totkomlos.hu oldalon széleskörű, naprakész információk jelenjenek meg városunkról.
- d) A gazdasági programban nevesített fejlesztési feladatok megvalósítása elsősorban a pályázati lehetőségek figyelembe vételével és a már elnyert pályázati források felhasználásával történik a városban. Tótkomlós Város Önkormányzatának fejlesztései tekintetében prioritást élveznek a pályázati rendszerbe beadott, vagy már elnyert, de megvalósítás előtt álló projektjei, illetve folyamatban lévő beruházásai. A pályázatok között számos olyan elképzelés található (közvilágítási rendszer korszerűsítése, közintézmények energiahatékonyságának növelése, megújuló energiahordozók hasznosítása stb.) amely a városüzemeltetés hatékonyságát, a működtetés költségeinek csökkentését eredményezeti, az így keletkező megtakarítások pedig alapját képezhetik újabb fejlesztési források biztosításának. A gazdasági programban megfogalmazott egyéb fejlesztési elképzelések kapcsán (pl. turisztikai, kereskedelmi fejlesztések stb.) számít a befektetők és vállalkozók anyagi erejére is.

3. Munkahelyteremtés, foglalkoztatás elősegítés

A munkahelyteremtés minden település fontos feladata. Az önkormányzat küzdeni kíván a munkanélküliség ellen, mivel a munkanélküli családokban romlanak az életkörülmények és az emberek életminősége, másrészt az önkormányzat szociális kiadásai emelkednek. A munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése érdekében az önkormányzat:

- a megyei munkaügyi központtal és annak kirendeltségével továbbra is együttműködik, folyamatos kapcsolatot tart fenn és ápol, a munkaügyi központ rendszeresen tájékoztatás ad az álláslehetőségekről, át/továbbképzésekről, valamint a foglalkoztatást elősegítő támogatásokról, kedvezményekről,
- az álláskereső lakosok továbbképzési lehetőségeit segíti és összehangolja, hirdetőtábláján, helyi sajtóban folyamatosan megjelenteti a képzési lehetőségeket, aktualításokat, elősegítve ezzel foglalkoztatásukat,
- a település és annak környéke munkaerő-piaci és munkahely kínálati helyzetének a felmérése, annak kívánalmaihoz történő illeszkedés elősegítése kapcsán felveszi a kapcsolatot a helyi és térségi vállalkozókkal, közintézményekkel és támogatja az álláskeresők továbbképzését, átképzését, e cél elérését szolgálhatja egy iskolarendszerű gyakorlatorientált szakképzés is,
- a képzésben résztvevő intézményekkel történő kapcsolat kialakítás és kapcsolattartás rendszerének biztosítása érdekében az önkormányzat oktatási, - lehetősége szerint - gyakorlati helyet biztosít a képzésben részt vevőknek, valamint oktatóiknak, megkönnyítve, rugalmasabbá téve ezzel a képzést,

- a településen működő vállalkozások önkormányzattal történő együttműködési lehetőségének megteremtése érdekében az önkormányzat felhívja a vállalkozók figyelmét a pályázati lehetőségekre, célja a helyi vállalkozások élénkítése, törekedve a minél nagyobb részvételükre a helyi fejlesztéseknél, valamint a helyi gazdaság megerősödését segítve igyekszik kedvező feltételeket teremteni, hogy a vállalkozások számára munkahely-bővítési lehetőséget teremtsen.

4. Településfejlesztés

a.) A közösség céljainak megfelelő célkitűzések meghatározása, a gazdasági, kulturális, környezeti és társadalmi érdekek érvényesítése érdekében:

- A városi civil szervezetekkel, egyházakkal történő folyamatos együttműködés és konzultáció.
- A gazdaság szereplőivel együttműködés, információ biztosítása, pályázatírásban segítségnyújtás.
- Nagy hangsúly helyezése a külkapcsolatok, testvérvárosi kapcsolatok ápolására.
- Cél, hogy minden réteg és korosztály megtalálja a számára vonzó rendezvényeket és a hasznos, tartalmas elfoglaltságot.
- Tiszta és rendezett környezet, az ezzel harmóniában kiépített műszaki infrastruktúra.

b.) A települést érintő beruházások, felújítások bemutatása, a fejlesztési elképzelések rögzítése:

Sürgős feladat lenne a városból kivezető, a környező nagyvárosokba vivő Tótkomlós-Makó; Tótkomlós-Hódmezővásárhely; Tótkomlós-Békéscsaba utak felújítása. Az utak rekonstrukciója azért elkerülhetetlen, mert a nehézgépjármű, teherautó és

kamionforgalom mérhetetlenül megnövekedett, az utak műszaki állapota helyenként életveszélyes, teherbírása nem felel meg az EU normáknak.

Elkerülhetetlen a város középületei energia fogyasztásának átalakítása a fosszilis energia hordozókról – lehetőleg - a megújuló energiahordozók irányába. A villamosvilágítás szempontjából a ledes technikának kell prioritást adni.

Lehetőség szerint folytatni kell a városban a kerékpárutak építését, a meglévők felújítását.

A ligeti szabadtéri színpad és nézőtér rekonstrukciója is aktuális lenne – (akár a közmunka-programban résztvevők bevonásával), ahová a nyári hónapokban a nyári kulturális esték keretében az előadásokat szervezni lehet. Hosszú távon költséghatékony, hiszen nem kell színpadot, székeket, technikát mozgatni.

A meglévő játszóterek állagmegóvása, időnként egy-egy újabb játék felállítása is fontos a gyerekek számára.

c.) A polgármesteri hivatal szervezeti struktúrájának a felülvizsgálata annak érdekében, hogy a feladatellátás gyorsabb, hatékonyabb, szervezettebb és „lakosságbarátabb” legyen.

A folyamatosan változó, igényeknek történő megfelelés érdekében fontos a köztisztviselői kar szakmai továbbképzéseken való részvétele, mely növeli a munkatársak személyes kompetenciáit.

A hatósági típusú közigazgatási munka során az ügyfélközpontú szemléletet kell fokozni, csökkenteni kell az ügyfelek adminisztratív terheit.

d.) Az intézmények, építési, felújítási, átalakítási kívánalmainak a feltárása, azok folyamatának meghatározása, ütemezése.

- Idősek Háza: Fontos, hogy a nyugalomra, biztonságra vágyó idős emberek méltó helyen tölthessék életük utolsó szakaszát. Zajos, forgalmas, viszonylag rossz állagú

épületben vannak elhelyezve. Átgondolandó, hogy a nemrégiben felújított Táncsics utcai épület alkalmas lenne-e erre a célra, kialakítható-e megfelelő számú lakószoba, kiszolgáló helyiségek, stb?

- Jankó János Általános Iskola és Gimnázium: A Régi épület teljes felújítása, fűtésének korszerűsítése, az épületben ebédlő kialakítása melegítő konyhával, az iskola területén tornacsarnok létesítése. Az új épület vizesblokkjainak teljes körű felújítása, nyílászáró cseréje, hőszigetelés, fűtőkorszerűsítés.

- Alapfokú Művészeti Iskola: A régi mozi épületét valamilyen módon „vissza” kellene kapcsolni a város életébe, esetleg koncert és próbateremként funkcionálhatna.

- Polgármesteri Hivatal: Teljes felújítás, energetikai korszerűsítés.

e.) Az intézményi struktúra felülvizsgálata, a racionalizálási lehetőségek (a gazdálkodás megszervezési módjának a felülvizsgálata, létszámellátottság, feladatellátás, stb.) számbavétele.

A kiszervezett és kiszervezhető önkormányzati feladatok felülvizsgálata. A Komlós Településszolgáltatási Kft. tevékenységeinek hatékonyabb működésére irányuló szervezeti javaslatok kidolgozása és megvalósítása.

A közcélú foglalkoztatás lehetőségeinek teljes körű kihasználása.

f.) A fogyatékkal élők életminőségének javítása érdekében a középületek akadálymentesítésének tervezett megoldása.

A fogyatékkal élők életminőségének javítása érdekében a középületek akadálymentesítését az Önkormányzat elkezdte, melyet teljes körűen meg kell valósítani a közterületekre is kiterjesztve.

Többszintes intézmények (Tótkomlói Általános Művelődési Központ, Jankó János Általános Iskola és Gimnázium) esetében esetleg lift segítségével történjen meg a teljes körű akadálymentesítés.

Az intézmények, középületek előtti parkolóknak megfelelő számú parkolóhely kialakítása a fogyatékkal élők részére.

Az akadálymentesítés nem csak a fogyatékkal élők életminőségét, hanem az idősek és a babakocsit használók mindennapjait is megkönnyíti.

g.) A költségalapú és a szociális bérlakásokra vonatkozó igények felmérése, azokhoz kapcsolódó fejlesztési elképzelések rögzítése.

Történjen meg a lakások műszaki állapotának szakszerű, független szakértő általi felmérése.

A lakosság körében történjen meg az igényfelmérés a bérlakásokra vonatkozóan kérdőíves vagy egyéb formában, és ennek eredménye figyelembevételével kellene döntést hozni az önkormányzati tulajdonú lakások számának esetleges bővítéséről és a szükséges források biztosításáról.

A lakásokat a felmért igényeknek megfelelő komfortfokozatúvá kell tenni.

h.) Az elektronikus közigazgatási szolgáltatások fejlesztési lehetőségeinek a feltárása polgármesteri hivatal és az intézményi informatikai fejlesztések irányai.

A korszerű informatikai alkalmazások minél szélesebb körben történő alkalmazása elengedhetetlen.

A papír nélküli ügyvitel tovább szélesítése érdekében vezetői döntést előkészítő és pályázatokat nyilvántartó rendszer kifejlesztése.

Az informatikai lehetőségek fejlesztése a modern kor követelményeihez való igazodás, felzárkózás követelményét jelenti, így törekedni kell a város honlapjának közérdekű hírekkel történő bővítésére

Elektronikus közigazgatási szolgáltatások fejlesztési lehetőségeinek a feltárása.
Pályázatok segítségével történjen meg az informatikai infrastruktúra bővítése.

5. A helyi adópolitika célkitűzései

- A településen bevezetett helyi adómentességek, illetve kedvezmények felülvizsgálata

A jegyző minden év szeptember 30-ig tájékoztatja a képviselő-testületet az akkor hatályos helyi adó mentességekről és kedvezményekről. Amennyiben a képviselő-testület ezen változtatni szeretne, akkor a rendelet módosítás határideje november 28. Jelenleg a 80. életévüket betöltött adóalanyok 100%-os, a 70-80 év közötti adóalanyok 50%-os és a készenlétet ellátó önkéntes és létesítményi tűzoltók 50 %-os kommunális adókedvezményben részesülnek.

- A településen bevezetett helyi adók mértékének a felülvizsgálata

A jegyző minden év szeptember 30-ig tájékoztatja a képviselő-testületet az akkor hatályos helyi adók mértékéről. Amennyiben a képviselő-testület változtatni szeretne a mértékeken, akkor a rendelet módosítás határideje november 28.

- A be nem vezetett helyi adók bevezetési lehetőségének szakmai, a lakosság és a vállalkozások teherbíró képességét figyelembe vevő felmérése

A jegyző minden év szeptember 30-ig tájékoztatja a képviselő-testületet az akkor hatályos helyi adók fajtájáról, továbbá a törvények által biztosított új adónemek bevezetésének lehetőségéről. Amennyiben a képviselő-testület új adónem bevezetését tervezi, akkor meghatározza a bevezetéshez szükséges felmérés formáját és határidejét.

- A helyi adóból fennálló követelések (kintlévőségek) bemutatása, a behajtás hatékonyabbá tételének a kidolgozása.

A jegyző minden évben a féléves zárás keretében bemutatja a helyi adókból fennálló előző évi és az I. félévi követeléseket. A tájékoztató tartalmazza adónemenként megjelölve a hátralékos adózók számát és a fennálló hátralék összegét, valamint az adott évben megtett behajtási cselekményeket. A képviselő-testület amennyiben a

megtett intézkedéseket kevésnek tartja, dönt a hatékonyabb behajtás további módjáról.

6. A közszolgáltatások biztosítása és azok színvonalának javítása

a.) A meglévő intézményhálózat struktúrájának átalakítása, kihasználtságának a javítása érdekében teendő intézkedések.

Az Önkormányzat a meglévő intézményhálózat struktúrájának átalakítása, kihasználtságának javítása érdekében szükséges intézkedéseket tesz az intézmények kihasználtságának növelésére, ennek érdekében támogatja az intézményt népszerűsítő programok szervezését, valamint az intézményeknek bemutatkozási lehetőséget biztosít az Önkormányzat honlapján. Az intézménynél kezdeményezni kell az energiatakarékossági szempontok előtérbe kerülését: a fűtés, a víz, és villamos energia költségek csökkentését, alternatív, megújuló energiaforrások alkalmazását, korszerű nyílászárók cseréjét, a számítógépes hálózat bővítését. Tótkomlós Város Önkormányzata aktívan részt vesz a közfoglalkoztatási, illetve a munkaprogramokban, a továbbiakban is meg kell ragadni az értékteremtő közfoglalkoztatási programok által nyújtott lehetőségeket. Közfoglalkoztatottak segítségével biztosítható az intézmények működéséhez szükséges munkaerő (pl. takarítás, előkészítő munkák stb.)

b.) A közszolgáltatások díjainak változására vonatkozó elképzelések (növekedési ütem, támogatások rendszere) meghatározás)

A város célja az általa nyújtott közszolgáltatások hatékony szervezése – akár kistérségi együttműködés keretében –, a szolgáltatások színvonalának minőségi emelése, a hozzáférhetőség biztosítása és az igénybevevők körének bővítése érdekében úgy, hogy a hatósági árak meghatározásakor kiemelt figyelmet fordítanak a fogyasztók teherbíró képességeire.

Feladatok:

- Szennyvízcsatorna-hálózat teljes kiépítése (mellyel a rákötések aránya megközelíti a 92%-ot)
- Bel- és csapadékvíz elvezető rendszer folyamatos fejlesztése, felújítása, bővítése
- Közzolgáltatást nyújtó intézmények külső-belső felújítása, energetikai korszerűsítése, eszközbeszerzések, akadálymentesítés elvégzése, szakemberek folyamatos képzése, továbbképzése
- Pályázati források kiaknázása
- Kistérségi együttműködés szélesítése a közzolgáltatások területén
- A hatósági árak rendszeres felülvizsgálata a pénzügyi és gazdasági helyzet, valamint a meghatározó piaci folyamatok figyelembevételével

c.) Az önkormányzat és a lakosság közötti kapcsolat megteremtése az igényes lakókörnyezet kialakítása érdekében

Az önkormányzatnak jó kapcsolatot kell kialakítani a lakossággal az igényes lakókörnyezet kialakítása érdekében. Lakossági fórumok szervezésével szondázni szükséges az igényeket.

d.) A közterületek (parkok, utak, járdák) kezelésével, felújításával, építésével kapcsolatos feladatok és felelősök meghatározása

Út, járda, kerékpárút építés:

Városunk számára kiemelten fontos fejlesztési terület a belterületi utak felújítása, fejlesztése a vonatkozó pályázati lehetőségek kihasználásával, egy elkészítendő belterületi úthálózat-fejlesztési terv alapján. A program során a következő szempontok figyelembe vétele szükséges:

- hálózati jelentőségű útvonalak fejlesztése
- megállapodás önkormányzati és állami útvonalak átadásáról-átvételéről
- megvalósítandó projektekhez kapcsolódó útvonalak felújítása

- szennyvízprogrammal érintett útvonalak felújítása, tekintettel arra, hogy számos belterületi út felújítása a szennyvízberuházás miatt került rossz műszaki állapotba.

A 4432 és (Békéscsaba- Makó) és a 4421 (Hódmezővásárhely) burkolat minőségének javítása a gazdaság és a turizmus élénkítése érdekében fontos feladat.

Pályázati lehetőségeket kell keresni a kerékpárutak, - hálózatok fejlesztésére. Az új létesítmények építése mellett a meglévő kerékpárút-hálózati elemek bekapcsolásával, korszerűsítésével, a meglévő közlekedési felületek forgalomtechnikai eszközökkel vagy kis építéssel, felújítással járó együttes kerékpározhatóvá tételével valósulhasson meg. A cél a fenti kritériumoknak megfelelő, összefüggő kerékpáros-barát területek teljes körű kialakítása.

Tótkomlóson jelenleg nincs összefüggő kerékpárút hálózat, a meglévő kerékpárútjaink közel 90%-a szorul felújításra.

Városunkban hosszú éveken keresztül rendkívül kevés ráfordítás történt a járdák karbantartására, felújítására, az állomány ennek eredményeképpen igen leromlott, sok helyütt balesetveszélyes állapotba került. Ugyanezen célra hazai, illetve uniós pályázati forrás nem áll rendelkezésre, ám önerős járda felújítási programot lehetne szorgalmazni a lakosság körében. A lakossági panaszbejelentéseknek, igényeknek igyekszünk eleget tenni, ennek köszönhetően évről-évre csökken a bejelentések száma.

Zöldterületek fejlesztése:

Elérendő cél a város összefüggő zöldfelületi rendszer kialakítása és a külterületi zöldfelületek mennyiségi növelése, illetve hosszabb távon a város körül védőerdőgyűrű létrehozása, a belterületi zöldfelületek mennyiségének szinten tartása és minőségének fejlesztése, továbbá a sport- és rekreációs, illetve természetvédelmi célú parkjaink kiemelt gondozása és fejlesztése. Az összefüggő zöldfelületi hálózat, amely a várost átszövi és körülveszi, teljesebbé teszi a lakóövezetek és a belterületi rekreációs területek számára fontos mikro-klimatikus hatást. A meglévő zöldterületi-ellátottság levegőtisztasági, zajszűrő és esztétikai hatással bír. Kiemelt jelentőségű a város zöldfelületeinek lehető legnagyobb mértékű fejlesztésével (mind mennyiségi, mind pedig minőségi vonatkozásában), a belterületi zöldfelületek és védőerdők kiterjedésének szinten tartásával esztétikailag kellemessé tenni a város lakókörnyezetét, növelni az itt élők komfortérzetét, lehetőséget teremtve a pihenésre, a napi felüdülésre, a szabadidő külső térben történő hasznos eltöltésére a különböző korosztályok rekreációs igényeinek kielégítése céljából.

Megvalósítandó feladat:

- Védett és védelemre tervezett területek felmérése, adatbázis létrehozása, helyi zöldfelületi fejlesztési és rekonstrukciós program kidolgozása (Erzsébet liget, ökoturisztikai útvonalak stb).
- Az épületeket összekapcsoló zöld területek parkosítása, vonzóbbá tétele a helyi lakosság számára. A lakóblokkok közötti zöld területek rendezése.
- A városi környezet fejlesztése: a zöldfelületek arányának megőrzése, minőségi és mennyiségi fejlesztése, védőerdők kialakítása, közösségi területeken járdák, parkok, utcabútorok fejlesztése, karbantartása, virágok kihelyezése kandeláberekre, zöld terület karbantartás.
- Az épített és a természeti környezet óvására, fejlesztésére irányuló önkormányzati és lakossági (civil) törekvések, valamint térségi együttműködések továbbvitele.

- A városfásítási program elindítása, maradéktalan végrehajtása. Zöldfolyosók létrehozása a város szövetében. A városi fasorok hálózatának a Száraz-ér parti hálózattal való összekötése, 50–100 m-es védősáv kialakítása. A belterületi zöldfelületek minimális normaértékeket meghaladó kialakítása és/vagy dupla fasorok lehetőség szerinti telepítése, felújítása és karbantartása.
- A “B” kategóriájú zöldterületek kialakítása az Száraz-ér partjának teljes hosszán. Külterületi erdőtelepítésre alkalmas területek kijelölése, az erdőtelepítés ösztönzése magántulajdonú, arra alkalmas területeken, az erdőterületi tömbök véderdő-gyűrűvé zárása.
- Intézményi zöldterületek (iskolák, óvodák) fejlesztése.

e.) Az e-közigazgatás során az elérni kívánt szolgáltatási fejlettségi szint meghatározása

Az informatikai fejlesztések fő iránya továbbra is az e-közigazgatás továbbfejlesztése, valamint az ügyfélközpontú önkormányzat további erősítése lesz. Az állampolgárokkal és vállalkozásokkal valamint a front office köztisztviselőivel való folyamatos és szisztematikus együttműködés annak érdekében, hogy világossá váljanak és meghatározásra kerüljenek azok az átalakulási igények, melyekkel a szolgáltatások nyújtóinak szembesülni kell – tanulás és tapasztalatok beépítése más intézmények gyakorlatából, új proaktív szolgáltatási modell kialakítása.

Az új Közigazgatási Eljárási Törvény világosan kifejezi a kormány szolgáltatások nyújtásával kapcsolatos elveit. Ez szerint az e-közigazgatás fejlesztése során alapvetően fontos, hogy a szolgáltatások az ügyfelek igényeire épüljenek. Jelenleg a közigazgatáson belül alacsony az ügyféligenyek pontos ismerete és megértése. A közigazgatás modernizációjának elengedhetetlen feltétele az ügyfelek és a vállalkozások, a közigazgatási szolgáltatások felhasználói felé valódi szolgáltatóként fordulás, valamint annak a megismerése és belátása, hogy a velük közvetlen kapcsolatban álló ügyfélszolgálati köztisztviselők milyen módon tudják a legjobban kiszolgálni őket. Fentiek alapján a Kormány olyan új rendszert kíván kialakítani, mely folyamatosan biztosítja a felhasználói igények felmérését és a közigazgatáson belül való megosztását. Az önkormányzat is ezen kezdeményezés irányába kíván elmozdulni és fejleszteni. A fő cél az új típusú ágazati szolgáltatások kialakításához olyan modellek megalkotása, melyek egyfelől megmutatják az önkormányzat felelősségteljes hozzáállását, másfelől érvényesülnek bennük az ügyfelek elvárásai. Kiemelt figyelmet kell fordítani a fogyatékkal élők számára az elektronikus esélyegyenlőség biztosítására. A célok között szerepel több költségcsökkentő intézkedés bevezetése, a kor informatikai lehetőségeinek maximális kihasználásával, valamint a város közintézményeinek a polgármesteri hivatal informatikai hálózatába történő részleges integrációja, az informatikai erőforrások hatékonyabb és egyben költségtakarékosabb felhasználása érdekében. Az így kialakított rendszerben lehetőség nyílik többek között egy központi online jogtár rendszer kialakítására, mely mindenki számára elérhetővé teszi a legfrissebb jogszabályokat és döntéseket.

Folyamatban lévő kezdeményezés, hogy Tótkomlós város kiemelt közterületein nyílt, publikus internet elérést biztosítsunk, a helyi lakosság, az ide látogató turisták, az itt tanuló és élő diákok számára. A kijelölt közterek alkalmasak lesznek arra, hogy az internetezni kívánók a köztereken, vagy a köztereken lévő vendéglátóhelyeken kényelmesen leülve jussanak információhoz, ismerjék meg városunkat, a város programlehetőségeit, vagy levelezzenek. Az internet minden olyan eszközzel elérhető (notebook, PDA, intelligens telefon) és használható lesz, amely rendelkezik WIFI hálózati csatlakozóval. Természetesen a rendszer biztosítja majd a szükséges biztonsági megoldásokat is, mint például, hogy a rendszerre csatlakozók egymás kommunikációs forgalmát ne láthassák.

A térinformatikai rendszer kialakításával, fejlesztésével a cél az önkormányzati nyilvántartások és a térképi adatbázisok összekapcsolása, együttes kezelése, valamint a hatékony és gyors adatmegjelenítés, és ezáltal a hivatal szolgáltató jellegének növekedése, az ügyintézés egyszerűbbé és gyorsabbá tétele. Számos alkalmazás térképi, térinformatikai igényekkel rendelkezik (pl. közlekedés, , katasztrófavédelem, turisztika). Ezen központi alkalmazás segítségével a különböző forrásból származó adatok, szolgáltatások egységes csomaggá integrálhatóak, és területi megjelenítést nyerhetnek, szinte bármely szakterület, ellátási forma, szolgáltatás térképi megjelenítése pontos adatokat szolgáltat az adott területen a jövőbeli döntések meghozatalához.

A térinformatikai alapú információs rendszerek segítségével naprakész állapotban tarthatók a meglévő, a felhasználói igényekre szabott digitális térképek, szöveges adatbázisok. A térinformatikai alapú információs rendszer kezeli a különböző szakágak együttműködési területeit, adatait (vasúthálózat, úthálózat, közműhálózat, vagyonkataszter, földhivatali nyilvántartás stb.).

Néhány konkrét alkalmazás:

- közüzemi térkép, amely ábrázolja a város közműveit és egyéb infrastruktúrait (víz, gáz, egyéb vezetékek, utak, stb.), rendezi az azokhoz kapcsolódó adatokat egy központi adatbázisba egy új lézerszkennerral felmért és GPS adatokon nyugvó korszerű térinformatikai rendszer segítségével;
- a Rendezési Terv, a szerkezeti terv, valamint a közvilágítás hálózatának digitális adatbázisának pontosítása és kiterjesztése;
- jogszabályi kötelezettségen alapuló zajtérkép adatainak térképi megjelenítése,
- a közútkezelői feladatok ellátása során nyert adatok térképi megjelenítése;
- a katasztrófavédelem eddig összegyűjtött térinformatikai adatbázisának megvalósítása a központi online adatbázisba.

A fejlesztés során további cél a hivatali rendszer felkészítése az országosan tervezett építésügyi, területrendezési monitoring-rendszerbe, valamint az országos szinten tervezett egységes elektronikus közmű- és nyomvonalas létesítmények nyilvántartási rendszerének kialakításába való bekapcsolódásra.

Tótkomlós város honlapja

Tótkomlós Város jelenlegi honlapja (www.totkomlos.hu) magyar és szlovák nyelven üzemel. Az érdeklődők megtalálják a város honlapján az önkormányzat közérdeklődésre számot tartó információit, tájékozódhatnak programjainkról, rendezvényeinkről, kulturális értékeinkről, városunk életéről, fontosabb történéseiről. Ugyancsak a weblapról érhető el a dokumentumtár, ahol az önkormányzati rendeletek között böngészhet a felhasználó. A www.totkomlos.hu honlapon tesz eleget az önkormányzat a különböző jogszabályokban kötelezően elrendelt közzétételi kötelezettségeinek is.

A honlap indulása óta az internet világa is jelentős fejlődésen ment keresztül. Elengedhetetlen, hogy a városi honlap is haladjon a korral, felhasználja a legújabb lehetőségeket, és az eddigieknél még több információt nyújtson a város iránt érdeklődőknek. Ezért tervezett a honlap teljes körű megújítása, és az eddigi hasznos információkat megtartva, újakkal kiegészítve, új struktúrában és megújult köntösben várja a virtuális látogatókat. Tótkomlós Város honlapjának megújítása azért fontos, hogy a város honlapja mindenben megfeleljen a mai kor követelményeinek, a felhasználók igényeinek, megjelenítse az önkormányzat által alkalmazott arculati elemeket, és leképezze azt a fejlődést, ami Tótkomlós városát jellemzi. Cél továbbá a nagyobb informativitás, a felhasználói élmény fokozása, a látogatók minél egyszerűbb tájékoztatása, és az önkormányzati portálok sorában egy új standard felállítása.

7. Vagyongazdálkodás

a.) Az önkormányzat vagyoni struktúrájának felmérése mellett, annak átalakítási lehetőségének a kidolgozása, a vagyonszerzés alakulását befolyásoló határok felmérése.

A nemzeti vagyoni vonatkozó törvényi rendelkezések változása, illetve a Képviselő-testület önkormányzati vagyoni vonatkozó döntése okán az önkormányzati vagyoni struktúrájában bekövetkező változásokra reagálva szükség szerint aktualizálni kell a vonatkozó önkormányzati rendeletet.

b.) Az önkormányzat hitelállományának a felmérése, az adósságot keletkeztető kötelezettségvállalások összegének és összetételének a meghatározása, ami a célkitűzések végrehajtását befolyásolják.

Az önkormányzat a költségvetési rendeletében minden évben rögzíti a meglévő hitelállomány és az adósságot keletkeztető kötelezettségvállalások nagyságát, összetételét és az éves törlesztés és a várható kamat összegét. A költségvetési rendeletében szintén rögzíti a várható hitelfelvételt, vagy adósságot keletkeztető

ügyleteket. Amennyiben év közben dönt a képviselő-testület hitel felvételéről, vagy adósságot keletkeztető ügyletről, akkor a megvalósulást követő soros képviselő-testületi ülésen kell módosítani a költségvetési rendeletet.

A költségvetési rendelet elfogadásával egy időben, külön határozatban rögzíteni kell az adósságot keletkeztető ügyletből eredő fizetési kötelezettséggel csökkentett saját bevétel 50 %-át. Ez az összeg mutatja meg, hogy a képviselő-testület éves szinten a meglévő elkötelezettségeken kívül még milyen összegű elkötelezettséget vállalhat.

c.) Az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság jövőbeni szerepének meghatározása, az esetleges pénzügyi támogatások rendszerének rögzítése.

Minden évben a költségvetési koncepció elfogadásakor a képviselő-testület dönt a gazdasági társaság jövőbeni működéséről, és a költségvetési rendelet elfogadásakor a rendeletben rögzíti a társaság pénzügyi támogatásának összegét. Amennyiben szükséges, a képviselő-testület a társaság működéséről év közben is dönthet, a szükséges adatok bekérését és elemzését követően.

d.) Az önkormányzati vagyon gyarapítási lehetőségeinek a feltárása, az ahhoz szükséges források (EU-s támogatások, megyei és országos pályázati lehetőségek stb.) biztosítása.

A Polgármesteri Hivatal Igazgatási osztálya folyamatosan figyeli a pályázati lehetőségeket, és tájékoztatja a képviselő-testületet. Amennyiben a képviselő-testület dönt a pályázat beadásáról, akkor a pályázatok koordinálásával megbízott köztisztviselő intézkedik a pályázat határidőben történő beadásáról.

e.) A vagyonértékesítésre kijelölt vagyonelemek meghatározása évenkénti részletezettségben és az abból származó bevételek felhasználási szabályainak rögzítése.

Az önkormányzat minden évben a következő évi költségvetési koncepció elfogadásakor elfogadja a következő évre értékesítésre kijelölt vagyontárgyak körét,

és a várható értékesítés évében a költségvetési rendeletben rögzíti a befolyt bevétel felhasználásának szabályait.

8. Városüzemeltetési politika

a.) Tótkomlós Város idegenforgalmának fejlesztésének alapja a több nemzetiségi lét kihasználása. Nagyobb hangsúlyt kell fektetni a méltán híres kultúra és gasztronómia fejlesztésére. A sík terepszint kihasználása miatt a kerékpáros turizmus fejlesztése, és a Körösök mentén lévő kerékpár utakhoz csatlakozás feltételeinek megteremtése a cél. Európában reneszánszát éli a kerékpározás. Az ifjúsági szállót ennek a rétegnek a kiszolgálására kell továbbfejleszteni. A dél-alföldön egyedül álló Kopáncsi-kápolna és a hozzá vezető út fejlesztése elkerülhetetlen. A Rózsa-fürdő fejlesztésénél olyan elhatározást kell hozni, ami utat mutat arra, hogy milyen vendégkör megcélozása az elsődleges. A fejlesztéseket arra a célcsoportra kell kidolgozni.

b.) A városrendezési tervben a helyi értékek, sajátosságok, különlegességek megtartásával /például az országban szinte egyedülálló 10*10 öles belső telkek/ olyan szerkezeti struktúrát kell kialakítani, amely a helyi vállalkozások, főleg a méltán híres komlói kisipar újjá éledést elősegíti. A belterületen olyan 3-4 hektárnyi terület kialakítása volna célszerű, amely ezeknek a tevékenységeknek a központjait, műhelyeit egy helyre koncentrálná.

c.) A XXI. század legjelentősebb feladata a környezetvédelem. Tótkomlós, sajátosságai miatt /gyengén iparosodott/, a kevésbé „szennyezett” területhez tartozik. A város területén a porszennyezés a leginkább égető probléma. A város külterületi részének /főképpen az északi résznek/ fásítása, nagyobb zöldterület kialakítása /energiafák/ a cél. A Száraz-ér rekonstrukciós munkálatai megalapozzák a felszín feletti vízkészlet kezelését. A projekt lezárása után ennek az eredményének szinten tartása a feladat. A szelektív hulladékgyűjtés a DAREH program keretein belül

látszik megvalósíthatónak. Tudatosítani kell a lakosságban ennek jótékony hatásait. Tovább kell folytatni a megújuló energiák elterjesztését /napkollektorok telepítése/.

d.) Fel kell mérni a város területén lévő ingatlanok általános helyzetét. Pályázatok útján ezeknek a felméréseknek alapján város rehabilitációt kell eszközölni azokon a területeken, ahol a probléma a legégetőbb.

e.) Szociális bérlakások rendszerének a megalapozására olyan tervet kell előkészíteni, amely a gazdátlan ingatlanok önkormányzat által megvásárlása és rendbehozatala alapján működik. A panelházak rekonstrukciója a végéhez közeledik, jelenleg a téglablokkos épületek rekonstrukciója válik szükségessé. A rekonstrukciós beruházások megvalósításához a pályázatokra nagy hangsúlyt kell fektetni.

f.) A helyi közlekedési infrastruktúra alapja a pormentes utak minél nagyobb számú elkészítése. Célként kell kitűzni a nagyszámú kerékpáros helyzetének javítását, kerékpárutak létrehozásával. Fontos a közlekedési vállalatokkal való konzultáció a helyközi járatok átalakításáról a nagyszámú vidéken dolgozó lakos munkába jutásának segítése érdekében. Például: Makó megközelítésének sűrítése, illetve a munkaidejükhöz való alkalmazkodás.

g.) Városunkban nagyon sok helyi rendezvény, látnivaló van. Szükséges lenne a marketinges tevékenység erősítése, ami ezeket a lehetőségeket összefogja, az igényekhez igazodó kínálat kialakítását javaslataival segíti. Nélkülözhetetlen a különböző médiáknál és internetes oldalakon a megjelenés ösztönzése és ez által is a kommunikáció fejlesztése.

9. Befektetés-támogatási politika

a.) A befektetések ösztönzése érdekében, magasan kvalifikált munkaerő képzésének a segítése.

A gyorsan változó gazdaság nagyfokú alkalmazkodóképességet kíván meg a munkavállalóktól, illetve a jövőben munkát vállalni szándékozóktól, akiknek alkalmasnak kell lenniük képességeik fejlesztésére annak érdekében, hogy válaszolni tudjanak az erős fejlődésben levő ágazatok szükségleteire. A piac szükségleteinek való jobb megfelelés érdekében elengedhetetlen a munkavállalók és a munkát vállalni szándékozók számára a mobilitása előtt tornyosuló minden akadály megszüntetése és folyamatos továbbképzésének biztosítása.

Tótkomlós versenyképességének növeléséhez nélkülözhetetlen a humán erőforrás potenciál fejlesztése, a lakosság piacképes ismereteinek bővítése, készségeinek és az alkalmazkodóképességének javítása. Ez a stratégiai cél a következő operatív cél eredményeként érhető el.

A helyi vállalkozások fejlődésének, illetve az esetleges multinacionális vállalkozások betelepülésének alapvető feltétele a szakképzett és nyelvtudással is rendelkező közép- és felsőfokú végzettségű munkaerő biztosítása. (Természetesen ehhez az infrastruktúra fejlődése is elengedhetetlen.) Tótkomlós város mezőgazdasági előnyei miatt fontos lenne az ilyen szakképzettséggel rendelkező oktatások preferálása is.

Az operatív cél eléréséhez kapcsolódó fontosabb feladatok:

- Helyi közösségépítés, lokálpatriotizmus erősítésének támogatása; Tótkomlói életpálya modell létrehozása.
- A lakosság műveltségének javítása érdekében a kulturális rendezvények sokszínűségének, a kulturális intézményhálózat működőképességének támogatása és

ennek leghatékonyabb módon történő eljuttatása a lakosság minél szélesebb rétegeibe.

- A korai fejlesztés, a formális és nem formális nevelés/oktatás eszközeinek, az ágazatok együttműködésének támogatása a szegénység és a társadalmi kirekesztettség csökkentése érdekében.
- A fiatalok lokális kötődésének erősítése érdekében fejleszteni kell az oktatási és kulturális intézmények együttműködésének hatékonyságát.
- A Jankó János Általános Iskola és Gimnázium valamint a Szlovák Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola oktatási portfóliójának fejlesztése.
- Az álláskereső lakosok továbbképzési lehetőségeinek a segítése és összehangolása a Foglalkoztatásügyi hivatalokon keresztül.
- A település és annak környéke munkaerő-piaci és munkahely kínálati helyzetének a felmérése, és annak kínálataihoz történő illeszkedés elősegítése. Elsősorban a turisztikai, a vendéglátás, a falusi turizmus lehet, mint kitörési pont, megcélzandó ágazatok a tanfolyamok, nyelvtanfolyamok kiválasztása tekintetében.
- A szakképzési rendszer szakmasztruktúrájának hozzáigazítása a munkaerőpiac igényeihez.
- A közép- és felsőfokú duális szakmai képzés fontosságának eljuttatása a potenciális, munkát vállalni akaró illetve a jelenleg is dolgozó, de magát tovább fejleszteni szándékozó lakosoknak és természetesen a jövő nemzedéknek, a mai tanulói,- hallgató jogviszonyban álló fiatalság számára is.

Végül, de nem utolsósorban azáltal, hogy a fent említett célok megvalósítása következtében a lakosság a változásokkal szemben rugalmasabbá, és egyben magasabban kvalifikálttá válna, elsődleges cél az kell legyen, hogy ezzel egy időben, munkahelyteremtés valósuljon meg, akár helyi forrásból, akár a településre vonzott multinacionális cégek vonatkozásában, hiszen így érné el igazán célját a „továbbképzési program” azáltal, hogy városunk vonzóbbá válna a jól képzett lakosság által és ugyanakkor a Tótkomlóiak helyben tartása is megoldhatóvá válna.

b.) Az ipari park kialakítására, fejlesztésére, bővítésére történő elképzelések rögzítése.

Az ipari parkokról szóló Korm. rendelet [297/2011. (XII. 22.) Kor. rendelet] alapján a Kormány az Alkotmány 35. § (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alkotmány 35. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. Értelmező rendelkezések

1. § E rendelet alkalmazásában

1. ipari park: általános ipar- és területfejlesztéssel foglalkozó, infrastruktúrával ellátott területtel rendelkező, fejlesztő, termelő és szolgáltató tevékenységet folytató működésre és innovációra törekvő, „Ipari Park” címmel rendelkező szervezet;

2. törzsterület: legalább 10 hektár nagyságú, a hatályos településrendezési terv vagy az önkormányzat képviselő-testületének határozata szerinti iparterület, amely rendelkezik a termőföld végleges más célú hasznosítására vonatkozó jogerős ingatlanügyi hatósági engedéllyel, ha a terület vagy annak egy része termőföldnek minősül;

3. ipari park területe: az „Ipari Park” és a „Tudományos és Technológiai Park” cím viseléséről szóló szerződés melléklete szerinti terület;....stb.

Az ipari parkokról szóló kormányrendeletnek megfelelően Tótkomlós ugyan rendelkezik olyan területtel, mely kisebb módosítások következtében, megfelelő lehetne ipari park kialakítására, de az ipari parkok létesítésére kiírt pályázati felhívások részletes tanulmányozását követően azt a konzekvenciát kell levonnunk, hogy Tótkomlós város a jelenlegi fejlettségi szintjét tekintve, igen sok területen igényelne komoly korszerűsítést ahhoz, hogy egy működőképes, versenyképes és a vállalkozások számára vonzó ipari park kialakítását meg tudja valósítani. Azon

területek, melyek nagy volumenű fejlesztésre szorulnak az ipari park gondolata előtt városunkban, az elsősorban, a szolgáltatások mennyiségi és minőségi bővítése, a lakosság képzettségi szintjének kitágítása és a tanult szakmák skálájának kiszélesítése, valamint a legfontosabb tényező az infrastruktúra nagymértékű javítása, a városunknak a jelenlegi helyzetéhez képest sokkal jobb megközelíthetősége érdekében. Az előbb felsoroltak kizárólag hosszú távú, egymásra épülő fejlesztések során valósulhatnak meg, ahol rendkívül fontos a szoros együttműködés a kistérségen és régióon belül is, - hiszen e problémák megoldása az egész Dél-Békési Régióra nézve égetően fontosak - hogy ez a terület is elérhető és vonzó legyen a multinacionális cégek számára és ez által élhetőbb település álljon rendelkezésre a lakosok számára. Ennek következtében helyben tarthatóak lennének a fiatal tótkomlói lakosok, nagyobb eséllyel vállalnának több gyermeket és mindkét tényező segítené a lakosságcsökkenés megakadályozását.

Összességében kijelenthető, hogy Tótkomlós város a jelenlegi adottságaival nem képes ipari parkot létesíteni, legalább is a mostani helyzetben ez még nem hozná meg az eredményét.

Cél tehát, a vállalkozások versenyképességének javítása, a vállalatközi együttműködések infrastrukturális hátterének biztosítása, a letelepült vállalatoknak a helyi gazdaságba történő erőteljesebb integrációjának elősegítése a tervezett ipari parkok infrastruktúrájának, szolgáltatásainak komplex, minőségi fejlesztésével, a működő ipari területek nyújtotta szolgáltatások skálájának bővítése, minőségének fejlesztése, illetve ezen minőségi szolgáltatásokat lehetővé tevő infrastrukturális beruházások támogatása, az ipari területi besorolással rendelkező területek előkészítése, infrastruktúrával való ellátásának biztosítása, a gazdasági központi szerepkör erősítése érdekében, hogy ez által hozzájáruljon a vállalkozások betelepülését elősegítő feltételrendszer megteremtéséhez.

Cél továbbá a meglévő létesítmények továbbfejlesztése oly módon, hogy alkalmasak legyenek a szolgáltatások választékának és mennyiségének növelésére.

Már gondolati síkon korábban is felmerült az inkubátorház kialakítása Tótkomlóson. Ez, mint rész cél megelőzhetné az ipari park gondolatát, mivel a város adottságait tekintve ennek megvalósítására sokkal hamarabb van esély.

c.) Turizmusfejlesztés során annak „húzó ágazatainak” meghatározása (egészség-turizmus, borturizmus stb.) és a fejlesztés prioritásainak kijelölése.

Tótkomlós kisváros, mely elsősorban turisztikai szempontból a falusi turizmus kategóriájának jegyeit hordozza.

A falusi turizmus

A vidéki térségek alapvetően kis intenzitású, diffúz, de sokszínű vonzerőire épül a vidéki turizmus legáltalánosabb formája. Elsőként Ausztriában és Németországban fejlődött ki az „Urlaub am Bauernhof” kínálat, mely magyarul „üdülés a parasztudvarban” kifejezéssel azonosítható. Ezt a formát tartalmilag a nálunk használatos falusi üdülés, falusi turizmus meghatározással lehet rokonítani.

A Magyarországon jól ismert falusi turizmus fogalom nem határoz meg egyértelműen turizmus terméktípust. Inkább komplexitása, további termékeket átkaroló jellege tekinthető alapvető jellemzőjének.

A falusi turizmus a falusi környezetben történő szállásadáson túl (a vendégfogadó saját portáján kialakított szálláshelyen fogadja vendégeit), kulturális kínálatot (helyi hagyományok, ünnepek, rendezvények, folklór), gasztronómiát (saját ételeivel, házi termelésű borral, pálinkával, szörppel stb. kínálja vendégeit, ezzel már kapcsolatba lép az agroturizmussal), borturizmust (saját pincéjében mutatja be a gazda borait), természetjárást (a természetvédelmi területek felkeresésével), gyógyturizmust (közeli gyógy-fürdő, vagy speciális helyi klíma kihasználásával), lovas turizmust (helyi lovasudvart bevonva a kínálatába), gyermektáborozást jelenthet. A kínálati elemeken alapuló meghatározást tovább pontosítja a fogalom definíciója: **„Helyi és regionális**

vonzóerőkkel rendelkező, gondozott falusi, vidéki környezetben, a bel- és külföldi vendégek szabadidő- eltöltési szükségleteinek széles körű, kereskedelmi alapokon történő kielégítése és az ezt szervező helyi intézmények és szolgáltatók együttműködése”. (FATOSZ: Jenkei László 2002: Idegenforgalmi Értelmező Kéziszótár BGF-KVIFK Bp.)

A vidéki turizmuson belül a falusi turizmus olyan térségek idegenforgalma:

- Ahol a vonzerők szétszórta és önmagukban nem erőteljesek;
- Ahol a helyi közösség megszerveződésén , összefogásán múlik az erőteljesítés;
- Ahol a turizmusfejlesztés és a területfejlesztés speciális, alkalmazott ága, a vidékfejlesztés kéz a kézben jár, egymást erősítve hoznak eredményeket.

Fontos jellegzetessége a falusi turizmusnak, hogy vonzerői három nagy csoportba sorolhatók (Szabó Géza 2000):

- **A természet közelsége, a természet iránti vágy.** A falu, a falusi emberek tulajdonképpen közvetítő kapocs szerepét töltik be a városi, urbanizált-teremtésztől elszakadt – népesség valamint - az ember és a természet kapcsolatát még úgy-ahogy őrző – a vidéki táj között. A természet közelsége egyaránt vonzerő a falusi-, a természetjáró-, a kerékpáros-, vagy ökoturizmus változatok számára.
- **A hagyományok, örökség.** A falvak – részben elmaradottságuk folytán is - sokat megőriztek abból a tárgyi és szellemi kultúrából, ami a magyar vidéket jellemezte. Ez megtalálható részben a falusi műemlék épületekben, a hagyományos gazdálkodás tárgyi emlékeiben, és a hagyományos kézműves, vagy agrár termékekben. Ebbe a kategóriába sorolhatók: a helyi népviselet, népszokások, hagyományos ünnepek, melyek látványosságuk miatt is jelentős vonzerő értékkel rendelkeznek.
- Kiemelkedő jelentőségű **a falusi vendégszeretet, a családiasság**, mint vonzerő. A falusi vendégfogadás e téren bármely turisztikai kínálatot megelőz. A házigazda kedvessége, a vendégbarátság, a családi hangulat a falusi turizmus vendégek által leginkább elismert erősség.

Tótkomlós városa leginkább a hagyományok és örökség kategóriájába sorolható az erős szlovák hagyományok őrzése és a kulturális tevékenysége vonatkozásában. Mindemellett fontos kiemelni a város kulturális tevékenységeit, úgy mint az Alapfokú Művészetoktatási Iskola zenei területen folytatott komoly munkája és elért eredményei, a Komlósi néptánccsoport aktív részvétele a hagyományőrzési feladatokban, a Szlovák Két Tanítási Nyelvű Általános Iskolának köszönhetően a szlovák nyelv továbbörökítése, mind iskolai órák keretében, mind a gyermekek délutáni foglalkoztatásában, úgy mint a színjátszó csoport szlovák előadásainak megtanításánál, vagy az énekkaron belül szlovák énekek énekeltetésével, vagy a szlovák nyelvű különböző szavaló- és mesemondó versenyeken való részvétel biztosításával és a gyerekek mindezekre való felkészítésével.

Amint az a gazdasági programban már említésre került a városba érkezőket több nevezetesség is várja. Közülük kiemelkedik az 1795-ben, késő barokk stílusban épült evangélikus templom, a Nagykopáncs határában található román kori imaház, a Szlovák Emlékház, a Szlovák Tájház, a Szlovák Néprajzi Gyűjtemény, a Mesterségek Háza, a tanyavilág emlékét őrző Tanyamúzeum, mely a hagyományos gazdálkodás jellegzetes tárháza, a "Szálló a Komlóhoz" nevet viselő műemlék épület, mely 1881-ben épült és Tótkomlós első emeletes épülete, az Erzsébet ligeti millenniumi emlékpark, a Mária-emlékhely és a Szent István téren található letelepedési emlékmű. Kiemelkedő turisztikai vonzereje a településnek a Rózsa Fürdő, mely a strandfürdőzés mellett kiemelkedő gyógyászati szolgáltatásokat is nyújt látogatói számára, így komoly szerepet betöltve a gyógyturizmus tekintetében is.

Tótkomlós nem tartozik az ország jelentős idegenforgalmi látványosságai közé, viszont a meglévő értékei és nyújtott szolgáltatásai fontos szerepet töltenek be gazdasági szempontból a város életében. Mindenképp érdemes tovább bővíteni a szolgáltatások körét a meglévőekre alapozva. A városban van rendelkezésre álló szálláshely a Szekeres Panzió és Étterem, néhány magánszálláshely és a pályázat

útján megvalósult Ifiszálló tekintetében, de amennyibe a település ki szeretné terjeszteni turisztikai kínálatát, úgy cél kell, legyen további szálláshelyek biztosítása. Cél továbbá a mondhatni legnagyobb vonzerőt biztosító Rózsa Fürdő továbbfejlesztése. A környező településeken szintén vannak gyógyvizes fürdők, így fontos a konkurencia által nyújtott szolgáltatások és feltételek megteremtése és amennyiben lehetséges azok túllépése a még nagyobb látogatószám elérése érdekében. Fel kell térképezni a hiányosságokat és a meglévő kedvelt szolgáltatások továbbfejlesztési lehetőségeit és ez által megtervezni egy fejlesztési koncepciót, amely aztán megfelelő marketing tevékenységgel még több vendéget csalogathatna településünkre és ez által növelhetné a gazdasági volument.

A vendég hívgató rendezvényskála kiterjesztése is célként kell, hogy megfogalmazódjon a város ismertségének javításában. Jelenleg is nagy hangsúlyt fektet a város ilyen jellegű tevékenységek minél színvonalasabb kivitelezésében, de ennek mennyiségi és minőségi javulása a jövőben elengedhetetlen a turizmusfejlesztés vonatkozásában.

d.) A befektetések ösztönzése érdekében az infrastruktúra fejlesztési irányainak a kijelölése.

Ahogy az már az ipari park létesítése során is megfogalmazásra került az infrastruktúra fejlesztésére Tótkomlós városának nagy szüksége van. Elsősorban a közlekedés területén, hiszen csakúgy, mint a teljes Kelet-Magyarországi országrész, így Tótkomlós is nehezen megközelíthető. A környező városokba, településekre vezető utak minősége kritikán aluli, az Orosháza-Tótkomlós szakaszt kivéve, amit 2012-ben újítottak fel. A városból kétirányú vasúti forgalom van, Mezőhegyes és Orosháza felé. Közvetlenül egyik nagyobb városba sem lehet eljutni vonattal. A busz menetrendek aktualizálását is meg kellene oldani.

A kommunikációs csatornák fejlesztése mindig aktuális. Ez nem csak az esetleges ipari park kialakításánál lehet hasznos, hanem a város és annak lakosainak információszerzési lehetőségeit javítaná. A mai világban a kommunikációs

infrastruktúra fejlettségi szintje meghatároz és komolyan befolyásol egyéb fejlettségi tényezőket is.

Célok:

- Térségi elérhetőség javítása
- Vasút fejlesztések
- Közúti fejlesztések
- Egy-egy ágazati területen a különféle szervezetek tevékenységének összehangolása
- A térség átfogó, turizmuson túlmutató kommunikációjának szervezése
- Térségi együttműködések állandó szervezése: intézményi szervezettség
- Marketing szervezése
- Fenntarthatóan működő befektetés-ösztönző rendszer működtetése

e.) A kormányzati szándékok és a település igényeinek az összehangolása annak érdekében, hogy a befektetések minél nagyobb számban jelenjenek meg a településen.

Önálló fejlesztőként léphetnek fel az országos kormányzati szervek, így maga a kormány, és az egyes szakminisztériumok. A kormány előkészíti és az Országgyűlés elé terjeszti a kompetenciájába tartozó törvényjavaslatokat, és összehangolja a különböző területfejlesztési célokat szolgáló állami pénzeszközöket. A kormány kezdeményezheti a hierarchia alsóbb fokán álló regionális fejlesztési tanácsok létrehozását, elfogadja a kiemelt térségekre vonatkozó területfejlesztési koncepciókat, elősegíti és támogatja a területfejlesztési önkormányzati társulások szerveződését. Az általuk képviselt ágazati fejlesztési célokhoz általában országos közérdekek fűződnek. De mivel minden fejlesztés valamilyen település területét érinti, szükség van az országos és a helyi érdekek egyeztetésére. Ebben az egyeztetési folyamatban fontos szerepet játszanak a megyei önkormányzatok.

10. Egyéb elképzelések

a.) A nemzetközi kapcsolatok kiszélesítése szükséges városunkban. A testvér települési rendszerünk „átvilágítása” szükségszerű. Ezek a kapcsolatok jelen esetünkben csak a kulturális területen virágoznak. Fejleszteni kell a sport és a gazdasági területeket. Ennek a cél elérésére a marketing tevékenység növelése lenne a megoldás. Olyan magyarországi városokkal is fel kellene venni a kapcsolatot amelyek gazdaságilag erősek. Amelyek segítséget nyújtanának a gazdasági megerősödéshez. Külföldi testvér városaink a nagy távolságok miatt /kivéve Nagylak, Magyarkanizsa/ gazdasági szempontból nem „elérhetőek”. Ezeknél a településeknél a kulturális és sport tevékenységet kell erősíteni.

b.) Településünkön a Szlovák és a Cigány nemzetiségi önkormányzatok kapcsolatát közös rendezvények megtartásával erősíteni kell. A nemzetiségi önkormányzatok kapcsolatrendszerét segítségül hívva erősíteni kell a kultúra, a sport és a határon túli szervezetek együttműködését.

c.) Erősíteni kell az Orosházi Kistérség Többcélú Társulása tagjai közötti kapcsolatokat. Lehetőségeket kell kapniuk azoknak a projekteknek amelyek átnyúlnak a települési határok felett. A mezőgazdaság alapadottság térségünkben. Olyan mezőgazdasági feldolgozó ipar létrehozása lenne megfelelő amely kitörési pont lenne ebből a jelenlegi „mezőgazdasági sivatagból”.

d.) Tótkomlós Város területén több mint 40 bejegyzett civil szervezet működik. Munkájuk elengedhetetlen településünk kulturális, sport, természetvédelmi arculatához. Méltán viszik az országba sőt a világ minden tájára településünk hírnevét. Országosan és Békés megyében ismert és méltán kedvelt programjainkban nagy szerepet játszanak. Ezeknek a rendezvényeknek a menedzselésére nagyobb

hangsúlyt kell fektetni. A civil szervezetek közötti párbeszéd erősítése is elengedhetetlen.

e.) Az Európai Unió 2014-2020-as ciklusában érkező források fogadására olyan szervezeti egység létrehozása, amely/ külső segítséggel, ha kell/ meg tudja oldani ezen összegek lehívását. Pályázatfigyelési rendszer kiépítése. Ne csak az önkormányzati pályázatok figyelése legyen cél, hanem a civil szervezetek, a gazdák, és a gazdasági élet szereplőinek is gyors segítséget tud nyújtani.

VI.

A PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ÜTEMEZÉSE

Önkormányzatunk alapvető célja az, hogy a városi infrastruktúra további fejlesztésével, a közszolgáltatások színvonalának emelésével javítsa településünk polgárainak életminőségét.

Az elkövetkezendő években kiemelt szerep jut a pályázati tevékenységnek, hiszen a szigorú gazdálkodási és költségvetési keretek között a pályázatokon történő részvétel biztosíthatja azon források megszerzését, amelyek segítségével az Önkormányzat a gazdasági programban meghatározott céljait eredményesen meg tudja valósítani.

Az Európai Unió által biztosított források mellett fokozott figyelmet kell szentelni az egyéb, főleg a megyei önkormányzat által elosztásra kerülő források megszerzésére. A források felhasználásáról a 2014-2020 programozási időszakban az egyes uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet rendelkezik. Ezen források megszerzése érdekében adott esetben külső szakértők vagy szervezetek igénybevételevel is számolni kell, pl. független

könyvvizsgáló, környezettanúsító, illetve speciális szakértelemmel rendelkező pályázati író.

Figyelemmel arra, hogy a pályázatok keretében elnyerhető források mértékét több évre előre prognosztizálni nem lehetséges, hiszen a források megszerzése nem garantált és a fejlesztési célok megvalósulása elsősorban a pályázatok sikerességétől függ, ezért az alábbi táblázatok csak a már meglévő és elnyert pályázati támogatásokkal megvalósuló beruházások költségeinek és forrásainak kimutatását, ütemezését tartalmazzák.

KEOP -1.2.0/2F/09-2010-0087 Tótkomlós csatornázásának és szennyvíztisztításának fejlesztése II. ütem

ezer Ft-ban

	2015	Összesen
Támogatás (95%)	1 857 603	1 857 603
Saját forrás (5%)	133 612	133 612
Beruházás nettó költsége:	1 991 215	1 991 215
Visszaigényelhető ÁFA	708 311	708 311
Beruházás bruttó költsége:	2 699 526	2 699 526

DAOP-5.2.1/D-2008-0002 "Belvízrendezés az élhetőbb településekért"

Tótkomlósról eső rész

ezer Ft-ban

	2015	Összesen
EU Támogatás	92 407	92 407
EU Önerő		0
Saját forrás		0
Beruházás összes költsége:	233.050	233.050

EU-s projekt neve, azonosítója: KEOP-4.10.0/C/12-2013-0139

"Megújuló energia használata Tótkomlóson"

ezer Ft-ban

	2015	Összesen
EU Támogatás	105 739	105 739
EU Önerő		0
Saját forrás		0
Beruházás összes költsége:	105 739	105 739

EU-s projekt neve, azonosítója: ÁROP-1.A.5-2013-2013-0100

"Szervezetfejlesztés konvergencia régiókban lévő önkormányzatok számára"

ezer Ft-ban

	2015	Összesen
EU Támogatás	16 453	16 453
EU Önerő		0
Saját forrás		0
Összes költség:	16 453	16 453

KEOP-1.3.0/09-11-2011-0033 kódszámú és a KEOP-1.3.0/09-11-2011-0034 kódszámú Ivóvíz minőség javító program

ezer Ft-ban

	2015	Összesen
Támogatás	81 457	81 457
Saját erő	0	0
Teljes projektköltség		38.060.344

A gazdasági program elkészítéséhez adatot, információt szolgáltatottak:

- Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testületének Bizottságai
- Tótkomlói Szlovák nemzetiségi Önkormányzat
- Tótkomlós Város Cigány Nemzetiségi Önkormányzata
- a Tótkomlós Város Önkormányzat fenntartásában és működtetésében lévő intézmények:
  - Tótkomlói Polgármesteri Hivatal
  - Tótkomlói Általános Művelődési Központ
  - Tótkomlói Szociális Szolgáltató Központ
- a Tótkomlós Város Önkormányzat működtetésében lévő intézmények:
  - Jankó János Általános Iskola és Gimnázium
  - Tótkomlói Alapfokú Művészeti Iskola
- Szlovák Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda
- Komlós Településszolgáltatási Kft.
- Tótkomlói Önkormányzati Tűzoltóság

A gazdasági programot összeállította:

dr. Garay Rita polgármester

Tótkomlós, 2015. április